

Стивън Кинг
Стрелецът

Стрелецът

I

Човекът в черно бягаше през пустинята, а Стрелецът го следваше.

Това бе най-великата от всички пустини, огромна, разпростряла се сякаш на цели светлинни години под небето. Бяла, ослепително бяла, безводна и безлична, с изключение на забулените в облаци планини, които се издигаха на хоризонта, и дяволската трева, която причиняваше сладки блянове, кошмари и смърт. Тук-там надгробен камък бележеше вяната посока, защото изоставеният път, който прорязваше дебелия слой хумус, някога беше оживено шосе, по което се движеха дилижанси. Оттогава светът се бе променил, беше опустял.

Стрелецът следваше пътя неотклонно, без да бърза, но и без да губи време. Голям мех за вода висеше на кръста му като огромна наденица. Беше почти пълен.

Стрелецът бе практикувал *khef* в продължение на много години и бе достигнал пето ниво. На седмо или осмо ниво нямаше да изпитва жажда; щеше да наблюдава обезводняването на собственото си тяло с безпристрастен клиничен интерес и да навлажнява устните си само когато разумът му нареди. Но бе едва на пето ниво. Затова беше жаден, макар че можеше да издържи още дълго без вода. В известен смисъл това му доставяше удоволствие. Беше романтично.

Под меха висяха револверите, чиято тежина предизвикваше приятно усещане. Два колана се кръстосваха над таза му. Кожените кобури бяха пропити с мазнина, така че дори изгарящото слънце не можеше да ги напука. Дръжките на револверите бяха от сандалово дърво, жълто и леко грапаво. Кобурите, привързани с каишки от необработена кожа, се полюшваха тежко на бедрата му. Месинговите гилзи на патроните, затъкнати в патрондашите, игриво блещукаха под слънчевите лъчи. Кожата приглушено проскърцваше. Самите револвери не издаваха нито звук. Те проливаха кръв. Нямаше смисъл да нарушават гробната тишина на пустинята.

Дъждовете и прахолякът бяха заличили истинския цвят на дрехите му. Ризата му бе отворена на гърдите; кожена връв минаваше през грубо изрязаните илици. Носеше панталони от дебела тъкан.

Изкачи се на една невисока дюна (тук нямаше пясък и дори

свирепите ветрове, които се надигаха след залез слънце, разнасяха само фин прах) и видя останките от малък лагерен огън откъм подветрената страна, която слънчевите лъчи щяха да напуснат най-напред. Признаци като този, който за пореден път потвърждаваше принадлежността на мъжа в черно към човешкия род, винаги му доставяха удоволствие. Сипаничавото му лице, чиято кожа се белеше, се разтегли в усмивка. Той приклезна.

Онзи бе палил дяволската трева. Тя бе единственото нещо наоколо, което *можеше* да гори. Гореше бавно, със задушлив дим. Обитателите на пустинята му бяха казали, че дяволите живеят в пламъците. Пустинниците палеха тревата, но никога не поглеждаха към огъня. Твърдяха, че рогатите ще омаят и ще отвлекат онзи, който гледа в пламъците. И следващият, проявил непредпазливостта да се втрени в огъня, ще види предишната жертва.

Той разрови останките от огъня и изгорялата трева се разпадна на сив прах под ръката му. Не откри нищо, освен парче овъглен бекон, което изяде, докато размишляваше. Винаги ставаше така. Вече втори месец преследваше през пустинята човека в черно през, безкрайната, ужасяващо еднообразна пустош и не успяваше да открие други следи, освен лагерните огънове. Не бе намерил дори консервена кутия, бутилка или мех за вода (самият той бе захвърлил четири меха като стара змийска кожа).

Може би огньовете бяха съобщение, предавано буква по буква. „*Вземи барут*“ или „*краят приближава*“. Или може би дори „*Обядвай в «Джо»*“. Нямаше значение. Не можеше да разчете тези идеограми, ако изобщо бяха идеограми. Както винаги жаравата беше изстинала. Убеден бе, че разстоянието между двамата им се скъсява, но нямаше представа как е стигнал до този извод. Това също нямаше значение. Изправи се и изтупа праха от ръцете си.

Нямаше други следи; бръснещият вятър бе заличил оскъдните отпечатьци в твърдия хумус. Никога не бе успявал да открие дори изпражненията на човека, когото преследваше. Нищо. Само изстиналата жарава покрай древния път и неумолимия далекомер в съзнанието му.

Седна и отпи малка глътка вода. Огледа пустинята, вдигна лице към слънцето, което вече клонеше към закат. Стана, сложи си ръкавиците и започна да събира дяволска трева за своя огън, който щеше да накладе върху пепелта, оставена от човека в черно. Откри в това ирония, горчива и затрогваща като романтиката в жаждата му.

Не използва кремъка и огнивото, докато и последните слънчеви лъчи не се скриха зад зловещата оранжева линия на хоризонта и

единствено топлата земя под нозете му напомняше за отминалия ден. Упорито се взираше на юг, към планините, без да очаква да съзре тънката струйка дим, издигнала се над нов лагерен огън. Не видя нищо. Усещаше присъствието на човека в черно, но не бе достатъчно близо, че да види дим на фона на вечерното небе.

Щракна огнивото и запали сухата трева, сетне легна срещу вятъра, който отнасяше пушека към вътрешността на пустинята. С изключение на случайните вихрушки тук вятърът бе постоянен и неизменен.

Звездите над него блещукаха, без да примигват – те също бяха постоянни и неизменни. Милиони слънца и светове. Удивителни съзвездия, студени огънове във всички цветове на дъгата. Докато го съзерцаваше, виолетовото небе притъмня до абаносовочерно. Метеор описа искряща дъга и угасна. Огънят хвърляше странни отблясъци, а дяволската трева изгаряше бавно и очертаваше кръст, заплашителен в своята недвусмисленост. В пламъците танцуваха призрачни фигурки. Стрелецът не ги виждаше. Той спеше. Вятърът стенеше. От време на време непокорен повей тласкаше струйките дим към Стрелеца. Те създаваха сънища както песъчинката перла в мида. Понякога мъжът простенваше ведно с вятъра. Звездите оставаха равнодушни, както бяха равнодушни към войните, разпятията и възкресенията. Това също би му доставило удоволствие.

II

Бе превалял последния хълм, водейки мулето си, ослепяло от горещината. Беше напуснал последния град преди три седмици и оттогава вървеше по изоставения път, минавайки единствено покрай селищата на пустинниците. Някогашните къщички бяха изчезнали и на мястото им имаше земянки, населени с прокажени или луди. Той предпочиташе лудите. Един от тях му бе подарил компас от неръждаема стомана с молба да го предаде на Исус. Стрелецът я прие напълно сериозно. Ако Го видеше, щеше да Му връчи компаса. Но не очакваше да Го срещне.

Пет дни бяха изминали, откакто бе напуснал последната земянка, и вече беше започнал да подозира, че няма да види друга, когато от върха на последния хълм съзря познатия нисък покрив.

Пустинникът, изненадващо млад мъж с буйни червеникави коси, които се спускаха почти до кръста му, плевеше с фанатично усърдие рехави насаждения царевица. Мулето изпръхтя, непознатият вдигна

поглед и искрящите му сини очи за миг се впериха в Стрелеца. Вдигна ръце за поздрав и отново се залови за работа. Беше се превил над крайната леха досами къщата, скубеше дяволската трева и я хвърляше зад себе си. Вятърът, който духаше откъм пустинята, развяваше дългата му коса.

Стрелецът бавно слезе по хълма, повел мулето си. Спря до края на царевичните насаждения, отпи от меха и се изплю върху сухата пръст.

– Ще съживи твоите посеви!

– Ще съживи и теб самия! – отвърна мъжът и се изправи. Гърбът му силно изпука. Огледа Стрелеца без капчица страх. Онази част от лицето му, останала непокрита от косата и брадата му, изглеждаше незасегната от проказата, а погледът му, макар и малко див, излъчваше разум.

– Нямам нищо освен царевица и боб – каза той. – Царевицата е безплатна, но ще трябва да се бръкнеш за боба. Един човек ми го носи от време на време. Не се застоява дълго – изсмя се заселникът, – бои се от духове.

– Сигурно и теб те мисли за призрак.

– Сигурно.

Замълчаха и се измерваха с поглед. Пустинникът протегна ръка:

– Казвам се Браун.

Стрелецът отвърна на ръкостискането му. В този момент измършавял гарван изграчи от покрива. Човекът махна към него.

– Това е Золтан.

Щом чу името си, гарванът отново изграчи и полетя към Браун. Кацна на главата му, заби нокти в буйните му коси и изграчи:

– Да ти го начукам. Да го начукам на теб и на коня ти.

Стрелецът кимна дружелюбно.

– Ядеш боб, гърмиш като топ – вдъхновено занарежда гарванът.

– Ти ли си го научил на това?

– Че той не ще да научи друго – отвърна Браун. – Веднъж се опитах да му втъпя една молитва. – Хвърли поглед към къшурката си, сетне към спечената неплодородна земя. – Предполагам, че тук няма място за богомолци. Ти си стрелец, нали?

– Да. – Той коленичи и извади тютюн и листчета хартия. – Золтан хвъркна от главата на Браун и пърхайки с криле, кацна на рамото му.

– Преследваш онзи, нали?

– Да. – Дойде ред и на неизбежния въпрос. – Кога мина оттук?

Пустинникът вдигна рамене.

– Не зная. Преди повече от две седмици. По-малко от два месеца.

Оттогава търговецът на боб се отби два пъти. Тук всички дни са еднакви. Мисля, че е било преди шест седмици. Макар че най-вероятно греша.

– Колкото повече ядеш, толкова по-силно надуваш тромбата – обади се Золтан.

– Отби ли се при теб? – попита Стрелецът.

Браун кимна.

– Дойде, за да се нахрани, също като теб. Побъбрихме си...

Стрелецът се изправи, гарванът изграчи и отлетя на покрива.

– Какво ти каза? – нетърпеливо попита той.

Браун повдигна вежда.

– Не говорихме много. Приказвах предимно аз, което не е необичайно. – Замълча, чуваше се само воят на вятъра. – Той е магьосник, нали?

– Да.

Браун кимна замислено.

– Така си и мислех. А ти?

– Аз съм обикновен човек.

– Никога няма да го хванеш.

– Грешиш.

Спогледаха се, обзети от внезапна взаимна симпатия. Стрелецът посегна към кремъка си, но Браун го изпревари. Извади кибритена клечка и я запали от нокътя си.

Стрелецът поднесе цигарата си към пламъка и дръпна.

– Благодаря.

– Ще трябва да напълниш меховете си – заяви пустинникът и му обърна гръб. – Изворът е отзад, под стряхата. Ще приготвя вечерята.

Стрелецът пъргаво прескочи лехите с царевича и свърна зад къшурката. Водата извираше от дъното на кладенец, иззидан с камъни, да но би песьчливата земя да се срути. Докато слизаше по разнебитената стълба, мъжът се замисли, че този каменен зид е плод на двугодишен труд – мъкнеш, влачиш, зидаш. Водата бе бистра, но налягането бе слабо и напълването на меховете му отне доста време. Докато пълнеше втория, Золтан кацна на ръба на кладенеца и изграчи:

– Да го начукам на теб и на коня ти.

Стрелецът стреснато вдигна глава. Кладенецът бе дълбок около пет метра: нищо не пречеше на Браун да хвърли камък върху него, да му счупи главата и да го обере. Един луд или прокажен не би постъпил така, но той не бе нито едното, нито другото. Харесваше пустинника,

затова прогони предателските мисли и продължи да налива вода. Да става каквото ще!

Когато слезе по стъпалата на къщурката (постройката бе вкопана в земята, за да улови и задържи нощния хлад), Браун обръщаше с дървена лопатка царевични кочани над жаравата на малък огън. Две нащърбени чинии бяха оставени на противоположните краища на сиво-кафявото одеяло. Водата за боба тъкмо завираше в гърнето, окачено над огъня.

– Ще ти платя и за водата.

Браун не продължи работата си и промърмори:

– Водата е дар Божии. А бобът е от Папа Док.

Стрелецът се изсмя и седна на пода; облегна гръб на грапавата стена, скръсти ръце и затвори очи. След малко усети миризмата на печена царевица. Сухите бобени зърна изтракаха като камъчета, когато Браун ги изсипа в гърнето. От покрива, по който Золтан се разхождаше, се разнасяше тихо *так-так-так*. Стрелецът беше уморен. След ужасните събития в Тул, последното селище преди пустинята, той бе вървял по шестнайсет, понякога по осемнайсет часа дневно. А беше на път вече дванайсети ден; мулето му бе на края на силите си. *Так-так-так*.

Преди две седмици, беше казал Браун, или най-много преди шест. Това нямаше значение. В Тул имаше календари и там бяха запомнили човека в черно заради стареца, отровен от дяволска трева, когото бе излекувал. Старец на трийсет и пет години. Ако Браун не грешеше, мъжът в черно вече се движеше по-бавно. Но след Тул се простираше пустинята, която бе същински ад.

Так-так-так.

– Дай ми крилете си, птицо. Ще ги разперя и топлият вятър ще ме понесе над пустинята.

Той заспа.

III

Браун го събуди след пет часа. Беше паднал мрак. Единствената светлина идваше от червеникавите отблясъци на жаравата.

– Мулето ти умря – промълви пустинникът. – Приготвих вечерята.

– Как?

Браун сви рамене.

– Печено и варено, как иначе? Много си придирчив.

– Как умря мулето?

– Просто пукна. Май му беше дошло времето – беше старо. – И добави извинително: – Золтан изкълва очите му.

– Нима! – Трябваше да го очаква. – Няма нищо.

Браун отново го изненада: когато седнаха на одеялото, той изрече няколко думи като молитва: „Дъжд, здраве и духовно извисяване.“

– Вярваш ли в задгробния живот? – попита Стрелецът, докато домакинът му слагаше три горещи царевичи в чинията си. Браун кимна.

– Мисля, че *това* е задгробният живот.

IV

Бобените зърна бяха твърди като сачми, царевичата – корава. Навън бурният вятър виеше в стрехите. Стрелецът ядеше бързо и лакомо. Изпи и четири чаши вода. Изведнъж нещо затрака като картечница по вратата. Браун стана и пусна Золтан вътре. Птицата прелетя до другия край на помещението, сви се в ъгъла и мрачно промърмори:

– Ядеш боб...

След вечеря Стрелецът предложи на Браун кесията с тютюн, като си мислеше, че сега ще го засипе с въпроси.

– А сега ще последват въпросите.

Но той млъчеше. Пушеше, загледан в тлеещата жарава. В землянката бе захладняло.

– Не ни въвеждай в изкушение – зловещо изграчи Золтан.

Гостът се стресна, сякаш някой бе стрелял по него. Беше сигурен, че всичко това е илюзия, не сън, а магия. Човекът в черно бе направил някакво заклинание, опитвайки се да му съобщи нещо по влудяващо неразбираем начин.

– Бил ли си в Тул? – обърна се към пустинника.

Браун кимна.

– Ходих веднъж, за да продам малко царевича. В онази година падна дъжд. Валя петнайсетина минути. Земята сякаш се отвори и всмука влагата. След час вече беше бяла и суха като преди. Но царевичата – Господи, царевичата! Виждах я как расте! Направо я *чувах*, сякаш дъждът я бе превърнал в живо същество. Но звукът, който издаваше, беше ужасен. Стенеше и пшкаше, докато стеблата ѝ изникваха от земята. – Той замълча. – Имах излишък от царевича, та я отнесох в Тул, за да я продам. Папа Док си предложи услугите, но щеше да ме излъже. Затова отидох сам.

- Май не обичаш да ходиш в града?
 – Не.
 – Едва не ме убиха там – ни в клин, ни в ръкав обясни Стрелецът.
 – Не думай.
 – Застрелях един, който казваше, че общува с Бог – продължи той.
 – Излезе, че Бог е мъжът в черно.
 – Заложил ти е капан.
 – Да.
 Спогледаха се в полумрака, вече нямаха какво да си кажат.
 „*Сега* ще последват въпросите“ – помисли си Стрелецът.
 Ала Браун отново мълчеше. От цигарата му бе останал само тлеещ фас, но когато му поднесе кесията си, той поклати глава.
 Золтан неспокойно се размърда, понечи да заговори, но се отказа.
 – Искаш ли да ти разкажа какво се случи?
 – Разбира се.
 – Стрелецът напразно търсеше думи, с които да започне.
 – Трябва да се изпикая – рече накрая. Браун кимна.
 – От водата е. Направи го в лехата, ако обичаш.
 – Естествено.
 Изкачи стъпалата и потъна в мрака. Звездите блещукаха в небето. Поривите на вятъра не отслабваха. Струята от урината му се изви като арка и напои сухата леха с царица. Мъжът в черно го бе изпратил тук. Може би той бе приел образа на Браун. Може би...
 Прогони тези мисли. Изпитваше ужас от вероятността да полудее. Върна се при отшелника, който развеселено го попита:
 – Реши ли дали съм омагьосан?
 Стрелецът спря като ударен от гръм. Сетне слезе по стъпалата и седна.
 – Бях започнал да ти разказвам за Тул.
 – Разраства ли се градът?
 – Мъртъв е – отвърна той и думите му сякаш увиснаха във въздуха.
 Браун кимна.
 – Виновна е пустинята. Мисля, че тя може да задуши абсолютно всичко. Знаеш ли, че навремето през нея е минавал път?
 Стрелецът затвори очи. Виеше му се свят.
 – Упоил си ме – зададено изрече.
 – Не. Не съм ти направил нищо.
 Стрелецът отвори очи.
 – Ще ми разкажеш ли за Тул? – обади се Браун. Той колебливо

отвори уста и изненадано установи, че сега думите сякаш сами се нареждаха. Накъсаните изречения постепенно преминаха в спокоен, монотонен разказ. Чувството, че е упоен изчезна, и той усети странна възбуда. Продължи да говори до късна доба. Другият мъж не го прекъсна. Нито пък птицата.

V

Беше купил мулето в Принстън и когато пристигна в Тул, то все още не бе грохнало от умора. Слънцето беше залязло преди около час, но Стрелецът продължи да върви, воден от светлините на града, а сетне от необикновено ясения звук на раздрънкано пиано, на което някой свирише „Хей, Джуд“.

Отдавна бе напуснал горите и се движеше сред еднообразна равнина: необятни пусти поля, осяяни с тимотейка и ниски храсти, колиби, зловещи изоставени имения, охранявани от мрачни господарски жилища, несъмнено обитавани от демони; тук-там по някоя проблясваща в мрака светлина издаваше землянки на пустинни жители. Основният поминък идваше от царевичката, но отглеждаха по малко боб и грах. Понякога измършавели крави глуповато се взираха в него. Четири пъти покрай него минаха дилижанси, два пъти в едната и два пъти в другата посока.

Пейзажът беше потискащ. Откакто напусна Принстън, беше валяло само два пъти, и то съвсем за кратко. Дори тимотейката изглеждаше пожълтяла и безжизнена. Отвратителна местност! Нямаше и следа от човека в черно. Може би се беше качил на дилижанс.

Пътят зави, Стрелецът накара мулето да спре и погледна надолу към Тул. Градът бе разположен в кръгла падина, евтино бижу в още поевтин обков. Повечето светлини бяха скупчени около мястото, от което се разнасяше музика. Улиците бяха четири, три от тях пресичаха под прав ъгъл пътя на дилижансите, който бе булевардът на града. Може би там имаше ресторант. Едва ли, но кой знае... Отново поведе мулето.

От двете страни на пътя имаше повече къщи, някои бяха изоставени. Той мина покрай малко гробище с покрити с мъх, наклонени надгробни плочи, обрасли с буйна дяволска трева. След около сто и петдесет метра стигна до нащърбена дървена табела с надпис „ТУЛ“.

Боята беше олющена и буквите едва се различаваха. Имаше и втора табела с напълно изтрит надпис.

Точно когато влезе в града, пиянски хор подхвана последния куплет на „Хей, Джуд“ – „Наа-наа-наа, наа-на-на-на... хей, Джуд...“ Звукът бе съвсем приглушен, като вятър, виещ в хралупата на прогнило дърво. Единствено прозаичното дрънкане на пианото го възпря да не се запита дали мъжът в черно не бе населил с призраци изоставения град. Тази мисъл го накара да се усмихне.

Улиците бяха почти безлюдни. Три жени с черни панталони и еднакви широки блузи крачеха по отсрещния дъсчен тротоар, без да го поглеждат, което издаваше любопитството им. Лицата им сякаш се носеха над телата им като огромни бейзболни топки с очи. Начумерен старец със сламена шапка, нахлупена ниско над челото му, го следеше с поглед от стъпалата на бакалницата. Мършав шивач и окъснелият му клиент поспряха, за да го огледат; шивачът дори изнесе лампата си на прозореца, за да вижда по-добре. Стрелецът им кимна. Нито шивачът, нито клиентът му отвърнаха на поздрава. Той чувстваше погледите, приковани в кобурите на бедрата му. Момченце на около тринайсет и приятелката му, които пресичаха следващата пряка, забавиха крачка. Краката им вдигаха облачета прах. Някои от уличните фенери светеха, но стъклата им бяха помътнели от гранясалото олио. Повечето обаче бяха счупени. Наблизо имаше и конюшня, която вероятно съществуваше благодарение на дилижансите. Три момчета клечаха край отворената й врата и пушеха цигари от царевична шума. Около тях беше очертана окръжност за игра на топчета.

Стрелецът поведе мулето си покрай момчетата и надзърна в сумрака на конюшната. На светлината на мъждукащата лампа върлине сторец с работен комбинезон усърдно трупаше с вилата си изсъхнала тимотейка на върха на копата и сянката му подскачаше по стената.

– Хей! – извика Стрелецът.

Конярят отпусна вилата и мрачно го изгледа, после промърмори:

– Здравсти.

– Имам муле.

– Голяма работа.

Стрелецът му подхвърли тежка златна монета, която изтрака върху старите, покрити със слама дъски и заблещука в мрака.

Старецът пристъпи напред, наведе се, вдигна я и погледна изпод око новодошлия. Видя кобурите и кимна мрачно.

– За колко време ще го оставиш?

– За една нощ. Може би за две. Или за по-дълго.

– Нямам да ти върна ресто.

– Не го искам.

– Кървави пари – измърмори конярят.

– Какво?

– Нищо. – Старецът хвана мулето за юздата и го поведе навътре.

– Разседлай го! – извика му. Онзи не се обърна.

Стрелецът излезе при момчетата, които клечаха навън. Те бяха наблюдавали случилото се с надменно любопитство.

– Как е? – опита се да ги заговори той. – Тук ли живеете?

Никакъв отговор.

Едно от момчетата извади цигарата от устата си, сграбчи топче от халцедон и го запрати в кръга. Улучи голямо шарено топче и го изби навън.

– Има ли ресторант в града? – попита мъжът.

Едно от хлапетата, най-малкото, вдигна глава. На горната му устна имаше огромен херпес, но погледът му бе на разумен човек. Изглежда новоодошлия с трогателно и същевременно ужасяващо любопитство.

– При Шеб можеш да получиш сандвич.

– Долнопробната кръчма с пиано ли?

Момчето кимна безмълвно. Приятелите му го гледаха злобно и враждебно.

Той докосна периферията на шапката си.

– Благодаря ви. Радвам се, че в този град има хора, които могат да говорят.

Отмина ги и по дъсчения тротоар тръгна към „Шеб“. Чу ясният, презрителен глас на едно от хлапетата: „Пушач на дяволска трева!“ Откога чукаш сестра си, глупако? Пушач на дяволска трева!

Пред „Шеб“ горяха три ярки керосинови лампи: две отстрани и една над вратите с формата на крила на прилеп. Хорът, изпълняващ „Хей, Джуд“, се бе разпръснал, а някой свиреше на раздрънканото пиано стара балада. Дочуваха се откъслечни разговори. Стрелецът спря за миг на прага и надникна в кръчмата. Подът бе посипан с дървени стърготини, край разкривените маси бяха поставени плювалници. Дъсченият бар бе опрян на две магарета за рязане на дърва. Мръсно огледало отразяваше пианиста, прегърбен на ниското столче. Предната част на пианото липсваше; виждаха се дървените чукчета, които подскачаха нагоре-надолу. Зад бара стоеше блондинка с мръсна синя рокля. Едната ѝ презрамка бе захваната с безопасна игла. В дъното на кръчмата половин дузина мъже играеха на карти, но очевидно играта им се струваше скучна.

Други шестима се бяха скупчили около пианото. Четирима или

петима седяха край бара. Старец с буйна прошарена коса бе облегал глава на масата до вратата. Стрелецът влезе.

Всички обърнаха глави и се втренчиха в револверите му. За миг настъпи тишина, само пианистът, който сякаш не забелязваше нищо, продължаваше да натиска клавишите. Сетне жената зад бара избърса плота с мръсен парцал и всички се върнаха към предишните си занимания.

– Мой ред е – каза един от картоиграчите и срази три спатии с четири пики. Онзи със спатиите изпсува, прости се със залога и раздаде отново.

Стрелецът отиде на бара и попита:

– Имате ли хамбургери?

– Разбира се. – Блондинката го погледна право в очите; навярно някога е била красива, но сега по лицето ѝ имаше бръчки, сивосинкав белег лъкатушеше по челото ѝ. Беше го покрила с дебел слой пудра, но така белегът още повече се набиваше на очи. – Обаче са скъпи.

– Така и предполагам. Три хамбургера и една бира.

Присъстващите зяпнаха. Три хамбургера! Устните им се овлажниха, езиците им жадно облизаха слюнката. Три хамбургера!

– Ще ти струва три долара. Заедно с бирата.

Стрелецът сложи на плота златна монета.

Всички погледи се приковаха в нея.

Зад бара, отляво на огледалото, имаше мангал, в който тлееха дървени въглища. Жената изчезна в задната стаичка и се върна с парче месо, увито в хартия. Отрязва свидливо три тънки парчета и ги сложи върху огъня. Разнесе се влудяващ аромат. Стрелецът се преструваше на безразличен, но следеше с периферното си зрение раздрънканото пиано, картоиграчите, които забавиха темпо, косите погледи, които му хвърляха постоянните посетители.

Човекът зад гърба му се надигаше от мястото си, когато видя отражението му в огледалото. Онзи беше плешив, ръката му стискаше дръжката на огромен ловджийски нож, чиято кания висеше на бедрото му като кобур.

– Седни си на мястото – спокойно каза Стрелецът.

Мъжът се вцепени. Горната му устна неволно потръпна като на куче. Настъпи тишина. Сетне той се върна на масата си и всичко продължи постарому.

Бирата пристигна в нащърбена халба.

– Не мога да ви върна ресто – грубо заяви жената.

– Не го искам.

Тя кимна ядно, сякаш демонстрацията на благосъстояние, макар и в нейна полза, я вбеси. Все пак взе златната монета и след секунда поднесе мръсна чиния с недопечено месо.

– Имаш ли сол?

Блондинката извади солницата изпод бара и му я подаде.

– Ами хляб?

– Не.

Той знаеше, че жената лъже, но реши да не настоява. Плешивият го следеше със злобен поглед, като ту сграбчваше, ту отпускаше нацепения и издраскан плот на масата. Ноздрите му сякаш пулсираха.

Стрелецът започна да се храни неохотно, като режеше месото, бодваше парчето с вилица и го поднасяше към устата си, старайки се да не мисли какво биха могли да му сторят изгладнелите хора в кръчмата.

Вече привършваше и се канеше да си поръча още една бира и да запали цигара, когато някой го хвана за рамото.

Внезапно осъзна, че в салона отново цари напрегната тишина. Обърна се и се взря в мъжа, който дремеше на масата. Лицето му бе ужасяващо. От човека се носеше отвратителната миризма на дяволска трева. Погледът му бе празен, сякаш не виждаше нищо друго освен неконтролируемите халюцинации, отприщени от вонящото тресавище на неговото подсъзнание.

Жената зад бара тихичко изстена.

Напуканите устни на непознатия се изкривиха в усмивка, разкривайки зелени, изгнили зъби. Стрелецът си каза: „Той дори не я пуши. Той я дъвче. Наистина я *дъвче*!“

Сетне си помисли: „Той е жив мъртвец. Би трябвало да е умрял още преди година.“

После му хрумна още нещо: „Мъжът в черно.“

Измерваха се с погледи – Стрелецът и човекът, който бе на границата на лудостта.

Онзи проговори и Стрелецът смаяно чу да се обръщат към него на Свещения език:

– Злато за услуга, Стрелецо. Само една монета, за късмет, а?

Свещеният език. За миг съзнанието му отказа да го приеме. Бяха минали години – Господи! – векове, хилядолетия. Вече никой не използваше Свещения език, той беше последният, последният Стрелец. Останалите бяха...

Онемял от изумление, бръкна в джоба на ризата си и извади една

златна монета. Напуканата, изподрана ръка я сграбчи, погали я и я поднесе към светлината на керосиновата лампа. Златото хвърляше горди отблясъци: жълтеникаво, червено, кърваво...

– Ах-х-х... – разнесе се нечленоразделен възглас, изразяващ удоволствие. Старецът трмаво се обърна и се заклатушка към масата си, като държеше златната монета пред очите си, обръщайки я ту от едната, ту от другата страна.

Помещението бързо се изпразваше, прилепообразните криле на вратата хлопаха бясно напред-назад. Пианистът с трясък затвори капака на своя инструмент и тръгна след останалите, залитайки комично.

– Шеб! – изкрещя подире му жената. Гласът ѝ прозвуча едновременно изплашено и заядливо. – Шеб, върни се, да те вземат дяволите!

Междувременно старецът се бе върнал на масата си. Хвърли златната монета върху издрасканата повърхност и когато тя се завъртя, помътнелият му поглед я проследи прехласнато. Завъртя я втори, трети път и склопи очи. Успя да я завърти четвърти път, но главата му клюмна върху масата, преди монетата да спре.

– Е – ядно промълви жената, – прогони клиентите ми. Доволен ли си?

– Ще се върнат.

– Не и тази вечер.

– Кой е този? – Стрелецът посочи към пушача на дяволска трева.

– Върви на... – Тя довърши с жест, имитиращ мастурбация.

– Трябва да знам – настоя Стрелецът. – Той...

– Говореше ти по странен начин. Норт никога не е говорил така.

– Търся един човек. Би трябвало да го познаваш.

Тя впери очи в него; погледът ѝ вече не беше гневен, а пресметлив. Сетне на лицето ѝ се изписа жадно изражение. Паянтовата дървена постройка замислено проскърцваше. Някъде лаеше куче. Стрелецът чакаше. Виждаше безпомощността и отчаянието ѝ, нуждата, която не можеше да се изрази с думи.

– Знаеш цената ми – рече блондинката.

Той я огледа невъзмутимо. В тъмнината белегът не си личеше. Макар че беше слаба, пясъкът на пустинята и тежкия труд не бяха заличили следите от красотата ѝ. Не че това имаше особено значение. Не би имало значение дори червеите да бяха проявили безплодната ѝ утроба.

Тя вдигна ръце към лицето си и се разрида – още не беше загубила способността да плаче.

– Не ме *гледай!* Не ме гледай така злобно!

- Извинявай. Не исках да те обидя.
- Вие, мъжете, никога не искате! – изкрещя тя.
- Изгаси лампите.

Тя хлипаше, покрила лице с длани. Стрелецът беше доволен, че не го вижда. Не заради белега, а защото така блондинката приличаше на младо момиче. Иглата, която придържаше презрамката на роклята ѝ, проблясваше на оскъдната светлина.

- Изгаси лампите и заключи. Той ще открадне ли нещо?
- Не – прошепна тя.

Свали ръце от лицето си едва когато се озова зад гърба му; изгаси лампите една подир друга, като първо намаляваше фитила, сетне духваше пламъчето. Когато свърши, хвана ръката му и го поведе нагоре по стълбите. В мрака не бе необходимо да се прикриват.

VI

Той сви две цигари в тъмнината, запали ги и ѝ подаде едната. Стаята бе пропита с миризмата на парфюма ѝ, ухаещ на току-що разцъфнал люляк. И все пак дъхът на пустинята бе навсякъде, потиснал дори аромата на люляка. Напомняше мириса на море. Стрелецът осъзна, че изпитва страх от пустинята, която трябваше да прекоси.

– Името му е Норт – започна тя. Гласът ѝ бе все така груб. – Просто Норт. Той умря.

Стрелецът чакаше.

– Беше осенен от Божията милост.

Никога не съм Го виждал – промълви Стрелецът.

– Тук е, откакто се помня, имам предвид Норт, не Бог. – Тя се изсмя дрезгаво. – Винаги е бил безделник. Започна да пие и да души тревата. Сетне я пропуши. Хлапетата го следваха по петите и насъскваха кучетата по него. Носеше стари зелени панталони, които воняха. Разбираш ли?

– Да.

– После взе да дъвче тревата. Накрая само седеше на масата, дори не се хранеше. Сигурно в собственото си съзнание се е виждал като крал. Децата вероятно е смятал за свои шутове, а кучетата – за принцове.

– Продължавай.

– Умря пред кръчмата. Чух го да идва – тежките му обувки тропяха по тротоара – преследван от децата и кучетата. Приличаше на

изкривена телена закачалка за дрехи. В очите му вече горяха огньовете от ада, устните му бяха разтегнати в усмивка, каквато децата изрязват в тиквите за Хелоуин. Вонеше на мръсотия, гнилоч и дяволска трева. От крайчеца на устните му сякаш се стичаше зеленикава кръв. Навярно е искал да влезе и да послуша как Шеб свири на пианото. Пред вратата спря и наклони глава. Реших, че е чул тропот на копита, макар че дилижансът не би трябвало да мине по това време. Изведнъж повърна – черна, кръвава смес. Ухилената му уста я избълва като клоака. Вонята можеше да те накара да се побъркаш. Вдигна ръце и се строполи на тротоара. Умря с усмивка, в локва от собствения си бълвоч.

Тя трепереше. Навън вятърът продължаваше да вие, някъде в далечината се блъскаше врата, звуците отекваха като в кошмар. Мишка пробяга по пода. Стрелецът си каза, че навярно това е единствената къща в града, където има достатъчно храна, че да се завъдят мишки. Постави ръка върху корема на жената и тя стреснато потръпна, сетне се отпусна.

– Човекът в черно – промълви той.

– Непременно искаш да го хванеш, нали?

– Да.

– Добре. Ще ти разкажа всичко. Хвана дланта му с две ръце и заговори.

VII

Той се появи късно следобед, в деня, когато Норт умря; вятърът бушуваше както никога дотолкова – вдигаше прахоляк и носеше във въздуха изкоренени царевични стъбла. Кенърли бе заключил с катинар коношната, а малцината търговци бяха пуснали ролетките на витрините и дори ги бяха подпрели с колове. Небето бе пожълтяло като изсъхнало сирене, а облаците бягаха по него, сякаш бяха видели нещо ужасно в пустинята, от която идваха.

Пристигна с раздрънкан фургон, покрит с брезентово чергило. Жителите на градчето го наблюдаваха любопитно. Старият Кенърли, излегнал се до прозореца с бутилка в едната ръка, сграбчил с другата гърдата на втората си дъщеря, реши да не му отвори, ако онзи почука.

Но мъжът в черно отмина, без да дръпне юздите на червеникавокафявия си кон, и колелата на фургона вдигнаха прахоляк, който вятърът с радост подхвана. Приличаше на свещеник или монах; беше облечен в черно расо с огромна качулка, скриваща лицето му. Вятърът вееше

полите му. Изпод края на дрехата му се виждаха тежки ботуши с квадратни носове и катарамии.

Спря пред „Шеб“ и привърза коня си, който сведе глава и изпръхтя. Човекът развърза покривалото, извади протрити дисаги, преметна ги през рамо и влезе в кръчмата.

Алис го наблюдаваше с любопитство, но никой друг не забеляза пристигането му. Шеб свиреше методистки химни в стил рагтайм, а неколцината безделници, дошли по-рано, за да се спасят от бурята и да почетат паметта на Норт, пригласяха с дрезгави гласове. Шеб, пиян почти до безсъзнание, въодушевен от мисълта, че самият той още е жив, свиреше трескаво, пръстите му стремително летяха по клавишите.

Гласовете на пианиците не успяваха да надвикат вятъра. В ъгъла Закари бе запретнал полата на Ейми Фелдън и рисувахе зодиакални знаци по коленете ѝ. Няколко жени обикаляха от маса на маса. Сякаш някаква треска бе обхванала всички. Мрачното предчувствие за буря като че ги развеселяваше.

Норт беше положен върху две маси по средата на салона. Ботушите му образуваха мистичния знак V. Устните му бяха разтегнати в иронична усмивка, някой бе склопил очите му и беше поставил върху тях два метални жетона. Ръцете му, скръстени на гърдите, стискаха няколко стръка дяволска трева. От него се разнасяше отвратителна воня.

Мъжът в черно отметна качулката си и отиде до бара. Алис го наблюдаваше, обзета от безпокойство, смесено с познатото, дълбоко скрито желание. Никакви символи не издаваха принадлежността му към една или друга вяра, макар този факт сам по себе си да не означаваше нищо.

– Уиски – каза той. Гласът му бе мек и приятен. – Хубаво уиски.

Тя посегна под барплота и извади бутилка „Стар“. Би могла да му пробута долнопробно местно уиски, но не го направи. Мъжът в черно я следеше с големите си, блестящи очи, докато тя му наливаше. Желанието ѝ нарасна. Виковете и крясъците продължаваха с неотслабваща сила. Шеб, безполезният скопец, свиреше за воините на Христа. Някой накара леля Мил да запее. Хрипливият ѝ глас прорязваше глъчката като с тъп нож.

– Хей, Алис!

Тя отиде да сервира, обидена от мълчанието на непознатия, страхувайки се от нуждата, която изпитваше. Желанията ѝ бяха неконтролируеми. Вероятно бяха признак на промяната, бележеща началото на старостта – период, който тук обикновено бе кратък като зимен залез.

Започна да налива бира, докато бъчонката се изпразни, сетне

отвори друга. Знаеше, че не е необходимо да подканя Шеб; той сам щеше да се примъкне като куче (каквото всъщност бе) и да си притисне пръстите или да разлее бирата. По-добре беше сама да свърши всичко. Непознатият не сваляше очи от нея, погледът му сякаш пронизваше гърба ѝ.

– Пълно е с народ – каза той, когато жената се върна. Не бе докоснал питието си, само въртеше чашата между дланите си, за да я затопли.

– Правим помен...

– Видях покойника.

– Безделници – изсъска тя с внезапен изблик на омраза. – Всички до един са безделници.

– Това ги възбужда. Той е мъртъв. Те не са.

– Служеше им за посмешище, когато беше жив. Не е редно и сега да е същото. Просто е... -- Замълча, не бе в състояние да обясни чувствата си.

– Хранил се е с дяволска трева, нали?

– Да! С какво друго?

Тонът ѝ бе обвинителен, но непознатият не сведе поглед и тя почувства прилив на гняв.

– Съжалявам. Свещеник ли сте? Това сигурно ви отвращава.

– Не съм свещеник и нищо не ме отвращава. – Той изпи уискито си на един дъх. – Още едно, моля.

– Простете, но първо трябва да ми докажете, че имате пари.

– Не е необходимо да ми се извинявате.

Странникът сложи на бара сребърна монета, по-дебела от единия край. Жената каза, както ѝ беше обичай:

– Не мога да ви върна.

Той поклати глава и се втренчи в чашата си.

– Навярно само минавате от тук.

Непознатият мълчеше; точно когато тя понечи да повтори въпроса си, той нетърпеливо поклати глава.

– Не дрънкай празни приказки. Тук има покойник.

Тя се отдръпна, обидена и удивена; първата ѝ мисъл бе, че странникът е излъгал за свещеническия си сан, за да я изпита.

– Харесвала си го, нали?

– Кого? Норт ли? – Тя се изсмя, за да прикрие смущението си. – По-добре...

– Имаш добро сърце и си поуплашена – продължи непознатият, – а той се е хранил с дяволска трева и е бил с единия крак в ада. Сега

вратата на ада е хлопнала зад гърба му и смяташ, че няма да се отвори, докато не дойде и твоят ред.

– Ти май се напи, приятел?

– Мистър Нортън, той мъртъв – произнесе иронично мъжът в черно. – Мъртъв!

– Махай се! – Жената трепереше от гняв, но в утробата ѝ се разливаше топлина.

– Всичко е наред – промълви той. – Всичко е наред. Почакай. Само почакай.

Очите му бяха сини. Тя внезапно се успокои, сякаш бе взела някакво лекарство.

– Разбра ли – попита я непознатият.

Тя кимна безмълвно, а човекът гръмогласно се изсмя – звънък смях, който накара всички да извърнат глави към него. Непознатият ги изгледа – изведнъж беше станал център на вниманието. Гласът на леля Мил потрепери и заглъхна. Шеб усети, че свири фалшиво и престана да натиска клавишите. Всички гледаха напрегнато мъжа в черно. Понесени от вятъра песъчинки задрасиха по стените на сградата.

Тишината в салона сякаш се пренесе и навън. Сякаш камък заседна в гърлото на Алис, тя сведе поглед и забеляза, че машинално притиска корема си. Всички присъстващи наблюдаваха непознатия, който невъзмутимо ги оглеждаше. Сетне той отново избухна в гръмогласен смях. Но на тях избобщо не им беше до смях.

– Ще ви демонстрирам едно чудо! – извика им странникът. Ала те само се взираха в него като послушни деца, присъстващи на представление на илюзионист, чиито фокуси не са им интересни.

Мъжът в черно пристъпи напред, а леля Мил отскочи встрани. Той се ухили зловещо и я шляпна по огромния корем. Жената издаде странен звук и непознатият се изкиска.

– Така е по-добре, нали?

Леля Мил отново изстена, сетне внезапно избухна в плач и заслепена от сълзи се втурна към вратата. Останалите я наблюдаваха мълчаливо. Навън се надигаше буря, облаците се гонеха бясно по небето. Един от клиентите, забравил халбата с бира в ръката си, изскърца със зъби. Непознатият се надвеси ухилен над Норт. Вятърът зловещо виеше и паянтовата сграда се тресеше. Друг клиент, застанал до бара, се отърси от вцепенението и залитайки, излезе навън. Разнесоха се гръмотевизи, напомнящи топовни изстрели.

– Добре – ухили се мъжът в черно, – да се залавяме за работа.

Той започна да плюе върху лицето на Норт, като се прицелваше старателно. Слюнката му проблясваше по челото на мъртвеца и се стичаше по клонообразния му нос.

Алис посегна между краката си.

Шеб се изсмя лудешки и се прегърби още повече. Закашля се и от устата му захвърчаха лепкави хрочки. Мъжът в черно одобрително се изкиска и го потупа по гърба. Шеб се ухили, златният му зъб проблесна в полумрака.

Някои от клиентите побягнаха. Други обкръжиха Норт. Лицето и сбръчканата му шия бяха влажни. Внезапно се възцари мъртвешка тишина.

Мъжът в черно ненадейно прескочи трупа, извисявайки се над него като водна струя, бликаща от фонтан. Приземи се на ръце, ухили се и повтори скока. Един от зяпачите машинално заръкопляска, сетне се осъзна, закри устата си с длан и ужасено хукна към вратата.

При третия скок на мъжа в черно Норт се раздвижи.

Насъбралите се изстенаха от изумление, сетне отново се смълчаха. Непознатият отметна глава и се закиска. Гърдите му се повдигаха в бърз ритъм, докато си поемаше въздух. Запрескача Норт с ускорено темпо, прелитайки напред-назад над тялото му като вода, преливана от една чаша в друга. Единствените звуци, които се чуваха, бяха хрипливият му дъх и воят на вятъра.

Норт дълбоко си пое дъх. Пръстите му машинално забарабаниха по масата. Шеб пронизително изпищя и изскочи навън. Една от жените го последва.

Мъжът в черно прелетя още веднъж, сетне повтори и потрети. Сега цялото тяло на Норт се тресеше и се гърчеше. Вонята на гнилоч и изпражнения се разнесе на задушливи талози. Очите му се отвориха.

Алис усети, че несъзнателно отстъпва назад. Обзета от паника се блъсна в огледалото, което потрепери.

– Заради теб го направих – изкрещя подире й мъжът в черно, като дишаше тежко. – Сега можеш да спиш спокойно. Дори *това* не е необратимо. Макар да е... толкова... толкова *забавно!* – Сетне отново се засмя. Гласът му заглъхна едва когато тя се втурна по стълбите и заключи вратата, водеща към трите стаи над бара.

Едва тогава и жената започна да се кикоти; хълбоците й се тресяха. Смехът й премина в жален стон, който се сля с воя на вятъра.

С отсъстващ поглед Норт се отпрати към вратата; очевидно бурята не го плашеше в стремежа му да накъса дяволска трева. Мъжът в черно,

който беше останал сам зад бара, усмихнато го проследи с поглед.

Когато вечерта Алис се престраши и слезе в салона, носейки лампа в едната ръка и цепеница в другата, мъжът в черно си бе отишъл. Нямаше следа и от фургона му. Ала Норт седеше на масата до вратата, сякаш никога не бе ставал. Отново миришеше на дяволска трева, но вонята не бе така силна, както можеше да се очаква.

Погледна я и плахо се усмихна.

– Здравей, Алис.

– Здравей, Норт.

Тя остави цепеницата и започна да пали лампите, като внимаваше да не застава с гръб към него.

– Бях осенен от Божията милост – бързо рече Норт. – Вече няма да умра. Той ми го каза. Обеща ми го.

– Радвам се за теб. – Треперещите ѝ пръсти изгърваха клечката и тя се наведе да я вземе.

– Иска ми се да престана да дъвча трева. Не е редно човек, осенен от Божията милост, да го прави.

– Тогава защо не спреш?

Раздразнението ѝ я накара да се опомни и тя осъзна, че Норт е човек, а не дяволско изчадие. Пред нея стоеше жалък, полудрогиран тип с гузен вид. Вече не се страхуваше от него.

– Целият треперя – промълви той. – Но не мога без тревата. Алис, винаги си била добра с мен... Не мога дори да спра да се напикавам.

Тя се приближи до масата и нерешително се втренчи в него.

– Можеше да ме накара да спра – проплака Норт. – След като ми върна живота, значи можеше да направи и това. Не се оплаквам... – Огледа се уплашено и прошепна: – Страхувам се да не ме убие, ако се оплаквам.

– Може би е само шега. Изглежда, че има страхотно чувство за хумор.

Норт извади торбичката, която криеше под ризата си, и отсипа шепа стрита на прах дяволска трева. Алис машинално го отблъсна, сетне ужасено отдръпна ръка.

– Не мога... – И отново посегна разтреперан към торбичката.

Тя можеше да го спре, но не го стори. Продължи да пали лампите и почувства умора, макар вечерта едва да започваше. Но в бара не дойде никой, освен стария Кенърли, който бе пропуснал „представлението“. Не изглеждаше особено изненадан, че вижда Норт. Поръча си бира, попита къде е Шеб и плясна Алис по задника. На следващия ден нещата

продължиха почти постарому, само дето хлапетата вече не преследваха Норт. На по-следващия ден освиркванията се подновиха. Животът се върна в предишното си русло. Децата събраха изкоренените от бурята царевични стъбла и ги изгориха наред улицата седмица след възкресението на Норт. Пламъците бяха невероятно ярки и повечето постоянни клиенти на бара излязоха, за да погледат. Приличаха на първобитни хора. Лицата им сякаш плуваха между пламъците и студеното сияние на небето. Докато ги наблюдаваше, Алис с тъга си помисли, че навярно идва краят на света. Всичко се разпадаше и нямаше лепило, което да съедини разпадащия се свят. Никога не бе виждала океан и вече нямаше да види.

– Ако имах *кураж* – промълви тя, – ако имах кураж, кураж, *кураж*...

Норт вдигна глава и тъпо се усмихна, сякаш надничаше от ада. Тя нямаше кураж. Беше само една барманка с белязано лице.

Огънят започна да догаря и клиентите се върнаха в бара. Алис започна да се налива с уиски и до полунощ беше мъртвопопаяна.

VIII

Алис приключи с разказването на историята и когато Стрелецът не направи никакъв коментар, тя реши, че е заспал. Налегна я дрямка, но гласът му внезапно я стресна:

– Това ли е всичко?

– Да. Вече е много късно.

– Хм. – Той започна да свива друга цигара.

– Да не разсипеш тютюн в леглото ми – предупреди го жената по-рязко, отколкото възнамеряваше.

– Няма.

Отново настъпи мълчание. Огънчето от цигарата проблясваше в мрака.

– Утре ще си тръгнеш, нали? – унило рече тя.

– Трябва. Мисля, че онзи ми е заложил капан тук.

– Не си отивай.

– Ще видим.

Стрелецът се обърна на другата страна, но Алис бе доволна. Знаеше, че той ще остане. Жената отново се унесе.

В просъница си спомни за начина, по който Норт се бе обърнал към

непознатия, за странния език. До този момент непознатият не изразяваше чувствата си дори когато я любеше; задъхваше се едва на края, след което сякаш спираше да диша за миг. Приличаше на същество от детска приказка или мит, като че бе последният от своя вид, останал на този свят, който пише последната страница на своята история. Това нямаше значение. Важното беше, че щеше да остане известно време. Утре или вдругиден ще помисли по въпроса. Тя заспа.

IX

На сутринта му приготви качамак. Той го изяде, без да обели нито дума. Поднасяше лъжичката към устата си, без да се сети за нея, сякаш изобщо не я забелязваше. Знаеше, че трябва да си тръгне. Всяка минута, прекарана тук, означаваше преднина за човека в черно – онзи вероятно вече бе навлязъл в пустинята. Досега се беше движил само на юг.

– Имаш ли карта? – внезапно попита той и вдигна глава.

– На града ли? – засмя се тя. – Не е толкова голям, че да ни трябва карта.

– Не. На земите на юг оттук.

Усмивката ѝ помръкна.

– Интересува те само пустинята. Надявах се да поостанеш.

– Какво има на юг от пустинята?

– Откъде да знам? Никой не е успявал да я прекоси. Пък и никой не се е опитвал, откакто съм тук. – Избърса длани в престилката си, грабна котлето и изсипа горе щата вода в умивалника, където тя се разплиска и вдигна пара.

Мъжът стана.

– Къде отиваш? – Гласът ѝ издаваше страх и тя се намрази заради слабостта си.

– В конюшната. Ако някой знае нещо, това ще е конярят. – Сложи ръце на раменете ѝ. Дланите му бяха топли. – Освен това трябва да се погрижа за мулето си. Ако реша да остана, трябва да помисля и за него, за да е във форма, когато си тръгна.

„Моля те, не си отивай.“ Тя го погледна.

– Внимавай с Кенърли. Ако не знае нещо, ще си го измисли.

Когато Стрелецът излезе, тя се обърна към умивалника, по лицето ѝ се стичаха топли, горещи сълзи на благодарност.

X

Кенърли беше беззъб, неприятен тип, наказан от Бог с куп дъщери. Двете по-малки следяха с поглед Стрелеца, скрити в полумрака на конюшната. Бебе се въргалияше в прахоляка. Още една дъщеря, русокоса, мръсна, чувствена, любопитно наблюдаваше новодошлия, докато вадеше вода с проскързващата помпа зад обора.

Конярят го забеляза и побърза да го посрещне. Държеше се едновременно враждебно и ласкателно – все едно беше кон от нечиста порода, когото са били прекалено често.

– Добре се грижа за него – промърмори и преди Стрелецът да успее да отговори, той се сопна на дъщеря си: – Прибирай се, Соби! Влизай къщи, по дяволите!

Тя неохотно понесе кофата с вода към бараката, пристроена до конюшната.

– За моето муле ли говориш?

– Да, сър. Отдавна не съм виждал муле. Навремето много ги използваша, но нещата се промениха. Сега минават само волове, впрегатни кене и... Соби, ще те напердаша, ако продължаваш да ме зяпаш.

– Няма да я изям – любезно каза непознатият.

Кенърли мрачно се усмихна.

– Нямам предвид вас. Не, сър, нямам предвид *вас*. – Ухили се и добави: – Тя си е несръчна по рождение. В нея се е вселил дяволът. Истинска дивачка е. – Очите му потъмняха. – Настъпва крайт на света, господине. Знаете какво пише в Библията. Децата ще престанат да се подчиняват на родителите си, чума ще порази мнозина.

Стрелецът кимна, сетне посочи на юг.

– Какво има там?

Кенърли отново се ухили, разкривайки няколко пожълтели зъба.

– Заселници. Дяволска трева. Пустиня. Какво друго? – Изкиска се и измери непознатия с пресметлив поглед.

– Голяма ли е пустинята?

– Голяма. – Кенърли се постара да си придаде сериозно изражение. – Може би около шестстотин километра. Може би хиляда. Не зная, господине. Там няма нищо, освен дяволска трева и демони. Натам тръгна онзи. Онзи, който изцери Норт, когато беше болен.

– Болен ли? Чух, че е бил мъртъв.

Старецът продължи да се хили.

- Добре, де. Може би. Все пак сме големи хора, нали?
- Но вярваш в демони. Кенърли намръщено го изгледа.
- Това е доста по-различно.

Стрелецът свали шапката си и изтри потта от челото си. Слънцето печеше все по-силно. На Кенърли това сякаш не му правеше впечатление. В сянката край конюшната момиченцето съсредоточено размазваше мръсотията по лицето си.

- Не знаеш какво има отвъд пустинята, така ли?

Кенърли сви рамене.

– Някои може и да знаят. Дилижансите са я прекосявали преди петдесетина години. Така твърдеше баща ми. Според него отгатык пустинята имало планини. Други казваха, че имало океан... зелен океан, пълен с чудовища. Трети заявяваха, че там бил краят на света. Че няма нищо друго освен светлини, от които човек ослепява, след което бива погълнат от отворената паст на Бог.

- Глупости! – заяви Стрелецът.

– Разбира се – съгласи се конярят. Отново трепна, изпълнен с омраза и страх, изгарящ от желание да угоди на непознатия.

– Грижи се за мулето ми. – Стрелецът му подхвърли нова монета, която той улови още във въздуха.

- Разбира се. Ще поостанете ли?

– Може би.

– Алис може да бъде доста мила, стига да поиска.

– Какво? – разсеяно попита Стрелецът.

В очите на Кенърли проблесна страх – като отражение на луната, издигаща се на хоризонта.

– Не, сър, нито думичка. Съжалявам, ако съм се изпуснал. – Видя Соби, която надничаше през прозореца, и изкрещя: – Сега ще те напердаша, повлекано! Ще те...

Странникът се отдалечи, беше убеден, че Кенърли ще го изпрати с поглед, и че ако се обърне, ще види изписани на лицето му истинските му чувства. Но не го направи. Горещината го смазваше. Единственото сигурно по отношение на пустинята бе, че тя е огромна. А той имаше още работа в това градче.

XI

Бяха в леглото, когато Шеб отвори вратата с ритник и нахлу в

стаята с нож в ръка.

Последните четири дни бяха изминали с главозамайваща бързина. Той спеше. Ядеше. Правеше секс с Алис. Откри, че тя може да свири на цигулка, и я караше да му изнася цели концерти. Жената сядаше до прозореца, обърната в профил и озарена от млечната белота на зората, свирише неуверено. Ако се бе упражнявала, щеше да бъде добра. Почувства, че се привързва към нея по странен начин, и реши, че това може да е поредният капан, който мъжът в черно му е заложил. Четеше пожълтели, разкъсани списания с избелели снимки. Не мислеше за нищо.

Не чу как дребничкият пианист се изкачва по стълбите – рефлексите му бяха притъпени. Този път това нямаше особено значение, но при други обстоятелства би го уплашило до смърт.

Алис бе гола, чаршафът се бе смъкнал под гърдите ѝ; готвеха се да правят любов.

– Моля те – шепнесе тя, – направи го както преди. Искам го, искам го...

Вратата с трясък се отвори и пианистът се втурна, поклащайки се на кривите си крака. Алис не изпищя, макар той да държеше в ръка огромен месарски нож и да издаваше нечленоразделни звуци, сякаш някой бе потопил главата му в кофа, пълна с кал. Хвърчаха слюнки. Замахна, хванал ножа с две ръце, но Стрелецът го сграбчи за китките и ги изви. Ножът отхвъркна встрани. Шеб пронизително изпищя, сякаш проскърцаха ръждясали панти. Повдигна ръце като кукла на конци; и двете му китки бяха счупени. Вятърът блъскаше по прозореца. Огледалото на стената, леко помътняло и изкривено, отразяваше цялата стая.

– Тя беше моя! – ридаеше Шеб. – Първо беше моя! Моя!

Алис го погледна и стана от леглото. Загърна се с халат, а Стрелецът за миг изпита съжаление към човека, който му напомни за самия него преди много години. Той бе просто един жалък тип, при това кастриран.

– Направих го заради теб – продължаваше пианистът. – Заради теб, Алис. Само заради теб. Аз... о, Боже, мили Боже... – Думите му преминаха в нечленоразделен хленч, последван от ридание. Поклащаше се напред-на-зад, притискайки счупените си китки към корема си.

– Шшт. Шшт. Дай да видя. – Тя коленичи до него. – Счупени са. Шеб, глупако! Нали знаеш, че никога не си бил силен... – Помогна му да се изправи на крака. Той се опита да притегли дланите ѝ към лицето си, но не успя и отново се разрида. – Ела да седнем и да видим какво може да се направи.

Заведе го до масата и направи шини от две цепеници, които привърза към китките му. Той тихо хлипаше, сетне се повлече навън, без да се обръща.

Тя се върна в леглото.

– Докъде бяхме стигнали?

– Не сега...

Тя търпеливо каза:

– Нищо друго не можеше да направиш. Какво ни остава? – Докосна рамото му. – Радвам се, че си толкова силен.

– Не сега – пресипнало повтори той.

– Мога да те направя още по-силен...

– Не. Не можеш.

XII

На следващата вечер барът не работеше. В Тул този ден минаваше за неделя. Стрелецът отиде в малката, схлупена черква край гробището, докато Алис остана да измие масите със силен дезинфектант и да изплакне стъклата на керосиновите лампи в сапунена вода.

Слънцето залязваше и небето беше придобило странен пурпурен цвят; черквата, осветена отвътре, приличаше на запалена пещ.

– Не стъпвам там – бе казала Алис. – Проповедничката е напълно откачена. Нека порядъчните граждани я слушат.

Стрелецът застана в преддверието и надникна вътре, скрит в сянката. Нямаше пейки, богомолците стояха прави (видя Кенърли и семейството му; Кастнър, собственика на градската бакалия, и плоскогърдата му жена, неколцина от постоянните клиенти на бара; жени, които виждаше за пръв път; и за негова изненада, Шеб). Пееха без съпровод някакъв химн. Той любопитно изгледа дебеланата, застанала на амвона. Алис му бе казала: „Тя живее сама, не общува с никого. Идва всяка неделя, за да бълва огън и жупел. Казва се Силвия Питстън. Луда е, но напълно ги е омаяла. Те си падат по такива неща.“

Ала размерите на тази жена не се поддаваха на описание. Гърдите ѝ бяха като земни валове. Шията ѝ бе като колона, увенчана с белоснежното широко лице, наред което примигваха очи, толкова големи и тъмни, че приличаха на бездънни планински езера. Буйната ѝ тъмнокестенява коса беше прибрана на кок, от който се изплъзваха кичури, и беше придържана от фиба, голяма колкото месарски шиш. Роклята ѝ сякаш бе от

зебло. В ръцете си с дебелината на борови трупи държеше молитвеник. Кожата ѝ бе млечнобяла и гладка. Стрелецът си помисли, че жената сигурно тежи над сто и трийсет килограма. Внезапно я пожела и краката му се подкосиха, затова побърза да извърне глава.

Ще се съберам ли край реката,
прекрасната, прекрасната
ре-е-е-ка,
ще се съберам ли край реката,
която тече край Божието царство.

Последната нота на химна заглъхна, присъстващите се размърдаха, неколцина се изкашляха.

Тя чакаше. Когато отново се смълчаха, разпери ръце над главите им, сякаш се канеше да ги благослови. Жестът ѝ целеше да привлече вниманието им.

– Скъпи мои братя и сестри, в името на Христа...

Думите ѝ се сториха познати на Стрелеца и той изпита смесено чувство на носталгия и страх, в което се преплиташе тайнствено усещане за *deja vu*. „Нима съм го сънувал? Кога?“ Прогони мисълта от съзнанието си. Присъстващите – не повече от двайсет и пет души – не смееха да гъкнат.

– Тази вечер ще поговорим за Чужденеца. – Гласът ѝ бе нежен, мелодичен, добре шлифован сопран.

Богомолците зашепнаха помежду си.

– Чувствам – замислено продължи Силвия Питстън, – чувствам, че познавам всяка личност, описана от Библията. През последните пет години съсипах от четене пет Библии и безброй много преди това. Обичам тази книга, обичам и нейните герои. Вървах рамо до рамо с Даниил към ямата с лъвовете. Стоях до Давид, когато се прехласваше по Вирсавия, която се къпеше в езерото. Бях в огнената пещ със Седрах, Мисах и Авденаго. Убих две хиляди души заедно със Самсон и бях ослепена по пътя за Дамаск ведно със Свети Павел. Плаках с Мария на Голготата.

Тиха въздишка се разнесе сред паството.

– Опознах ги и ги обикнах. Само един – *един* – тя вдигна пръст, – само един герой от най-великата от всички драми остава непознат за мен. Само един, който е скрил лицето си в сянката. Само един, който кара тялото ми да тръпне и душата ми да се свива от страх. Да, боя се от него. Не зная какво е намислил и се боя от него. Боя се от Чужденеца.

Нова въздишка. Една от жените закри устата си с длан, сякаш да сподави вика си.

– Чужденецът, който се яви на Ева в образа на змия, която пълзи, гърчи се и се хили. Чужденецът, който се яви на децата на Израил, докато Мойсей стоеше на върха на планината, и им прошепна да направят идол от злато, златен телец, на когото да се кланят.

Разнесоха се стонове, богомолците закимаха.

– Чужденецът! Той стоеше на балкона с Йезабел, наблюдаваше как цар Ахав полетя на земята, и се смееше, докато псетата лижеха кръвта му. О, братя и сестри, пазете се от Чужденеца.

– Да, Исусе... – прошепна мъжът със сламената шапка, първият, когото Стрелецът бе срещнал при пристигането си в града.

– Той винаги е бил тук, братя и сестри. Но не зная намеренията му. А и вие не ги знаете. Кой може да разгадае ужасния мрак, който се е спуснал над нас, гордостта, безподобното богохулство, нечестивата радост? А лудостта! Циклопска лудост, която се промъква в душите на хората, предизвиквайки най-ужасяващите желания.

– О, Исусе, Спасителю...

– Той отведе нашия Бог на планината...

– Да...

– Той се опита да го изкуси, предлагайки Му всички земни наслади...

– Да...

– Той ще се върне, когато настъпи денят на Страшния съд... А този ден приближава, чувствате ли го, мои братя и сестри?

– Да...

Паството приличаше на бурно море, всички се полюшваха и ридаеха; проповедничката сякаш обвиняваше едновременно всички и никой.

– Той ще дойде като Антихриста, ще поведе хората към смърт без надежда за възкресение, към кървав край. Когато звездата на Червея засия на небето, когато гнойни рани покрият телата на децата, когато жените започнат да раждат чудовища...

– А-а-ах...

– О, Господи...

– Го-о-о-о-о...

Една жена припадна – краката ѝ се подкосиха и тя се строполи на дъсчения под. Едната ѝ обувка отхвъркна встрани.

– Той стои зад всяко плътско удоволствие... той! Чужденецът!

– Да, Господи!

Един мъж падна на колене, притисна главата си с длани и се разрида.

– Когато пиете, кой държи бутилката? – *Чужденецът!*

– Когато играете покер, кой обръща картите?

– *Чужденецът!*

Когато се наслаждавате на нечие чуждо тяло, когато се омърсявате, на кого продавате душата си?

– *Чуж...*

– *Чуж...*

– О, Исусе... О...

– ... ден...

– О... О... О...

– И кой е той? – изкрещя тя, ала Стрелецът усещаше, че всъщност е спокойна; възхити се от хладнокръвието и умението ѝ да се владее, от силата ѝ. Внезапно му хрумна ужасяваща мисъл, която обаче не подлежеше на съмнение: Той е вселил демон в душата ѝ. Обладана е от зъл дух. Гореща вълна на сексуално желание прогони страха му.

Човекът, който се държеше за главата, рухна на пода, опипом запълзя и изкрещя:

– Аз съм в ада! – Лицето му се кривеше, сякаш под кожата му се гърчеше змия. – Развратничех! Играех комар! Пушех дяволска трева! Съгрешавах! Аз... – Гласът му премина в нечленоразделен, ужасяващ, истеричен хленч. Притискаше главата си с длани, сякаш тя всеки миг щеше да се пръсне като презрял пъпеш.

Богомолците се вцепениха, като ли че по командата на невидим суфльор, и застинаха в полуеротични пози на екстаз.

Силвия Питстън се наведе и сложи ръце на главата на мъжа. Той престана да плаче, когато пръстите ѝ, силни и бели, чисти и нежни, погалиха косите му. Той впери невиждащ поглед в нея.

– Кой се бе вселил в теб, когато съгрешаваше? – Взираше се в очите му, сякаш искаше да проникне в душата му.

– Чуж... Чужденецът.

– Как му е името?

– Сатана.

Присъстващите изумено зашепнаха.

– Ще се отречеш ли от него?

– Да! Да! О, Спасителю Исус!

Проповедничката повдигна брадичката му, а човекът впери в нея блесналите си очи на фанатик.

– Ако той влезе през тази врата – жената посочи към тъмното преддверие, в чиито сенки се криеше Стрелецът, – ще се отречеш ли от него в лицето му?

– Кълна се в името на майка ми!

– Вярваш ли във вечната любов на Исус?

Той захлипа:

– Вярвам, по дяволите...

– Той ти прощава това, Джонсън.

– Слава на Господа – през сълзи изрече Джонсън.

– Зная, че Той ти прощава. Зная и друго – Той ще прогони неразказаните се от своето царство, ще ги прокуди сред огнен мрак...

– *Слава на Господа!* – отекнаха гласовете на богомолците.

– Зная, че Чужденецът, този Сатана, този Господар на Мухите и Змиите, ще бъде отблъснат и победен... Ще го победиш ли, Джонсън, ако го видиш?

– Да! Слава на Господа! – хлипаше мъжът.

– Ще го победите ли, ако го видите, братя и сестри?

– Да-а-а...

– Ако утре го срещнете на главната улица, ще го съкрушите ли?

– Слава на Господа!

Стрелецът, който почувства странно безпокойство, излезе от черквата и тръгна към града. Мирисът на пустинята се усещаше във въздуха. Знаеше, че наближава времето отново да тръгне на път.

XIII

Отново бяха в леглото.

– Тя няма да те приеме – прошепна Алис. В гласа ѝ се долавяше страх. – Не приема никого. Излиза само в неделя вечер, за да изплаши всички до смърт.

– Откога е тук?

– От около дванайсет години. Да не говорим за нея.

– Откъде е дошла?

– Не зная – колебливо отвърна тя – очевидно лъжеше.

– Алис?

– *Не зная.*

– Алис?

– Добре! Добре! Дойде от пограничната зона! От пустинята!

– Така си и мислех. – Той се поотпусна. – Къде живее?

Алис понижи глас:

– Ако ти кажа, ще ме любиш ли?

– Знаеш отговора.

Тя въздъхна. Звукът, който издаде, напомняше на прелистване на стари, пожълтели страници.

– Къщата ѝ се намира на хълма зад черквата. Малка барака. Там... там живееше истинският свещеник, преди да си замине. Това достатъчно ли е? Доволен ли си?

– Не. Не още. – Той се претърколи върху нея.

XIV

Беше настъпил последният ден и той го знаеше.

Небето беше оцветено във виолетово като грозна синина и първите проблясъци на зората едва го докосваха. Алис се разхождаше като привидение, палеше лампите, наглеждаше царевичните кочани, които цвърчаха в тигана. Стрелецът я беше любил страстно, след като научи от нея всичко необходимо. Алис чувстваше приближаващия край и му се отдаде с отчаянието от настъпващата зора с неизчерпаемата енергия на шестнайсетгодишно момиче. Но на сутринта беше бледа, чувстваше настъпването на менопаузата.

Поднесе му закуската, без да промълви нито дума. Той се нахрани бързо, като отпиваше от горещото кафе. Тя отиде до витрината и се загледа навън: настъпваше утро, по небето плуваха армади мълчаливи облаци.

– Днес ще има пясъчна буря.

– Не се учудвам.

– Изобщо учудваш ли се на нещо? – иронично го попита и се обърна точно в мига, в който той си нахлупи шапката и се отправи към вратата.

– Понякога – отвърна Стрелецът.

Видя я жива само още веднъж.

XV

Преди да стигне до жилището на Силвия Питстън, вятърът напълно

стихна и целият свят сякаш застина в очакване. Той бе живял в пустинните области достатъчно дълго, та да знае, че колкото по-дълго продължи затишието, толкова по-свирепо ще връхлети вятърът. Странна мато-ва светлина озаряваше небето.

Огромен дървен кръст бе закован на вратата на схлупената къщурка. Стрелецът почука и зачака. Отново нямаше отговор. Почука пак. Никакъв отговор. Отстъпи крачка назад и ритна вратата с тежкия си ботуш. Резето отвътре се изкърти. Вратата отхвъркна, удари се в стената и подплаши плъховете, които панически побягнаха. Силвия Питстън седеше наред дневната в огромен люлеещ се стол и спокойно наблюдаваше нодошлия с големите си черни очи. Столът проскърцваше тихичко.

Измерваха се с погледи в продължение на няколко секунди, които му се сториха като цяла вечност.

– Никога няма да го хванеш – промълви тя. – Тръгнал си по пътя на злото.

– Бил е при теб – отбеляза Стрелецът.

– Беше и в леглото ми. Говореше ми на Свещения език. Той...

– Той те е използвал.

Жената не трепна.

– Тръгнал си по пътя на злото, Стрелецо. Криеш се в сенките. Снощи се скри в сенките на едно свято място. Мислиш, че не те видях ли?

– Защо той възкреси пушача на дяволска трева?

– Защото беше ангел Божи. Така ми каза.

– Надявам се, че го е казал с усмивка.

Устните ѝ се разтегнаха в усмивка и за миг тя заприлича на хищно животно.

– Каза, че вървиш по петите му. Каза ми какво да правя. Предупреди ме, че си Антихриста.

Стрелецът поклати глава.

– Лъжеш.

Тя злорадо се усмихна.

– Каза още, че ще искаш да спиш с мен. Така ли е?

– Да.

– Цената е твоят живот, Стрелецо. Той ме дари с дете... дете на ангел. Ако ме обладаеш... – Отново се усмихна многозначително и посочи огромните си бедра, които се очертаваха под роклята ѝ като мраморни стълбове. Ефектът бе зашеметяващ.

Стрелецът хвана дръжките на револверите.

– Обладана си от демон, жено. Ще го прогоня.

Реакцията ѝ бе смайваща. Отдръпна се ужасена, на лицето ѝ се изписа страх.

– Не ме докосвай! Не ме доближавай! Не ще посмееш да докоснеш Божията невеста!

– Искаш ли да се обзаложим? – попита усмихнат той и пристъпи към нея.

Огромното ѝ туловище се разтрепери. Лицето ѝ се превърна в карикатура на безумен ужас и тя протегна двата си пръста, изобразявайки знака на Окоето.

– Пустинята – започна Стрелецът. – Какво има отвъд пустинята?

– Никога няма да го хванеш! Никога! Никога! Ще гориш в ада! Той ми го каза!

– Ще го хвана. И двамата го знаем. Какво има отвъд пустинята?

– Не!

– Отговори!

– Не!

Той пристъпи до стола, коленичи и я сграбчи за бедрата. Тя ги стисна като менгеме и започна да издава странни, похотливи звуци.

– Тогава демонът...

– *Не...*

Той разтвори краката ѝ и извади единия револвер.

– Не! Не! Не! – Дишането ѝ се учести, от гърдите ѝ се изтръгнаха хрипливи звуци.

– Отговори.

Жената се загърчи на стола и подът потрепери. Тя забълва молитви и псувни.

Стрелецът заби револвера в плътта и почувства как Силвия Питсътн пое ужасено дъх. Заудря го по главата, краката ѝ забарабаниха по пода, а жарката ѝ плът сякаш жадуваше да бъде обладана. Виолетовото небе любопитно надничаше през прозорците.

Тя пронизително изкрещя и промърмори нещо.

– Какво?

– *Планините!*

– Какво знаеш за планините?

– Той ще спре... отвъд... *Исусе...* за да в-възстанови *силата* си. М-медитация, нали разбираш? О... аз... аз...

Внезапно огромното туловище се напрегна и се повдигна към него, но Стрелецът беше нащрек и не ѝ позволи да се допре до него.

Тя изведнъж се отпусна и смали, сетне захлипа, отпуснала ръце в

скута си.

– Е – каза той, докато ставаше, – демонът получи своето, нали?

– Махай се! Ти уби детето. Махай се! Махай се! Стрелецът спря на прага и се обърна.

– Никакво дете нямаше. Нито демони или ангели.

– Остави ме на мира!

Той се подчини.

XVI

Докато вървеше към конюшната, забеляза странно петно на северния хоризонт и разбра, че е облак от прах. Над Тул все още цареше затишие.

Кенърли го посрещна на посипания със слама двор пред конюшната.

– Потегляте ли? – попита и се ухили угоднически.

– Да.

– Няма ли да изчакате преминаването на бурята?

– Ще я изпреваря.

– Вятърът е по-бърз от човек, яхнал муле. Ако ви застигне на открито, ще ви убие.

– Веднага доведи мулето.

– Разбира се – отвърна старецът, но не помръдна, сякаш се чудеше какво още да каже; усмихваше се раболепно, но злобно, и се вираше зад Стрелеца.

Новодошлият отстъпи встрани и се обърна точно в мига, в който цепеницата, запратена от Соби, проряза въздуха и го удари по рамото.

Младата жена го гледаше тъпо. Гърдите ѝ величествено се повдигаха под избелялата от пране блуза. Бавно, сякаш насън, тя засмука покалеца си.

Стрелецът се обърна към баща ѝ, който се бе ухилил до уши. Лицето му беше восъчножълто. Очите му бяха изцъклени.

– Аз... – зашепна той, но не можа да продължи.

– Мулето – любезно настоя непознатият.

– Разбира се, разбира се, разбира се – повтори тихичко Кенърли; продължаваше да се усмихва, но някак неуверено. Обърна се и затътри крака към обора.

Стрелецът застана така, че да може да го наблюдава. Конярят

доведе мулето и му подаде поводите, сетне се сопна на момичето:

– Върви да помогнеш на сестра си!

Соби тръсна глава и не помръдна от мястото си.

Стрелецът ги остави така, застанали сред покрития със слама двор, вперили погледи един в друг: той – с неприятната си усмивка, тя – излъчваща мълчаливо предизвикателство.

XVII

Вървеше, повел мулето по средата на улицата, ботушите му вдигаха облачета прах. Меховете за вода бяха привързани към гърба на животното.

Отби се в „Шеб“, но Алис не бе там. Заведението бе празно, всички си бяха отишли, подплашени от бурята. Тя не бе започвала да чисти и вътре вонеше отвратително.

Той напълни торбата си с изсушена и печена царевица, взе и половината от месото за хамбургери. Остави на дъсчения тезгях четири златни монети. Жената така и не се появи. Пожълтелите клавиши на пианото мълчаливо му казаха сбогом. Стрелецът излезе и провеси дисагите на гърба на мулето. На гърлото му сякаш бе заседнала буца. Все още можеше да избегне клопката, макар шансовете му да бяха нищожни. В края на краищата той беше Чужденецът.

Вървеше покрай смълчаните, застинали в очакване къщи, усещаше погледите през пролуките в капациите. Човекът в черно бе изиграл ролята на Господ в Тул. Дали това бе проява на чувство за хумор или на отчаяние? Въпросът съвсем не бе маловажен.

Внезапно зад него се разнесе мъчителен писък и вратите на домовете рязко се отвориха. Разтичаха се хора. Значи капанът бе свършил работа. Появиха се мъже в мръсни гащеризони и жени с панталони и избелели рокли. Дори деца, подтичваха след родителите си. Всеки един стискаше нож или цепеница.

Мигновената му реакция бе машинална. Рязко се извърна и сграбчи револверите; тежките им дръжки плътно прилегнаха в дланите му. Алис, разбира се, че беше Алис, тичаше към него с изкривено от омраза лице, залезът оцветяваше белега ѝ в лилаво. Стрелецът видя, че тя е заложница; разкривеното лице на Шеб надничаше зад рамото ѝ като маска на зъл магьосник. Тя бе негов щит и жертва. Стрелецът видя всичко това ясно и отчетливо, застинал в абсолютно спокойствие, и чу виковете

й:

– О, Божичко, не стреляй, недей, *недей*...

Но ръцете му бяха добре тренирани. Бе последният Стрелец и уменията му не се изчерпваха единствено със Свещения език. Революерите му сякаш изляяха в мъртвешката тишина. Алис зяпна, краката ѝ се подкосиха; революерите не замлъкнаха. Шеб отметна глава. Двамата с жена-та паднаха в праха.

Във въздуха полетяха тояги. Той се олюля, сетне отскочи. Дъска със забит в нея пирон раздра ръката му до кръв. Мъж с набола брада и петна от пот под мишниците се втурна към него, сграбчил тъп кухненски нож. Проехтя нов изстрел и онзи падна тежко на улицата. Зъбите му изтракаха, когато брадичката му се удари в земята.

– САТАНА! – изпищя някой. – ПРОКЪЛНАТИЯТ! УБИЙТЕ ГО!

– ЧУЖДЕНЕЦЪТ – изкрещя друг. Към Стрелеца отново полетяха тояги. Нож отскочи от ботуша му. – ЧУЖДЕНЕЦЪТ! АНТИХРИСТЪТ!

Той се втурна към тях, проправяйки си път между тълпата, без да престава да стреля. Край него падаха хора, поразени със смъртоносна точност. Двама мъже и една жена се строполиха на земята и Стрелецът се хвърли към образувалата се пролука.

Последваха го като на лудешки парад по улицата, към разнебитения магазин-бръснарница срещу кръчмата. Той скочи на дъсчения тротоар, обърна се и изпразни революерите си в нападащата тълпа. За миг зърна Шеб, Алис и останалите, които лежаха наред улицата с разперени ръце, като че бяха приковани към невидими разпятя.

Озверелите хора не се поколебаха или стъписаха нито за миг, макар всеки негов изстрел да попадеше в целта и да не бяха виждали огнестрелно оръжие освен в старите списания.

Стрелецът отстъпваше, подскачайки на зиг-заг, за да избегне летящите тояги. Презареди в движение, действаше бързо и машинално, благодарение на богатия си опит. Пръстите му трескаво сновяха между патрондашите и барабаните на революерите. Тълпата хукна по тротоара и Стрелецът се втурна в магазина, като залости вратата след себе си. Витрината вдясно се пръсна и през отвора нахлуха трима мъже с фанатичен плам в очите. Стрелецът ги уби, сетне застреля двамата, които ги последваха. Мъртъвците увиснаха върху парчетата стъкло и запушиха отвора.

Вратата затрещя под тежестта на напирашите тела и той чу *нейния* глас:

– УБИЕЦЪТ! ДУШИТЕ ВИ! САТАНАТА!

Вратата се откъсна от пантите си и падна с трясък.

Вдигна се облак прах. Мъже, жени и деца се втурна към Стрелеца. Хвърчаха слюнки и цепеници. Той отново стреля и нападателите изпадаха като кегли. Отстъпи, бутна една бъчва и я изтърколи срещу тях, сетне изтича в бръснарницата и запрати срещу нападателите тенджерата с вряла вода, в която имаше два нащърбени бръснача. Ала продължаваха да настъпват и яростно крещяха. Силвия Питстън ги насърчаваше, гласът ѝ ту се извисяваше, ту заглъхваше. Стрелецът напъха нови патрони в нагорещените барабани. Усещаше мириса на сапун за бръснене, на собствената си плът, а нажеженият метал пареше пръстите му.

Изскочи през задната врата и се озова на верандата. Зад него се извисяваше стена от хрусталаци и скриваше града, все едно, че не съществува. Трима мъже се промъкнаха иззад ъгъла, усмихвайки се злоещо. Видяха го и усмивките им замръзнаха миг преди изстрелите му да ги повалят на земята. Последва ги някаква жена, която ревеше с цяло гърло. Бе огромна и дебела, постоянните посетители на „Шеб“ я наричаха леля Мил. Стрелецът я уцели и тя се просна на земята, а полата ѝ се вдигна над коленете.

Той скочи от верандата и побягна към пустинята; измина десет крачки, двайсет. Задната врата на бръснарницата с трясък се отвори и тълпата нахлу през нея. Стрелецът забеляза и Силвия Питстън. Откри огън. Те падаха на колене, по гръб, прекатурваха се през перилата и тупваха в праха. Телата им не хвърляха сенки в пурпурната светлина, озарила деня. Той осъзна, че крещи, че е крещял през цялото време. Очите му бяха изцъклени. Краката му се вцепениха. Ушите му запи-щяха.

Револверите му бяха празни и тълпата се нахвърли върху него, магически преобразена в Око и Ръка. Той крещеше и презареждаше. Съзнанието му сякаш се беше изключило, позволявайки на пръстите да вършат своята работа. Дали им каза, че за двайсет и пет години е научил този и още много други трикове, заповяда ли им да извадят револверите и да се окърватят? Не го изрече на глас. Но ръцете му си знаеха работата.

Докато зареди, нападателите се бяха приближили, една тояга го удари по челото; по ожуленото място се появиха капчици кръв. След секунди щяха да го хванат. Най-отпред тичаха Кенърли, по-малката му дъщеря – може би единайсетгодишна – Соби, двама от постоянните клиенти на бара и Ейми Фелдън. Застреля и тях, и онези, които ги следваха. Те падаха като плашила. Струеше кръв, хвърчеше мозък.

Останалите се стъписаха, за миг обезумялата тълпа се разпадна на отделни изплашени лица. Някакъв мъж тичаше в кръг и крещеше. Жена

с пришки по ръцете вдигна глава и се изкикоти, вперила очи към небето. Човекът, когото Стрелецът бе видял да седи на стъпалата пред магазина, внезапно напълни гащите.

Остана му време да презареди единия револвер.

Сетне се появи Силвия Питстън. Втурна се към него, като размахваше два дървени кръста.

– ДЯВОЛ! ДЯВОЛ! ДЯВОЛ! ДЕТЕУБИЕЦ! ЧУДОВИЩЕ! УБИЙТЕ ГО, БРАТЯ И СЕСТРИ! УБИЙТЕ ДЕТЕУБИЕЦА!

Той изпрати два куршума в кръстовете, които се пръснаха на трески, и още четири в главата на жената. Силвия Питстън се сгърчи като изгорял лист хартия.

За миг нападателят се вцепениха, докато Стрелецът трескаво презареждаше. Върховете на пръстите му пареха, бяха обгорели.

Сега тълпата бе оредяла; той се бе врязал сред тях като косачка. Надяваше се да се разбягат след смъртта на Силвия Питстън, но някой хвърли нож. Дръжката го удари между очите и го повали на земята. Онези отново хукнаха към него. Той изпразни револверите си, легнал на улицата сред празните гилзи. Главата го болеше, пред очите му плуваха огромни кафяви кръгове. Пропусна веднъж, единайсет изстрела попаднаха в целта.

Тълпата се приближаваше. Той изстреля четирите куршума, които бе успял да зареди, сетне нападателят го обсипаха с удари. Стрелецът отблъсна двамина и те се строполиха на земята. Ръцете му действаха безпогрешно. Беше ранен в рамото и в гърба. Ребрата го боляха. Някакво момче направи лъжливо движение и разряза прасеца му. Стрелецът размаза главата му.

Озверелите хора се разпръснаха и той отново започна да стреля. Оцелелите побягнаха към пясъчножълтите постройки, но ръцете му продължиха трескавата си дейност като озлобени кучета, които не престават да измъчват жертвата си. Последният нападател успя да достигне задната врата на бръснарския салон, когато куршумът го прониза в тила.

Отново настъпи тишина.

Кръвта се стичаше от двайсетината рани на Стрелеца; всички бяха повърхностни, с изключение на тази на прасеца. Той го превърза с ивица плат, откъсната от ризата му, след което се изправи и огледа жертвите си.

Труповете им образуваха криволичеща линия от задната врата на бръснарницата до мястото, където стоеше той. Лежаха във всевъзможни пози. Никой не приличаше на заспал.

Тръгна покрай тях и започна да ги брои. В магазина лежеше човек, прегърнал буркан с бонбони, който бе счупил при падането си.

Стрелецът стигна до главната улица, където бе започнало всичко. Беше убил трийсет и девет мъже, четиринайсет жени и пет деца. Бе застрелял всичко живо в Тул.

С първия по-силен порив на сухия вятър до него достигна неприятна сладникава миризма. Той се озърна и кимна. Разлагащото се тяло на Норт бе разпънато върху дъсчения покрив на кръчмата, приковано с дървени клинци. Устата и очите му бяха отворени. На челото му червенееше отпечатък от огромно раздвоено копито.

Стрелецът напусна града. Мулето му пасеше плевелите, избуяли около някогашния път на дилижансите. Той го отведе обратно в конюшната на Кенърли. Навън вятърът лудешки виеше. Мъжът привърза мулето и се върна в кръчмата. Намери стълба в бараката, качи се на покрива и свали Норт. Тялото му бе по-леко от наръч съчки. Сетне се върна в „Шеб“, изяде хамбургерите и изпи три халби бира, докато вятърът се усили и във въздуха залудуваха пясъчни вихрушки. Нощта прекара в леглото на Алис. Не сънува нищо. На сутринта вятърът бе утихнал, слънцето грееше ярко и безгрижно. Виелицата бе отнесла трупове на някъде на юг, сякаш бяха изкоренени плевели. По-късно, след като привърза всичките си рани, Стрелецът също пое на юг.

XVIII

Стори му се, че Браун е заспал. Огнят почти беше изгаснал, а гарванът Золтан бе пхнал глава под крилото си.

Тъкмо се канеше да стане и да постели сламеника в ъгъла, Браун се обади:

– Разказа ми всичко. Олекна ли ти? Стрелецът трепна.

– Защо трябва да се чувствам зле?

– Нали каза, че си човек, не демон. Или излъга?

– Не те излъгах. – Стрелецът неохотно си помисли, че действително харесва пустинника. И изобщо не го беше излъгал. – Кой си ти, Браун? Признай си.

– Аз съм си аз – спокойно отвърна онзи. – Защо мислиш, че крия някаква тайна?

Стрелецът безмълвно запали цигара.

– Според мен си съвсем близо до човека в черно – продължи Браун.

– Как мислиш, отчаян ли е?

– Не зная.

– А ти?

– Все още не. – Той го погледна предизвикателно. – Изпълнявам дълга си.

– Тогава всичко е наред. – Пустинникът му обърна гръб и потъна в сън.

XIX

На сутринта му приготви закуска и го изпрати. На дневната светлина Браун изглеждаше с мършаво тяло, изпъкнали ключици и буйни рижки къдрици.

– Какво да правя с мулето? – попита Стрелецът.

– Ще го изям.

– Добре.

Пустинникът му протегна ръка, сетне кимна на юг:

– Лек път!

Кимнаха си за сбогом и Стрелецът закричи, превит под тежестта на меховете с вода и револверите. Обърна се само веднъж. Браун енергично прекопаваше малката си царевична нива. Гарванът бе кацнал на ниската стряха и приличаше на готически водоливник.

XX

Огнят угасна, звездите започнаха да избледняват. Вятърът неуморно виеше. Стрелецът трепна в съня си, сетне се успокои. Сънуваше, че го измъчва жажда. Силуетът на далечните планини се сливаше с мрака. Чувството за вина бе изчезнало, прогонено от пустинния пек. Вместо за случилото се в Тул мислеше за Корт, който го бе научил да стреля. Корт умееше да различава доброто от злото.

Повторно се стресна и се събуди. Примигна срещу угасналия огън. Знаеше, че е романтик, и ревностно пазеше това знание.

Това, разбира се, отново го подсети за Корт. Нямаше представа къде е той сега. Светът вече не бе същият.

Нарами дисагите и отново тръгна на път.

Крайпътна станция

I

През целия ден в съзнанието му звучеше някаква детска песничка; влудяваше го, но той не можеше да я прогони от съзнанието си; глупавото стихче сякаш се подиграваше на рационалното му мислене. То гласеше:

Над Испания вали като из ведро.
Хем е лошо, хем добро,
над Испания вали като из ведро.

Стрелецът знаеше защо се е сетил за песничката. Пак бе сънувал онзи непрестанно повтарящ се сън – стаята в замъка и майка му, която му пее, докато той лежи в креватчето си до прозореца с чудните стъклописи. Тя никога не му бе пяла приспивни песни, защото всички момченца, които искаха да станат стрелци трябваше да преодолеят страха си от тъмнината. Пееше само следобедите; той си спомняше слънцето, което надничаше иззад оловносивите дъждовни облаци и хвърляше отблясъци върху покривката на леглото; чувстваше хладината в стаята и топлината на тежките одеяла, изпитваше любов към майка си и красивите й устни, чуваше натрапчивата мелодия на безсмислената песничка.

Песента зазвуча отново с влудяваща упоритост, досадна като конска муха, като неуморно куче, което гони опашката си. Водата му бе свършила, а това означаваше почти сигурна смърт. Никога не бе очаквал да се стигне до това положение и сега съжаляваше за напразните си усилия. От обяд насам погледът му бе прикован в краката му вместо в пътя напред. Тук дори дяволската трева беше пожълтяла. На места спечената от жегата почва се бе напукала. Още не беше приближил планините, макар преди цели шест дни да бе напуснал колибата на последния заселник, някакъв смахнат младеж, който живееше на края на пустинята. Спомняше си за гарвана му, но не можеше да се сети за името на птицата.

Наблюдаваше как краката му се повдигат един след друг, слушаше нелепата песничка, която кълтеше в главата му и се чудеше кога ли ще припадне. Не му се искаше да проявява подобна слабост, макар че

нямаше кой да го види. Това беше въпрос на чест. Всеки стрелец знае какво е чест – онази невидима кост, която държи главата изправена.

Внезапно спря и вдигна поглед. Пред очите му при-тъмня и за момент сякаш тялото му изпадна в безтегловност. Планините се мерзелееха като мираж на хоризонта. Но отпред имаше *още* нещо и то бе съвсем близо. Може би на десетина километра. Присви очи, но пясъчните вихрушки бяха притъпили остротата на погледа му. Поклати глава и закрачи отново. Песничката продължаваше да звучи. Час по-късно Стрелецът падна и ожули дланите си. Погледна капчиците кръв по одраната кожа; не можеше да повярва на очите си. Кръвта му не се бе разредила, изглеждаше както обикновено; беше някак самодоволна също като пустинята. Избърса капките кръв, обзет от сляпа омраза. Хрумна му, че думата „самодоволна“ е съвсем подходяща. Кръвта не изпитва жажда. Кръвта винаги получава своето. Кръвта се принася в жертва. Кърваво жертвоприношение. Кръвта има нужда единствено да тече... да тече... да тече.

Наблюдаваше как кървавите капки попиват в пръстта с невероятна бързина. Е, кръв, какво ще кажеш? Най-последно си намери майстора. Харесва ли ти, когато те пият?

„О, Господи, добре се подредих“ – помисли си той.

Стана, притисна ръце към гърдите си и погледна към неясните очертания. Онова, което беше видял, се оказа почти пред него и Стрелецът дрезгаво изкрещя. Беше някаква постройка. Не, две постройки, заобиколени от разнебитена ограда. Дъските изглеждаха стари, готови всеки миг да се разпаднат; дървото сякаш се бе превърнало в пясък. Една от постройките очевидно някога е била конюшня. Другата е била нечий дом или странноприемница. Междинна спирка за дилижанса. Изоставеният „пясъчен дом“ (вятърът бе набил в дъските толкова песъчинки, че сградата приличаше на пясъчен замък, останал на брега след отлива и спечен като глина от жаркото слънце) хвърляше продълговата сянка, в която седеше някакъв човек, облегал гръб на стената, а сградата сякаш се беше наклонила от тежестта му.

Ето го. Най-последно. Мъжът в черно.

Стрелецът изпъна рамене и притисна ръце към гърдите си – не съзнаваше, че прилича на човек, който произнася реч. Вместо невероятната възбуда, която бе очаквал (или може би страх или благоговение), не изпитваше нищо, освен смътно, атавистично чувство за вина заради внезапната зверска омраза към собствената си кръв преди няколко минути. В съзнанието му неуморно отекваха нелепите стихчета:

...над Испания...

Пристъпи напред и извади единия револвер.

...вали като из ведро...

Измина последните триста-четиристотин метра тичешком; не се опитваше да се скрие – нямаше какво да използва за прикритие. Късата му сянка го следваше. Не осъзнаваше, че лицето му се е превърнало в ухилена сива маска на смъртна умора; не виждаше нищо друго, освен човек, облегнат на стената. До последната секунда дори не помисли, че това може да е мъртвец.

Изби с крак една дъска в разкривената ограда (тя се пречупи почти беззвучно, сякаш му се извиняваше) и тичешком прекоси потъналия в тишина двор.

– Държа те на мушка! Държа те на мушка! Дър...

Човекът трепна и бавно се изправи. Стрелецът си рече: „Господи, колко е отслабнал, какво ли е станало с него?“ Защото мъжът в черно се бе смалил с две педи и косата му беше побеляла.

Стрелецът спря, онемял от изненада, ушите му пищяха. Сърцето му лудо биеше и той си помисли, че ще умре тук, на...

Вдъхна дълбоко нажежения до бяло въздух и за миг наведе глава. Когато я вдигна отново, видя, че това не е човекът в черно, а момченце с изрусена от слънцето коса, което го наблюдаваше с безразличие. Смаяно се втренчи в него и тръсна глава, сякаш не вярваше на очите си. Но момчето не изчезна като мираж; сините му джинси имаха кръпка на едното коляно, а кафявата му риза бе от груб плат.

Стрелецът отново поклати глава и тръгна към конюшната, без да изпуска револвера. Още не можеше да разсъждава логично. Мисълта му бе все така замъглена, тъпа болка пулсираше зад челото му.

В конюшната беше тихо, тъмно и невероятно горещо. Стрелецът се огледа – всичко плуваше пред очите му. Обърна се и видя момчето на прага. Огромен скалпел сякаш разряза главата му между слепоочията и раздели мозъка му като портокал. Той пхна револвера в кобура, размахал ръце, сякаш да прогони някакво привидение, и падна по очи.

Когато дойде в съзнание, откри, че лежи по гръб, а под главата му е поставена купчина слама. Момчето не беше успяло да го помръдне, но поне се бе постарало да го настани по-удобно. Усети студ. Погледна

надолу и видя, че ризата му е потъмняла от влага. Лицето му също бе мокро; вкус на вода. Стрелецът учудено при-мигна.

Момчето бе клекнало край него. Когато го видя да отваря очи, то му подаде консервена кутия, пълна с вода. Стрелецът я сграбчи с треперещи ръце и отпи малко – съвсем малко. Щом водата стигна до стомаха му, той си позволи още една глътка. Сетне изля останалата течност върху лицето си, като въздъхна от удоволствие. Красивите устни на момчето се извиха в плаха усмивка.

– Искаш ли нещо за ядене?

– Не още – отвърна мъжът. Главата продължаваше да го боли от слънчевия удар, а водата се надигаше в стомаха му като че не знаеше накъде да се насочи. – Кой си ти?

– Името ми е Джон Чеймбърз. Но можеш да ме наричаш Джейк.

Понечи да седне, но мигновено го прониза остра болка. Приведе се и се опита да преодолее гаденето.

– Има още вода – каза Джейк. Взе кутията и тръгна към дъното на конюшната. Спря за миг и неуверено се усмихна. Стрелецът му кимна, сетне отпусна глава върху ръцете си. Момчето бе симпатично, добре сложено, около деветгодишно. Лицето му бе мрачно, но в тези времена всички хора бяха мрачни.

От дъното на помещението се разнесе странен ритмичен звук. Стрелецът стреснато вдигна глава и посегна към револверите. Шумът продължи петнайсетина секунди, сетне утихна. Момчето се върна с тенекиената кутия – този път беше пълна.

Стрелецът изпи водата на малки глътки и се почувства по-добре. Болката в главата му отшумяваше.

– Не знаех какво да правя, когато припадна – промълви Джейк. – В един момент реших, че ще ме застреляш.

– Взех те за друг.

– За свещеника ли?

Той изпитателно го погледна.

– Какъв свещеник?

Момчето смръщи чело.

– Ами... най-обикновен. Пренощува на двора. Изплаших се от него, затова не излязох от къщата. Пристигна вечерта и си тръгна на следващия ден. И от теб сякаш се скрия, ако не бях заспал. – Мрачно го изгледа. – Не обичам хората. От тях съм виждал само лошо.

– Как изглеждаше свещеникът? Момчето сви рамене.

– Като свещеник. Носеше черни дрехи.

- Расо с качулка ли?
- Какво е расо?
- Дълга черна дреха. То кимна.
- Значи е носел расо.

Стрелецът се приведе и нещо в изражението му накара Джейк да отстъпи крачка назад.

- Преди колко време се случи това?
- Аз... аз...

Той търпеливо каза:

- Няма да ти направя нищо лошо.
- Не зная. Нямам представа за времето. Всички дни са еднакви.

За пръв път Стрелецът се запита как момчето се е озовало на това място, наред страховитата пустиня. Но това засега нямаше особено значение. Засега.

- Опитай се да си спомниш. Отдавна ли мина онзи човек?
- Не. Не беше отдавна. Самият аз отскоро съм тук.

Отново го присви стомах. Страбчи тенекиената кутия и отпи; ръцете му вече не трепереха. В съзнанието му отново зазвуча детската песничка, но този път пред очите му се появи не лицето на майка му, а това на Алис, която бе негова жена в мъртвия сега град Тул.

- Колко отдавна? Седмица? Две? Три?

То го погледна объркано.

- Да.
- Какво да?

– Седмица. Или две. Не излязох от къщата. Дори не отидох да пия вода. Реших, че е призрак на свещеник. Уплаших се. Беше ме страх през цялото време. – Лицето му потрепери като кристал от вътрешното напрежение. – Дори не запали огън. Просто седна там. Нямам представа дали изобщо спа.

„Близо е! Сега е по-близо отвсякога.“ Въпреки крайното обезводняване ръцете му се изпотиха.

- Имам малко сушено месо – каза момчето.
- Добре – кимна Стрелецът. – Хубаво.

Момчето стана да донесе месото; коленете му леко изпукаха. Движеше се изправено. Пустинята не бе успяла да обезформи тялото му. Ръцете му бяха тънки, но кожата, макар и загоряла, не бе суха и напукана. „Кипи от енергия – каза си Стрелецът и отново отпи от консервената кутия. – Кипи от енергия и не е тукашно.“

Джейк се върна с пастърма, нарязана в избелял от слънцето панер

за хляб. Месото бе жилаво и толкова солено, че възпали напуканите му устни. Мъжът яде и пи вода, докато се почувства отпаднал. Момчето хапна съвсем малко.

Стрелецът го огледа спокойно, а хлапакът отвърна на погледа му.

– Откъде идваш, Джейк? – попита го накрая.

– Не зная. – събърчи то чело. – Не зная. Когато дойдох тук, знаех, но сега всичко е толкова объркано, все едно съм се събудил след кошмар. Често сънувам кошмари.

– Някой доведе ли те?

– Не. Просто се озовах тук.

– Това е безсмислено – спокойно възрази Стрелецът.

Детето едва не се заплака.

– Не мога да ти кажа нищо повече. Просто се озовах тук. Сега ще си тръгнеш, а аз ще гладувам, защото изяде почти цялата ми храна. Не съм искал да идвам тук. Не харесвам това място. То е свърталище на призраци.

– Недей да хленчиш. Стегни се.

– Не съм молил никого да идвам тук – упорито повтори то.

Мъжът изяде още едно парче пастърма, като изплю солта, преди да го преглътне. Момчето бе станало част от цялата история; той бе убеден, че хлапакът казва истината – никой не го е питал дали иска да дойде тук. Това беше много лошо. Той самият... *той* го бе пожелал. Но не бе искал играта да загубее чак толкова. Не бе искал да стреля по невъоръжените жители на Тул; не бе искал да убива Алис, чието лице беше белязано от странен белег; не бе искал да се изправя пред избор между дълга, приключението и престъпната аморалност. В отчаянието си човекът в черно бе предприел коварни ходове, ако, разбира се, той стоеше зад всичко това. Не беше честно да се замесват невинни хора в игра, чиито правила не разбират. Алис поне възприемаше света по свой илюзорен начин. Но това *момче*... това проклето *момче*.

– Какво си спомняш?

– Съвсем малко. И то ми се струва лишено от всякакъв смисъл.

– Разкажи ми. Може би ще успее да сглобя мозайката.

– Имаше едно място... преди да дойда тук. Висока сграда с много стаи и вътрешен двор, от който се открива изглед към други високи сгради и вода. Във водата стоеше статуя.

– Статуя във водата ли?

– Да. Жена с корона и факел.

– Да не би да си го измисляш?

– Може би – отчаяно рече момчето. – По улиците се движеха разни неща. Големи и малки. Жълти. Жълтите бяха много. Ходех на училище. Отстрани на улиците имаше циментови пътеки. Огромни прозорци и статуи облечени с дрехи. Те продаваха дрехите. Зная, че звучи налудничаво, но статуите продаваха дрехите.

Стрелецът поклати глава и впери поглед в Джейк Установи, че хлапакът не лъжеше.

– Ходех на училище – повтори момчето. – Имах... – То затвори очи, устните му замърдаха в търсене на подходящи думи. – кафява... чанта... за учебници. Носех си обяд. Носех и... – отново затърси думи – вратовръзка.

– Какво е това?

– Не зная. – Ръцете на момчето се насочиха несъзнателно към врата му – жест, който мъжът свързваше с обесване. – Не зная. Всичко ми се губи – каза Джейк и отмести поглед.

– Искаш ли да те приспя? – попита Стрелецът. – Не ми се спи.

– Мога да те приспя и да те накарам да си спомниш То недоверчиво попита:

– Как така?

– С помощта на ей това.

Извади един патрон и го повъртя между пръстите си Движенията му бяха ловки и плавни. Патронът се преметна от палеца към показалеца, от показалеца към средния, от средния към безименния, от безименния към кутрето. Изчезваше от погледа и пак се появяваше. *P* самите пръсти правеха плавни и нежни движения, като завеса, разлюляна от ветрец. Момчето го наблюдаваше първоначалното му недоверие бе заменено от искрено удоволствие, сетне от захлас, който го приспа. То затвори очи. Патронът танцуваше напред-назад. Джейк отвори внезапно очи, видя уверените движения на патрона между пръстите, сетне отново се унесе. Стрелецът продължи да си играе, но момчето не се събуди. Дали и то бе част от плановете на мъжа в черно? Да. В това имаше известна красота и логика. Стори му, че чува воя на вятъра. Не за пръв път му ставаше тежко на душата. Патронът между пръстите му, въртян с неподзирана лекота и грация, внезапно оживя, превърна се в ужасно чудовище. Остави го да падне в дланта му и сви юмрук с болезнена сила. По света съществуваха такива неща като насилие, например. Насилие, убийство, езотерични практики – всичко това се правеше в името на доброто, на проклетото добро, в името на мита, на граала, на Кулата. Да, Кулата, която се издигаше някъде, неизвестно къде, и възправаше

черната си снага към небето. В ожулените от пясъка и пустинята уши на Стрелеца се разнесе нежната песен на вятъра. – Къде се намираш? – попита той.

Джейк Чеймбърз слиза по стълбите с училищната си чанта. В нея са учебниците по природознание, икономическа география, една тетрадка, молив, обядът, който готвачката на майка му, Грета Шоу, е приготвила сред блесналата в хром и пластмаса кухня, в която вентилаторът винаги е включен, за да прогонва неприятните миризми. В кутията му за обяд има сандвич с фъстъчено масло и желе, сандвич с чеснов салам, маруля и лук, и четири курабийки. Родителите му не го мразят, по-скоро не му обръщат внимание. Те са го поверили на грижите на госпожа Грета Шоу, на гувернантките, на частен учител през лятото и на Училището (което е Частно и Елитно, и най-вече Бяло) през останалата част от времето. Никой от тези хора не излиза извън рамките на задълженията си – истински професионалисти, най-добрите в своята област. Никой от тях не го притискаше с топлата си прегръдка, както това ставаше в историческите романи, които четеше майка му и които Джейк също прелистваше в търсене на „горещи сцени“. „Историческите романи“, както ги нарича понякога баща му, а друг път „инструмент за сваляне на корсети“. Баща му работи за Мрежата и Джейк понякога може да го види по телевизията.

Джейк не съзнава, че мрази всички тези хора, но това е факт. Хората винаги са го озадачавали. Той обича стълбите и не използва асансьора в сградата. Майка му, която е сексапилна, въпреки че е слаба, често си ляга с разни отрепки.

Сега той върви по улицата. Джейк Чеймбърз върви по улицата, Той е чист, добре възпитан, хубавичък, чувствителен. Няма приятели, само познати. Никога не си е правил труда да се замисли сериозно над това, но то го наранява. Той не познава или не разбира, че продължителните контакти с гувернантките, учителите и всички останали са сложили своя отпечатък върху него. Госпожа Трета Шоу прави сандвичите съвсем професионално. Реже ги на хапки, така че когато обядва, той прилича на гост на някой коктейл; в другата си ръка държи чаша вместо книжле от училищната библиотека. Баща му прави купища пари, защото е „килър“ – тоест прави по-добро шоу по своята Мрежа, от онова по конкурентната Мрежа. Баща му пуши четири кутии цигари на ден. Не кашля, но има строга усмивка, остра като онези ножове за пържоли, които продават в супермаркетите.

Върви надолу по улицата. Майка му му оставя пари за такси, но той върви всеки ден, стига да не вали, като подмята училищната си чанта; малко момче, типично американче с русата си коса и сини очи. Момичетата вече започнаха да му обръщат внимание (с одобрението на майка му), а той не ги отблъсква с кокетна момчешка арогантност. Разговаря с тях с неосъзнато умение за общуване, което ги озадачава. Обича географията и игрите на кегли следобед. Баща му притежава част от компания, която произвежда писти за боулинг, но любимата зала на Джейк не използва моделите на баща му. Едва ли се е замислял върху това, всъщност замислял се е.

Минава покрай „Брендио‘с“, където някои манекени са облечени с кожени палта или с костюми с шест копчета в стил Едуард VII, а други са чисто голи. Тези манекени са истински професионалисти, а той мрази професионалистите. Прекалено млад е, за да се е научил да мрази и себе си, но семената на омразата вече са засети в пукнатините на душата му.

Стига до ъгъла и спира; училищната чанта е до него. Преминават ревящи автобуси, таксита, фолксвагени, огромен камион. Той е просто едно момче, макар и необикновено, и с крайчеца на окото си вижда мъж, който го блъска. Това е човекът в черно, Джейк не успява да види лицето му, само черните поли на расото и протегнатите му ръце. Момчето полита без да изпуска училищната си чанта, в която се намира изключително професионално приготвеният обяд на госпожа Грета Шоу. Бегъл поглед през прозореца на колата на ужасен бизнесмен, с тъмносиня шапка, в чиято лента е затъкнато перце. Писък на възрастна жена, застанала на отсрещния тротоар – тя носи черна шапка с воал, В черния воал няма нищо весело; тя прилича на вдовица. Джейк не изпитва нищо, освен изненада и обичайното объркване – това ли е краят? Пада тежко на улицата, на пет сантиметра от очите му има асфалтова кръпка. Някой издърпва чантата от ръцете му. Чуди се дали е ожулил колената си, когато колата на бизнесмена със смешното перо го прегазва. Това е огромен син кадилак, модел 1976, с шестнайсетцолови гуми. Цветът и е почти същият като шапката на бизнесмена. Тя пречупва гръбнака на Джейк, премазва корема му; от устата му изригва струя кръв. Той обръща глава и вижда огненочервените стопове на кадилака, пушека изпод блокираните от спирачката задни колела. Колата е минала и върху училищната му чанта, като е оставила върху и широка черна дия. Джейк обръща глава и вижда огромен жълт форд; спирачките пицят и автомобилът успява да спре

на сантиметри от тялото. Чернокожият, който продаваше солети и сода от количка, тича към него. Кръв тече от носа, ушите, очите, ректума на Джейк. Гениталиите му са размазани. Той се ядосва, че е ожуглил колената си. Сега и шофьорът на кадилака тича към него, изгубил ума и дума. Отнякъде се разнася ужасяващо спокоен глас, като че е настъпил денят на Страшния съд: „Пуснете ме да мина. Аз съм свещеник.“ Един акт на покаяние...

Джейк вижда черната роба и внезапно изпада в ужас. Това е той, човекът в черно. Извързва лице с последни сили. От някакво радио кънти песен на „Кис“. Джейк вижда как собствената му длан – малка, бяла, добре оформена, – оставя кървава дупка по асфалта. Никога не си е гризал ноктите.

Той умира, вперил поглед в ръката си.

Стрелецът седеше, обзет от мрачни мисли. Беше уморен, тялото му го болеше, мислите му идваха влудяващо бавно. До него необикновено то момче спеше спокойно, положило ръце в скута си. Бе разказало историята си, без да влага чувства, макар гласът му да се бе разтреперил към края ѝ, когато стигна до „свещеника“ и „акта на покаяние“. Разбира се, то не бе разказало на Стрелеца за семейството си и за това объркано чувство за раздвояване. Фактът, че градът, описан от момчето, никога не бе съществувал (освен в доисторическите митове) не бе най-тревожният в историята му. Всичко беше тревожно. Стрелецът се боеше да се замеси в нея.

– Джейк?

– Ъх-ъ.

– Искаш ли да си спомняш това, когато се събудиш, или предпочитай да го забравиш?

– Да го забравя – веднага отговори момчето. – Кръвта ми изтичаше.

– Добре. Сега ще заспиш, ясно ли ти е? Продължавай да спиш.

Джейк лежеше, изглеждаше толкова малък, крогък, безобиден. Стрелецът не вярваше, че е безобиден. Имаше ужасно предчувствие, усещане за предопределеност. Това не му харесваше, но пък харесваше момчето. И то много.

– Джейк?

– Шшт! Спи ми се.

– Добре. Когато се събудиш, няма да си спомняш нищо.

– Добре.

Стрелецът го наблюдава известно време, замислен за собственото

си детство, което сякаш бе изживяно от друг човек – човек, като че скочил през магическо огледало и превърнал се в някой друг, – но което сега изглеждаше мъчително близо. В конюшната бе много горещо, той отпи глътка вода. Стана и отиде в задната част на сградата, спря и огледа едно от отделенията. В ъгъла, край малка купчина слама, бе оставено грижливо сгънато одеяло, но не се усещаше мирис на коне. В помещението всъщност не миришеше на нищо. Слънцето бе изпепелило всяка миризма.

В задната част на конюшната имаше тъмна стаичка, наред която стоеше машина от неръждаема стомана. По нея нямаше и петънце. Приличаше на буталка за биене на масло. От лявата ѝ страна излизаше тръбопровод, който изчезваше в канала на пода. Стрелецът бе виждал такива помпи неведнъж, но нито една от тях не беше толкова голяма. Нямаше представа каква дълбочина трябва да са достигнали, за да намерят вода.

Защо не са демонтирали помпата, когато са изоставили станцията?
Демони, може би.

Внезапно потръпна, гръбнакът му се изкриви за миг. По тялото му премина топла вълна. Стрелецът отиде до контролното табло и натисна бутона, на който пишеше ВКЛ. Машината забръмча. След половин минута струя студена, чиста вода изригна от тръбата и потече към канала, за да се върне там, откъдето бе дошла. Поне десетина литра изтекоха, преди помпата да се самоизключи. Тази машинария бе толкова чужда на това място и тази епоха, и въпреки това бе съвсем реална, мълчалив свидетел на отминали по-добри времена. Вероятно се задействаше от миниатюрен атомен реактор, тъй като в радиус от хиляди километри нямаше електричество и дори акумулаторните батерии не биха издържали толкова дълго. Всичко това не му се понарави.

Върна се в конюшната и седна до момчето, което бе пъхнало ръка под главата си. Симпатично момче. Стрелецът пи отново вода и кръстоса крака по индиански. Джейк, също като заселника в другия край на пустинята, който имаше птица (Золтан, внезапно се сети Стрелецът, птицата се казваше Золтан), бе изгубил представата си за време. Но фактът, че човекът в черно бе по-близо, не будеше съмнение. Не за пръв път се чудеше дали мъжът в черно няма да му позволи да го хване, ръководен някакви свои съображения. Може би той бе играчка в ръцете му. Опита се да си представи каква ли ще бъде срещата им, но не можа.

Беше му горещо, но вече се чувстваше добре. Детската песничка отново прозвуча в главата му, но този път вместо за майка си се сети за

Корт – Корт, чието лице бе набраздено от множество белези, получени от камъни, куршуми и тъпи предмети. Белези от войни. Сети се за Айлийн и Мартин, този некадърен магьосник.

Не бе от хората, които се потапят в миналото; само мъглявата представа за бъдещето и маската, зад която скриваше емоциите си, го предпазваха да се превърне в човек без въображение, в глупак. Сегашният поток на мислите му го учуди. Всяко едно от имената извикваше спомен за друго – Кътбърт, Пол, старият Джонас, Сюзан, красивото момиче, което стоеше на прозореца. Онзи, който свиреше на пианото в Тул (също покойник, като всички останали в градчето), си падаше по стари шлагери. Стрелецът тихичко затананика един от тях:

Любов, любов, о, безгрижна любов,
докъде ни докара тази любов.

Засмя се. *Аз съм последният от този зелен слънчев свят.* И въпреки носталгията не изпита капчица самосъжаление. Светът се бе променил по най-жесток начин, но краката на Стрелеца бяха все така силни, а мъжът в черно бе по-близо. След малко се унесе в сън.

Когато се събуди, навън вече се смрачаваше, а момчето бе изчезнало.

Стрелецът стана и отиде до вратата на конюшнията.

Малък огън осветяваше верандата пред странноприемницата. Мъжът тръгна нататък; дългата му черна сянка пълзеше подире му под жълтокафявите лъчи на залеза.

Джейк седеше край керосиновата лампа.

– Намерих газта в един варел – каза той, – но се страхувах да не подпаля къщата. Всичко е толкова сухо...

– Постъпил си правилно.

Седна на верандата. Пламъкът от лампата хвърляше нежни отблясъци върху лицето на момчето. Стрелецът извади кесията си за тютюн, сви цигара и каза:

– Трябва да поговорим.

Джейк кимна.

– Предполагам знаеш, че преследвам човека, когото си видял.

– Ще го убиеш ли?

– Не зная. Трябва да измъкна нещо от него. Искам да ме отведе до едно място.

– Къде?

– Търся една кула – отвърна той. Протегна цигарата си над лампата и дръпна лекичко; нощният ветрец отвя дима. Джейк наблюдаваше мъжа до себе си. Лицето му не изразяваше нито страх, нито любопитство или ентузиазъм.

– Утре потеглям. Трябва да дойдеш с мен. Колко месо ти е останало?

– Една шепа.

– Царевица?

– Съвсем малко. Стрелецът кимна.

– Тук има ли мазе?

– Да. – Джейк го погледна. Зениците на очите му се бяха разширили. – Трябва да дръпнеш халката на капака в пода. Аз не слязох. Уплаших се, че стълбата ще се счупи и няма да мога да се кача. Освен това долу мирише ужасно. Това е единственото място, което е запазило някаква миризма.

– Ще станем рано и ще потърсим нещо, което да ни бъде от полза. Сетне изчезваме.

– Добре. – Момчето помълча, след което рече: – Радвам се, че не те убих, докато спеше. Тук има вила за сено; мина ми през ум да те намушкам с нея. Но се отказах и сега вече няма да се страхувам да заспя.

– От какво се боиш?

Джейк го изгледа мрачно.

– От призраци. От *него* – да не би да се върне.

– Мъжът в черно – каза Стрелецът.

– Да. Лош ли е?

– Зависи от гледната точка – разсеяно отвърна той. Стана и хвърли цигарата си на земята. – Ще си лягам.

Момчето боязливо го погледна.

– Мога ли да спя при теб в конюшнията?

– Разбира се.

Спря на стъпалата и то тръгна след него. Полярната звезда бе изгряла, Марс също се виждаше. Струваше му се, че ако затвори очи, ще чуе крякането на жабите, ще вдъхне свежия аромат на току-що окосените ливади (вероятно ще чуе и ленивото тракане на топките за крокет, любимата игра на дамите в Западното крило), ще види как Айлийн се промъква през пролуката в живия плет...

Не беше в стила му да се връща в миналото.

Обърна се, вдигна лампата и промълви:

– Да вървим да спим.

На сутринта слязоха в мазето.

Джейк беше прав; там миришеше отвратително. След липсата на каквто и да било аромат сред стерилната пустиня миризмата на влага и на мочурище удари Стрелеца право в стомаха, замая главата му. Мазето вонеше на отдавна изгнили зеле, ряпа, картофи. Стълбата обаче изглеждаше здрава и той слезе по нея.

Подът беше пръстен, главата му почти опираше в гредите над него. Долу беше пълно с огромни паяци. Много от тях бяха мутирали. Някои имаха очи на краката, други имаха по шестнайсет крака.

Стрелецът се огледа и изчака очите му да привикнат с мрака.

– Добре ли си? – разтревожи се Джейк.

– Да. – Той погледна в ъгъла. – Тук има консерви. Почакай.

Отиде предпазливо до ъгъла. Намери стар сандък. Консервите бяха зеленчукови – зрял боб, зелен фасул... и три кутии осолено говеждо.

Взе колкото можа и се върна при стълбата. Изкачи се до средата ѝ и подаде консервите на Джейк, който коленичи, за да ги поеме. Върна се за още.

Едва на третия си курс чу стенанията, които идваха изпод основите.

Обърна се, огледа се и изпадна в неопикуем ужас, чувство едновременно приятно и отблъскващо – като секс във водата.

Основите бяха изградени от огромни блокове пясъчник, които по времето, когато е била строена станцията, са били гладко издялани, но сега ръбовете им бяха разядени и самите блокове се бяха разместили. По стената сякаш бяха издълбани необикновени лъкатушещи йероглифи. Между два от блоковете се стичаше тънка струя пясък, сякаш от другата страна някой копаеше с последни сили.

Стоните ту чезнеха, ту отново ставаха оглушителни, докато накрая изпълниха цялото мазе, абстрактен звук на пареща болка и отчаяни усилия.

– Качвай се – изпищя Джейк. – О, Божичко, качвай се!

– Махни се оттук – спокойно отвърна Стрелецът.

– Качвай се – отново изпищя момчето.

Стрелецът не отговори. Дръпна стълбата с дясната си ръка.

В стената се появи дупка с размерите на монета. Въпреки обзелия го ужас той долови топуркането от краката на Джейк. Сетне свличането на пясъка спря. Замлъкнаха и стоните, но сега се чуваше тежко, равномерно дишане.

– Кой си ти? – попита Стрелецът.

Никакъв отговор.

Този път Роланд заговори на Свещения език, гласът му прокълът заповеднически:

– Кой си ти, Демон? Говори, ако ще казваш нещо. Нямам време, а и ръцете ме сърбят.

– Стрелецо – каза провлачен глас иззад стената. Обзелият Стрелеца ужас се засили. Това бе гласът на Алис, жената с която бе живял в Тул. Но тя бе мъртва; самият той я бе убил с куршум между очите. – Стрелецо, докато ти вървиш с момчето, мъжът в черно носи душата ти в джоба си.

– Какво искаш да кажеш? Говори!

Но тежкото дишане бе спряло.

Стрелецът остана вцепенен за миг, сетне един от огромните паяци падна върху ръката му и бързо запълзя към рамото му. Той изсумтя неволно, отхвърли насекомото и се зае за работа. Не искаше да го прави, но обичаят бе такъв и не можеше да го наруши. Само мъртвите могат да говорят, както казваше една стара поговорка. Отиде до дупката и я разшири. Пясъчникът се ронеше в краката му и без особени усилия проверя ръката си през стената.

Докосна нещо твърдо, но проядено от времето. Извади го. В ръката си държеше челюст, прогнила в краищата, с разкривени зъби.

– Добре – тихо каза. Пъкна я в задния си джоб и се върна при стълбата, превит под тежестта на консервените кутии. Остави капака на мазето отворен. Слънцето щеше да проникне вътре и да убие паяците.

Джейк бе избягал наред двора на конюшната и трепереше от страх. Когато видя Стрелеца, изпищя уплашен, отстъпи крачка-две назад, сетне се втурна разплакан към него.

– Реших, че онова нещо те е убило, че те е убило. Реших...

– Не успя.

Притисна хлапето към себе си, почувства как горещото му лице опира в гърдите му, а ръцете му го прегръщат. По-късно осъзна, че точно в този момент бе обикнал момчето – което човекът в черно, разбира се, отдавна бе планирал.

– Демон ли беше? – попита глухо Джейк.

– Да. Демон, който умее да говори. Не се налага да се връщаме повече там. Да вървим.

Отидоха в конюшната, където мъжът направи вързоп от одеялото, с което се бе завил през нощта – то топлеше и боцкаше, но не

разполагаше с нищо друго. Като приключи с това, напълни меховете от помпата.

– Ще вземеш един – обърна се към момчето. – Преметни го през рамо – както факир носи змия. Ясно ли е?

– Да. – То го гледаше с благоговение. Вдигна един от меховете.

– Да не е прекалено тежък?

– Не. Добре е.

– Каж ми истината. Няма да мога да те нося, ако получиш слънчев удар.

– Няма да получа слънчев удар. Ще издържа. Стрелецът кимна.

– Ще тръгнем към планините, имаш ли нещо против?

– Не.

Вървяха под палещите лъчи на слънцето. Джейк, чиято глава стигаше до лакътя на мъжа, крачеше от дясната му страна, на метър-два пред него. Каишите от необработена кожа, които пристягаха меха, висяха до пищялите на момчето. Стрелецът бе метнал на раменете си още два меха, а под лявата си мишница носеше вързопа с храната, като го притискаше към тялото си.

Излязоха през далечната порта на крайпътната станция и отново поеха по разрушения път на дилижансите. Повървяха петнайсетина минути, когато Джейк се обърна и махна към двете постройките. Те изглеждаха миниатюрни на фона на безкрайната пустиня.

– Сбогом! – изкрещя той. – Сбогом!

Продължиха да вървят. Пътят им пресичаше ледников нанос от замръзнал пясък и когато Стрелецът се обърна, станцията се бе изгубила от погледа им. Пред тях отново бе пустинята и нищо друго.

Бяха напуснали крайпътната станция преди три дни; планините вече се очертаваха съвсем ясно. Виждаха как пустинята преминава в хълмове, първите голи склонове, скалната маса, която прорязваше земната повърхност и се издигаше над нея в мрачен, ерозираше триумф. По-нататък хълмовете отново преливаха плавно един в друг и за пръв път от много месеци или дори години Стрелецът видя зеленина – истинска, жива зеленина. Трева, нисички смърчове, може би дори върби, които черпеха жителна влага от снега, топящ се по върховете. Отвъд тези хълмове отново настъпваше царството на скалите. Увенчани със снежни шапки, те се издигаха величествено към небесата. Отляво огромен проход разкриваше пътя към по-ниски ерозирали скали от пясъчник, към голи плата и изолирани, самотни хълмове от другата страна на

планината. Тази клисура лежеше в сивата сянка на околните върхове. Нощем Джейк седнаше и я наблюдаваше очарован в продължение на няколко минути, преди да заспи, следеше върховете, които преливаха в бяло-пурпурно под ясното нощно небе.

Момчето се чувстваше добре. Оказа се издръжливо, дори нещо повече, бореше се с умората с упоритост, която предизвикваше възхищението на Стрелеца. Хлапето не говореше много, не задаваше въпроси; не го попита дори за челюстта, която той изваждаше вечер и въртеше в ръцете си, докато пушеше. Мъжът усещаше, че момчето се чувства поласкано от компанията му – може би дори въодушевено от нея – и това го безпокоеше. Джейк бе поставен на пътя му – *Докато ти вървиш с момчето, мъжът в черно носи душата ти в джоба си* – и фактът, че той не го бавеше, само подсказваше зловещи възможности.

Често минаваха покрай симетричните останки от лагерните огньове на мъжа в черно. Всеки път на Стрелеца му се струваше, че те са все по-скорошни. На третата нощ бе сигурен, че различава в далечината отблясъка на друг огън, запален някъде сред първите хълмове.

На четвъртия ден, откакто бяха напуснали крайпътната станция, Джейк залитна и едва не падна.

- Да поседнем – предложи Стрелецът.
- Няма нужда, добре съм.
- Сядай!

Момчето се подчини. Роланд се настани до него, така че Джейк да остане в сянката му.

- Пий.
- Не трябва да пия, преди да...
- Пий!

То отпи три глътки. Стрелецът навлажни крайчеца на одеялото, което сега бе по-леко, и намокри китките и челото на Джейк, изсъхнали като пергамент.

– Отсега нататък ще почиваме всички следобед по това време. Петнайсет минути. Искаш ли да поспиш?

– Не. – Момчето го погледна засрамено. Той отвърна невъзмутимо на погледа му. Извади един патрон от колана си и започна да го върти между пръстите си. Хлапето го наблюдаваше в захлас.

- Страхотно е!
- Стрелецът кимна.

– Разбира се. Когато бях на твоята възраст, живеех в един град, заобиколен от високи стени, разказвал ли съм ти за това?

То кимна.

– Разбира се. И там живееше един лош човек...

– Свещеникът ли?

– Не, но сега си мисля, че между двамата има някаква връзка. Може дори да са полубратя. Мартин беше магьосник... като Мерлин. Знаеш ли откъде се е появил Мерлин, Джейк?

– Мерлин, Артур и рицарите на кръглата маса – сънено произнесе Джейк.

Тялото на Стрелеца сякаш бе разтърсено от неприятна тръпка.

– Да, бях много млад...

Но момчето вече бе заспало както си седеше, с ръце, скръстени в скута му.

– Когато щракна с пръсти, ще се събудиш. Ще си отпочинал и свеж. Ясно ли е?

– Да.

– Лягай, тогава.

Извади кесията с тютюна и сви една цигара. Нещо се бе променило. Замисли се и най-сетне го откри. Влудяващото бързане, чувството, че изостава безвъзвратно, че ще изгуби следите на човека в черно. Това усещане бе изчезнало. Започваше да мисли, че мъжът в черно иска да бъде настигнат.

Какво ще последва тогава?

Въпросът бе прекалено неясен, за да го заинтересува. Кътбърт би се заинтригувал от него, и то живо, но Кътбърт вече го нямаше и Стрелецът можеше единствено да продължи по своя път.

Докато пушеше, наблюдаваше момчето. Сетне мислите му се върнаха към Кътбърт, вечно засмения Кътбърт – дори смъртта си бе посрещнал с усмивка – и Корт, вечно намръщения, и Мартин, който се смееше понякога – странна усмивка, която грее със свой собствен тревожен блясък – като око, което примигва в мрака и разкрива кръвоизлив. Имаше и един сокол, разбира се. Соколът се казваше Дейвид, по името на момчето с прашката от онази легенда¹. Стрелецът бе сигурен, че соколът не изпитваше никакви други нужди, освен да убива, да дере и да всява ужас. Също като Стрелеца. Дейвид не бе дилетант, а истински професионалист.

Може би соколът Дейвид бе по-близък с Мартин, отколкото с всеки друг... и може би майка му Габриела знаеше това.

1. Митът за Давид и Голиат. – *Б. пр.*

Остри стомашни спазми го разтърсиха, но изражението на лицето му не се промени. Загледа се как цигареният дим се издига към горещото небе на пустинята и се разтваря в нажежения въздух. Мислите му се върнаха към настоящето.

II

Небето беше бяло, съвършено бяло; във въздуха се носеше мирис на дъжд. Ароматът на жив плет и зеленина бе силен и опияняващ. Пролетта бе в разгара си.

Дейвид бе кацнал на ръката на Кътбърт, малка машина за унищожение с блеснали златисти очи, с безизразен поглед. Каишката, завързана за краката на птицата, бе навита около китката на Кътбърт.

Корт стоеше встрани от двете момчета, мълчалива фигура в покрити с кърпки кожени панталони и зелена памучна риза, пристегнатата със стар, широк войнишки колан. Зеленото на ризата му се сливаше със зеленината на храстите и хълмистите поляни, където дамите още не бяха започнали играта си на крокет.

– Пригответе се – прошепна Роланд на Кътбърт.

– Готови сме – уверено отвърна той. – Нали, Дейвид?

Говореха на простонародния език, словото, използвано от слугите в кухнята и земеделците. Денят, в който щяха да им разрешат да използват своя собствен Свещен език в присъствието на други хора, все още бе далеч.

– Денят е прекрасен, нали? Помирисвате ли дъжда? Той...

Корт внезапно вдигна клетката, която държеше в ръката си, и отвори вратичката. Гълъбът полетя към небето. Кътбърт развърза каишката, но се забави; соколът вече се бе издигнал, излитането му бе доста тромаво. Няколко махания с криле и той влезе във форма. Бърз като куршум се насочи право нагоре, набра височина и се издигна над гълъба.

Корт отиде до хлапетата и без да промълви нито дума, заби огромния си юмрук в ухото на Кътбърт. Момчето падна без да издаде звук и устните му се разтегнаха в зловеща гримаса. Струйка кръв бавно потече от ухото му и покапа по зелената ливада.

– Забави се – каза Корт.

Кътбърт се мъчеше да се изправи на крака.

– Съжалявам, Корт. Само...

Той го удари отново и Кътбърт се строполи на земята. Кръвта

потече по-силно.

– Говори на Свещения език – тихо му нареди. Гласът му бе спокоен, леко дрезгав. – Покай се на езика на цивилизацията, в защита на която са загинали далеч по-свестни хора от теб, влечуго такова.

Момчето отново се заизправя на крака. Очите му бяха пълни със сълзи, но устните му не трепваха; бяха здраво стиснати и образуваха тънка линия на омраза.

– Съжалявам – започна Кътбърт, овладял гласа си. – Опозорих баща си, чието оръжие се надявам да нося един ден.

– Точно така, хлапе. Ще обмислиш грешката си и ще възвърнеш рефлексите си с помощта на глад. Никаква вечеря! Никаква закуска!

– Вижте! – извика Роланд и посочи нагоре.

Соколът се бе издигнал над реещия се във висините гълъб. Носеше се над него, разперил здравите си криле; сякаш бе застинал неподвижно сред спокойното, безоблачно пролетно небе. Сетне сви крила и се спусна като камък. Двете тела се сблъскаха и в един миг на Роланд му се стори, че вижда кръв във въздуха... но това може би бе плод на въображението му. Соколът изкряска победоносно. Гълъбът изпърха с криле и падна на земята. Роланд се втурна към него, като обърна гръб на Корт и на наказания Кътбърт.

Соколът бе кацнал край плячката си и самодоволно разкъсваше заблелите бели гърди на гълъба. Няколко пера паднаха бавно на земята.

– Дейвид! – извика момчето и подхвърли на птицата късче заешко месо, което бе извадило от джоба си. Хищникът го хвана още във въздуха и го погълна. Роланд се опита да го завърже.

Птицата се извърна почти инстинктивно и заби клюна си в ръката на момчето. Зейна дълбока, продълговата рана.

Роланд изстена, но отново опита да хване птицата. Този път успя да предугади атаката на Дейвид, който го клъвна по дебелия кожен ръкавица. Подхвърли на сокола ново парче месо, сетне му нахлупи качулката. Дейвид послушно кацна на китката му.

Роланд се изправи гордо със сокола върху ръката си.

– Какво е това? – попита Корт и посочи кървящата рана. Момчето се приготви да посрещне удара и стегна гърлото си да не би да извика от болка, но удар не последва.

– Клъвна ме.

Ти го ядоса – каза Корт. – Соколът не се бои от теб, момче, и винаги ще бъде така. Соколът е Стрелецът на Бог.

Роланд го гледаше, без да пророни нито дума. Не бе хлапе, което се

впечатлява лесно, и ако Корт възнамеряваше да му чете морал, просто си хабеше усилията. Той бе достатъчно прагматичен да реши, че това е една от малкото глупави мисли, които Корт някога бе изричал.

Кътбърт дойде при тях. Докато се приближаваше, се изплези на Корт, но зад гърба му. Роланд не се усмихна, но му кимна.

– Е, да вървим – каза мъжът и пое птицата. Сетне размаха пръст към Кътбърт. – Помни думите ми, влечуго. Не забравяй, че си наказан. Тази вечер и утре сутрин.

– Да – отвърна Кътбърт с неестествено официален тон. – Благодаря за поучителния ден.

– Напредваш – каза Корт, – но езикът ти има лошия навик да провисва от глупавата ти уста, щом учителят обърне гръб. Може би един ден ще разбере къде му е мястото. – Мъжът отново удари Кътбърт, този път право между очите и достатъчно силно, та Роланд да чуе глухо „туп“ – звукът, който дървеният чук издава, когато слугата в кухнята отваря бъчонка с бира. Кътбърт падна по гръб; звезди затанцуваха пред очите му. Сетне погледът му се проясни и ако можеше, щеше да изпепели Корт. Омразата му избуя, очите му се наляха с кръв, ярка като кръвта на гълъба.

Кътбърт кимна и изкриви устни в ужасяваща усмивка, каквато Роланд никога не бе виждал.

– Значи не си безнадежден – каза мъжът. – Когато решиш, че си готов, ще те чакам, влечуго.

– Как разбра? – попита той през зъби.

Корт се обърна към Роланд с такава изненадваща бързина, че момчето едва успя да отстъпи назад – в противен случай и двамата щяха да паднат на земята и да обагрят с кръв свежия зелен цвят на тревата.

– Видях отражението ти в очите на този глупак – каза той. – Запомни го, Кътбърт. Това беше последният ти урок за днес.

Наказаното момче кимна отново; на лицето му се появи същата страховита усмивка.

– Съжалявам. Опозорих баща си...

– Престани с тези глупости – скара му се Корт, изгубил внезапно интерес към случилото се. Обърна се към Роланд и нареди: – Тръгвайте. Ако още веднъж видя глупавите ви лица, направо ще повърна.

– Хайде – каза Роланд.

Кътбърт тръсна глава, за да проясни съзнанието си, и се изправи на крака. Корт вече слизаше по склона, крачейки с кривите си крака; изглеждаше огромен и силен като праисторическо животно. Плешивото му

теме белееше пред тях.

– Ще убия кучия му син! – закани се момчето с усмивка на уста. На челото му израстваше пурпурна цицина с големината на гъше яйце.

– Никога няма да успееш – каза Роланд, който внезапно се засмя весело. – Можеш да вечеряш в западната кухня с мен. Готвачът няма да ни остави гладни.

– Ще каже на Корт.

– Не му е приятел – възрази Роланд, сетне сви рамене. – И какво като му каже?

Кътбърт се засмя.

– Разбира се, какво като му каже.

Двамата тръгнаха през зелените ливади; телата им хвърляха сенки под снежнобелите слънчеви лъчи.

Готвачът в западната кухня се казваше Хакс. Беше огромен, носеше бели дрехи, окапани с гозби. Цветът на кожата му бе като на суров петрол; един от предците му бе чернокож, друг – азиатец, трети бе дошъл от почти забравените Южни острови, а четвъртият бе с неизвестен произход. Сновеше из трите просторни помещения като трактор на ниска предавка, обут в огромни пантофи като някой арабски халиф. Беше сред малцината възрастни, които знаеха как да разговарят с деца и които ги обичаха с открито сърце – без да ги глежат, а някак делово. Понякога изразяваше обичта си с прегръдка по същия начин, по който приключването на важна сделка можеше да доведе до ръкостискане. Обичаше дори момчетата, които бяха започнали Обучението, макар те да се различаваха от останалите хлапета – държеше се с тях все едно, че бяха като другите деца, само че душевноболни. Кътбърт не бе първият ученик на Корт, когото Хакс бе нахранил крадешком. В този момент стоеше пред огромната електрическа печка – един от шестте работещи уреда в цялото имение. Бе неговото лично притежание; той наблюдаваше как двете момчета нагъват лакомо парчетата месо със сос. Навсякъде около тях се суетяха помощник-готвачи, миячи на чинии и други слуги; тракаха с тигани, разбъркваха яхнии, белеха картофи и зеленчуци сред влажния, запарен въздух в кухнята. В полумрачната ниша на килера една миячка с бледо, окаяно лице и коса, прибрана под окъсана забрадка, блискаше вода по пода и го бършеше с парцал.

Един от прислужниците се втурна в кухнята; по петите го следваше страж.

– Този човек иска да те види, Хакс.

– Добре. – Хакс кимна на стража, който му отвърна. – Момчета, идете при Маги. Ще ви даде пай, а после изчезвайте.

Те кимнаха и отидоха при Маги, която наистина им поднесе огромни парчета пай... но предпазливо, сякаш бяха подивели кучета, които можеха да я ухапят.

– Да ги изядем на стълбите – предложи Кътбърт.

– Добре.

Настаниха се зад огромната колонада, скрити от погледите на слугите в кухнята, и се нахвърлиха лакомо върху пая. Минута по-късно две сенки паднаха върху широката извита стълба край далечната овална стена. Роланд сграбчи ръката на Кътбърт.

– Ставай – извика. – Някой идва.

Приятелят му го погледна изненадано, устните му бяха червени от ягодите в пая.

Но сенките изведнъж спряха, все още не се виждаше кой идва. Момчетата не смееха да помръднат.

– ... добрият човек – казваше стражът.

– Във Фарсън ли?

– До две седмици – отвърна стражът. – Може би три. Трябва да дойдеш с нас. Има доставка от товарното депо... – Страхотен трясък на тенджери, тигани и залп от свиркания и дюдюкания, отправени към нещастния слуга, който ги бе изгървал, заглушиха част от думите. Сетне момчетата чуха как стражът завърши с думите:

– ... отровено месо.

– Рисковано е.

– Не питай какво може да направи за теб Добрият човек... – започна стражът.

– ... а какво можеш да направиш ти за него – въздъхна Хакс. – Войнико, не задавай въпроси.

– Знаеш какво може да означава това – каза тихо стражът.

– Да. И също така зная задълженията си към него; не е необходимо да ме поучаваш. Обичам го не по-малко от теб.

– Добре. Месото ще бъде изпратено на съхранение при теб. Но трябва да действаш светкавично. Това, предполагам, ти е ясно.

– Има ли деца във Фарсън? – попита тъжно готвачът. Това не бе просто въпрос.

– Деца има навсякъде – спокойно отговори стражът. – Именно децата са наша и негова грижа.

– Отровно месо. Странна проява на грижи към децата. – Хакс

въздъхна тежко, все едно изсвири с уста. – Те ще се държат ли за коремите и ще викат ли майките си? Предполагам, че да.

– Няма да усетят нищо – каза стражът с прекалено самоуверен глас.

– Разбира се.

– Ти сам го каза: „Войнико, не задавай въпроси!“ Приятно ли ти е да гледаш как децата растат под дулата на оръжията, вместо да попаднат в неговите ръце, които могат да укротят лъв и да го накарат да легне редом с агнето?

Хакс не отговори.

– След двайсет минути застъпвам на смяна – тихо промълви стражът. – Дай ми един овнешки бут и аз ще отгъмкна някое от твоите момичета и ще го накарам да се усмихне до уши. Когато си тръгна...

– От моето овнешко няма да те заболи стомахът, Робсън.

– Ще... – Те отминаха и гласовете им заглъхнаха.

„Можех да ги убия“ – помисли си Роланд, застинал неподвижно, хипнотизиран от това, което бе чул. – Можех да убия и двамата с моя нож, да прережа гърлата им като на свине. Погледна ръцете си, мръсни от упражненията през деня, омазани със сок и ягоди от пая.

– Роланд.

Обърна се към Кътбърт. Гледаха се в полумрака в продължение на няколко минути; в гърлото на Роланд се надигна гореща вълна на отчаяние. Сякаш нещо в него умираше – смърт толкова жестока и неумолима като смъртна на гълъба в ясното небе. Хакс? Той се замисли озадачен. Хакс, който налагаше крака му с компреси? *Хакс?* Сетне разумът му просто изхвърли този въпрос.

Веселото, интелигентно лице на Кътбърт не изразяваше нищо – нищичко. Очите на приятеля му бяха произнесли присъдата над Хакс. В очите на Кътбърт всичко беше приключило. Той ги бе нахранил, те бяха седнали край колоната, сетне Хакс бе довел онзи страж на име Робсън, за да проведат предателския си разговор *tete-a-tete*. Това беше всичко. В очите на Кътбърт Роланд можеше да прочете, че готвачът ще умре заради своята измяна, ще бъде смачкан като пепелянка. Такава участ го очакваше. И нищо не можеше да я промени. Нищо.

Това бяха очи на Стрелец.

Бащата на Роланд току-що бе слязъл от планината и се чувстваше неловко сред драпериите и шифонената натруфеност на главния салон, до който момчето съвсем наскоро бе получило достъп като признание, че вече е чирак.

Баща му бе облечен с черни джинси и синя работна риза. Бе претметнал плаща си – потънал в прах, избелял тук-там, раздран на едно място – през рамо, без да го е грижа, че нито той, нито дрехите му съответстват на изящната обстановка. Беше отслабнал много и дългите му извити нагоре мустаци сякаш наклониха главата му напред, когато той сведе поглед към сина си. Револверите лежах на бедрата му под възможно най-удобния ъгъл за ръцете му; протритите дръжки от сандалово дърво сивееха под слабата светлина.

– Главният готвач! – тихо изрече той. – Виж ти! Взривиха железопътната линия край началната гара. Отровиха добитъка в Хендриксън. А сега дори... гледай ти! Гледай ти!

Впери поглед в сина си.

– Това те измъчва.

– Също като сокола – каза Роланд. – Това ме измъчва.

– После се засмя – по-скоро на сравнението, което *бе*, най-подходящо в случая.

Баща му се усмихна.

– Кътбърт е бил с теб. Вероятно вече е съобщил на баща си.

– Да.

– Нахранил е и двама ви, когато Корт...

– Да.

– Дали и той мисли за същото?

– Не зная. – Подобно съпоставяне избобщо не го вълнуваше. Не го беше грижа дали другите изпитват същите чувства като него.

– Измъчваш се, все едно, че си го убил.

Той вдигна рамене; цялото това разследване на мотивите, довели го при баща му, не му бе особено приятно.

– Но въпреки това ми разказа всичко. Защо?

Очите на момчето се разшириха.

– Как можех да премълча? Предателството е...

Баща му махна с ръка.

– Ако си го направил, ръководен от някакви учебнически идеали, то подбудите ти са недостойни. Нямам нищо против да видя всички във Фарсън мъртви.

– Не съм! – Думите излетяха яростно от устата му.

– Исках да го убия... да убия и двамата! Лъжци! Змии! Те...

– Продължавай.

– Те ме нараниха – продължи дръзко момчето. – Направиха ми нещо. Промениха нещо в мен. Исках да ги убия заради това.

Баща му кимна.

– Това е основателна причина. Не е морална, но не му е сега времето да си играеш на морал. Всъщност... – Той се взря в сина си. – Никога няма да проумееш какво е това морал. Не си бърз като Кътбърт или хлапето на Уилър. Но това ще те направи непобедим.

Момчето, което до преди миг гореше от нетърпение, сега почувства едновременно задоволство и объркване.

– Той ще...

– ...увисне на бесилката.

То кимна.

– Искам да присъствам.

Роланд старши отметна глава и се разсмя гръмогласно.

– Не си толкова изнежен, колкото смятах... или може би си просто глупав. – Внезапно млъкна. Ръката му се стрелна като светкавица и сграбчи момчето под мишницата. То не трепна, не мигна. Баща му се взря изпитателно в него и Роланд издържа на погледа му, макар това да се окажа по-трудно отколкото да надене качулката на сокола.

– Добре – каза Роланд старши и рязко обърна гръб, готов да си тръгне.

– Татко?

– Какво?

– Знаеш ли за кого разговаряха? Знаеш ли кой е Добрият човек?

Баща му се обърна и замислено го изгледа.

– Да. Мисля, че зная.

– Ако го хванеш, няма да се налага да бесят хора като готвача.

Баща му се усмихна едва-едва.

– Може би за известно време. След което пак ще се появят хора, които да заслужат бесилката. Някои си го търсят. Рано или късно, ако няма истински изменник, обществото ще нарочи някого за такъв.

– Да. – Роланд веднага схвана мисълта му и никога не я забрави. – Но ако го заловиш...

– Не.

– Защо?

За миг изглеждаше, че баща му ще му отговори, сетне се отказа.

– Смятам, че разговаряхме достатъчно на тази тема. Свободен си.

Роланд искаше да го помоли да не забрави обещанието си, когато дойде време Хакс да увисне на бесилката, но бе доста чувствителен към настроенията на баща си. Подозираше, че Роланд старши иска да прави секс. Побърза да затвори вратата. Знаеше, че родителите му правят

това... това „нещо“ заедно. Момчето бе достатъчно добре осведомено за същността на акта, но мислената представа за него го накара да се почувства неловко и едва ли не виновен. След няколко години Сюзан щеше да му разкаже легендата за Едип и той щеше да я обмисли задълбочено, да я сравни със странния триъгълник, образуван от баща му, майка му и Мартин, когото наричаха „добрия човек“. Или може би четириъгълник, ако включеше и себе си.

– Лека нощ, татко – промълви.

– Лека нощ, синко – разсеяно отвърна баща му и заразкопчава ризата си. В мислите му момчето вече си бе отишло. Какъвто бащата, такъв и синът.

Галоуз Хил се издигаше край пътя за Фарсън, което бе доста символично – Кътбърт би оценил това, но не и Роланд. Той оценяваше злоещия ешафод, който се издигаше към кристално чистото синьо небе – черен, ъгловат силует, който хвърляше сянка над пътя.

Двете момчета бяха освободени от сутрешните упражнения – Корт бе прочел старателно бележките, изпратени от бащите им, като мърдаше устни и кимаше от време на време. Когато свърши и с двете, вдигна поглед към синьо-виолетовото небе и кимна отново.

– Почакайте тук – нареди им Корт и тръгна към порутената каменна хижа, където живееше. Върна се с комат замесен без мая хляб, разчупи го на две и им подаде парчетата.

– Когато всичко свърши, всеки един от вас ще натроши своя комат под краката му. Направете точно каквото ви казвам, в противен случай идната седмица ще ви се стори черна.

Пристигнаха, яхнали скопения кон на Кътбърт. Бяха първи, изпреварили с цели два часа следващия зяпач, подранили с четири часа преди обесването. Галоуз Хил беше пуст – ако не се брояха полските врани и гарваните. Птиците бяха навсякъде и естествено всички бяха черни. Кацаха шумно върху напречната греда, която се издигаше над трапа. Седяха, наредени в редица по края на платформата, блъскаха се, за да заемат място на стъпалата.

– Оставят телата за храна на птиците – прошепна Кътбърт.

– Да вървим – каза Роланд.

Другият го погледна, в очите му се четеше ужас.

– Мислиш ли...

Той го прекъсна, като махна с ръце:

– Подранили сме с години. Никой няма да дойде.

– Добре.

Поеха бавно към бесилката, птиците възмутено запляскаха с криле, закръжиха и загракаха като тълпа изгонени от земите им селяни. Черните им тела изглеждаха абсолютно еднакви на фона на озареното от изгрева небе.

За пръв път Роланд проумя мащабите на отговорността, която носеше; това дървено съоръжение не бе благородно, не бе част от Цивилизацията, пред която той благоговееше. То бе просто един отсечен бор, покрит с бели птичи изпражнения. Бяха навсякъде – по стъпалата, по перилата, по платформата – и на всичкото отгоре воняха.

Обърна се към Кътбърт с учудване и ужас в очите; видя, че приятелю му реагира по същия начин, като прошепна:

– Не мога. Не мога да гледам.

Роланд бавно поклати глава. Разбра, че това е един урок, макар и не особено приятен. Ето защо бащите им бяха разрешили да дойдат. С обичайната упоритост, преминаваща в твърдоглавие, той отказа да се предаде толкова лесно.

– Можеш, Бърт.

– Довечера няма да заспя.

– Значи няма да спиш – отвърна Роланд, който не разбираше какво общо има това със съня.

Кътбърт внезапно го сграбчи за ръката и го погледна с такава няма агония, че той отново бе обзет от съмнения и с тъга съжали, че в онази вечер бяха отишли в кухнята. Баща му се бе оказал прав. Смъртта на всеки мъж, жена и дете във Фарсън бе за предпочитане пред тази гледка.

Но колкото и неприятен да бе урокът, нямаше намерение да отстъпи.

– Да не се качваме – помоли го Кътбърт. – И без друго видяхме всичко.

Роланд кимна; усещаше как решителността му отслабва. Беше сигурен, че Корт щеше да им зашлеви по един шамар и да ги принуди да се качат на платформата, стъпало по стъпало... да подсмърчат с разкърващите си носове. Корт вероятно щеше да провеси конопено въже през напречната греда и да ги накара да пхнат вратовете си в клупа. Щеше да ги изтика до края на трапа, за да бъде усещането по-истинско. Щеше да ги удари, ако се разхленчеха или изгубеха контрол над пикочните си мехури. И Корт, разбира се, щеше да бъде прав. За пръв път в живота си Роланд изпита омраза към своето детство. Съжали, че не е голям,

невъзмутим и уверен в себе си като възрастните.

Преди да си тръгне, откърти една треска от парапета и я прибра в джоба си.

– Защо го направи? – попита Кътбърт.

Прииска му се да се изперчи и да отвърне: „*О, бесилките носят късмет...*“, но вместо това погледна приятеля си и поклати глава.

– Просто искам да го имам – каза. – Винаги ще го пазя.

Отдалечиха се от бесилката, седнаха на земята и зачакаха. Хората започнаха да приждат след около час. Бяха предимно семейства, които пристигаха с раздрънкани фургони и каруци. Носеха си закуска – кошници със студени палачинки с пълнеж от ягодов конфитюр. Стомахът на Роланд изкъркори от глад и той отново отчаяно се запита за смисъла на понятия като чест и благородство. Струваше му се, че Хакс, който се суетеше в подземната си кухня, облечен в мръсната си бяла престилка, имаше много повече достойнство от всички тези хора. Натъженият и объркан Роланд опипа парчето дърво, което бе откъртил от бесилката. Кътбърт лежеше до него с невъзмутимо изражение на лицето.

В края на краищата всичко мина по-леко, отколкото си го бе представял, и той остана доволен. Докараха Хакс с каруца, но само огромният му корем го издаваше; бяха надянали на главата му черен чувал. Неколцина го замериха с камъни, но повечето дори не прекъснаха закуската си.

Един Стрелец, когото момчето не познаваше (Роланд бе доволен, че жребият не е определил баща му), внимателно поведе дебелия готвач по стъпалата. Двама стражи вече се бяха качили на платформата и стояха край трапа. Когато Хакс и Стрелецът стигнаха до тях, Стрелецът претметна въжето през напречната греда, постави клупа на врата на готвача и затегна възела точно под лявото му ухо. Всички птици се бяха разлетели, но Роланд знаеше, че търпеливо чакат своя ред.

– Искаш ли да се изповядаш? – попита Стрелецът.

– Няма какво да признавам – каза Хакс. Думите му достигнаха надалеч, гласът му излъчваше достойнство, което чувалът, покрил устните му, не успяваше да заглуши. Платът потрепна от лекия ветрец, който се бе появил. – Не съм забравил кой съм и какво съм извършил.

Роланд огледа тълпата. Видяното о обезпокои – нима това е състрадание? Или дори възхищение? Трябваше да попита баща си. Когато започнат да наричат предателите герои (или героите предатели, допълни мрачно той), настъпват смутни времена. Искаше му се да разбира тези

неща по-добре. Изведнъж се сети за Корт и за хляба, който им бе дал. Испита задоволство, приближаваше денят, в който Корт щеше да стане негов слуга. Негов, а не на Кътбърт; може би Кътбърт щеше да се огъне под упорития натиск на Корт и да остане паж или коняр (или дори по-лошо – напарфюмирай дипломат, който по цял ден се шляе в приемната или пък се взира в лъжливите кристални топки, за да забавлява изкуфелите крале и принцеси), но той щеше да издържи. Не се съмняваше в това.

– Роланд?

– Тук съм. – Хвана Кътбърт за ръката.

Капакът на трапа се отвори. Хакс полетя надолу. Дочу се звук, който проряза внезапно настаналата тишина: като боров пън, който пука в огнището в студена зимна вечер.

Краката на готвача преритаха веднъж, образувайки широко Y; тълпата въздъхна със задоволство; стражите напуснаха постовете си и небрежно започнаха да събират вещите си. Стрелецът слезе бавно по стъпалата, яхна коня си и препусна сред шумна групичка зяпачи, които се разбягаха като пилци.

Тълпата започна да се разотива и след четирийсет минути момчетата останаха сами на малкия хълм. Птиците се върнаха, за да огледат новата си „придобивка“. Една кацна приятелски на рамото на Хакс и задърпа с клон лъскавата обеца, която готвачът винаги бе носил на дясно-то си ухо.

– Изобщо не прилича на себе си – каза Кътбърт.

– О, напротив – възрази уверено Роланд, докато двамата крачеха към бесилката, стиснали парчетата хляб. Кътбърт изглеждаше объркан.

Спряха под напречната греда и вдигнаха поглед към люлеещото се тяло. Кътбърт протегна ръка и смело докосна косматия глезен на Хакс. Тялото се залюля.

Сетне двамата бързо разчупиха хляба и посипаха трохите под кладушките се крака. Докато се отдалечаваха, Роланд се обърна само веднъж. Там се бяха струпали хиляди птици. Хлябът – момчето смътно проумяваше това – имаше някакво символично значение.

– Мина добре – внезапно каза Кътбърт. – Аз... аз... на мен ми хареса. Наистина ми хареса.

Роланд не се шокира от тези думи, сякаш случилото се изобщо не го засягаше. Но реши, че може би разбира случилото се.

– Не зная дали ми хареса, но във всеки случай ми направи впечатление.

Добрият човек умря след цели десет години; по това време самият

Роланд вече бе Стрелец, баща му бе мъртъв, самият той се бе превърнал в майкоубиец. А светът се бе променил.

III

– Виж – каза Джейк и посочи нагоре.

Стрелецът вдигна поглед и и чу как един от гръбначните му прешлени изпуква. Вече втори ден вървяха сред хълмовете и макар меховете им да бяха полупразни, това вече нямаше значение. Скоро щяха да имат повече вода, отколкото можеха да изпият.

Той проследи посоката, определена от пръста на Джейк. Момчето сочеше отвъд зелените хълмове, към голите, озарени от слънцето скали и клисури... към снеговете високо над тях.

В далечината се мержелееше точица (това можеше да е и някоя от онези пращинки, които все танцуват пред очите, но не, точицата почти не помръдваше), Стрелецът съзря мъжа в черно, който бавно-бавно изкачваше склона; беше като мушичка върху огромната гранитна стена.

– Той ли е? – попита Джейк.

Стрелецът наблюдаваше точицата, която пълзеше в далечината и не изпитваше нищо, освен тъжно предчувствие.

– Той е, Джейк.

– Смяташ ли, че ще го хванем?

– Когато прехвърли планината. И то само ако престанем да стоим на едно място и да си приказваме.

– Планината е толкова висока – каза момчето. – Какво ли има от другата страна?

– Не зная – отговори той. – И не мисля, че някой знае. Хайде, момче!

Поеха бавно нагоре, под краката им се ронеха камъчета и пясък, които се търкулваха към пустинята, която се простираше зад гърбовете им като безкрайно покривало. Над тях, високо над тях, мъжът в черно упорито се изкачваше все по-високо. Нямаше как да видят дали той се обръща, за да погледне надолу. Струваше им се, че прескача огромни пропасти, че пълзи по отвесни стени. Веднъж-два пъти изчезна от погледите им, след което отново го откриха и не го изпуснаха от очи, докато не се скри сред падналия виолетов мрак. Когато стъкмиха лагера си за през нощта, момчето не бе настроено за приказки, а Стрелецът се питаше дали Джейк вече е разбрал това, за което самият той вече се бе досетил.

Спомни си лицето на Кътбърт – зачервено, уплашено, възбудено. Спомни си трохите. Спомни си птиците. Всичко свършва по този начин. Винаги свършва по този начин. Съществуват изпитания и пътища, които водят надалеч, но всички те завършват на едно и също място – бойното поле.

Освен, разбира се, пътят към Кулата.

Момчето бе жертвеният агнец; невинното му лице бе озарено от слабия огън. Стрелецът го зави с конския чул, след което легна да спи.

Оракулът и планините

Момчето откри оракула и това едва не му струва живота.

Някакъв неясен инстинкт накара Стрелеца да се събуди сред кадифено нежната тъмнина, която се бе спуснала върху им като воал. Това се случи, когато двамата с Джейк достигнаха обраслия с трева оазис отвъд първата верига хълмове. Дори в каменистото подножие, което изкачиха с огромни мъки под убийствените лъчи на слънцето, до тях достигаше песента на шурчетата, които свиреха в тревата. Стрелецът бе спокоен, а момчето поне се преструваше на невъзмутимо, поставило непроницаема маска на лицето си, което караше спътника му да се гордее с него. Но Джейк не успяваше да скрие дивия плам в очите си, които бяха беззеникави и втренчени, очи на жребец, подушил вода, но възпрян от въображаеми окови. Приличаше на кон, който ще се подчини само ако към него проявят разбиране, а не се опитват да го пришпорват. Стрелецът разбираше състоянието на Джейк, тъй като песента на шурците влудяваше самия него. Ръцете го сърбяха, а коленете му сякаш щяха да се разпаднат на хиляди късчета.

Слънцето ги напичаше през целия им път. Дори когато почервения с идването на залеза, то продължи да ги следва, да прониква през клисурите, да ги ослепява и да изгаря всяка капчица пот.

Сетне се появи трева: първо пожълтели туфи, вкопчили се в неплодородната почва, до които едва достигаше оскъдната влага на отичащите се води. По-нагоре растеше италианско просо, отначало разпръснато тук-там, сетне свежо, избуяло... после за пръв път вдишаха сладкия мирис на истинска трева, примесена с тимотейка, която растеше в сянката на елите. Стрелецът видя кафеникав силует да се носи в дъгообразни скокове. Извади револверите, стреля и уби заека, преди още Джейк да успее да извика от изненада. Миг по-късно бе прибрал оръжията си в кобурите.

– Тук – рече.

По-нагоре гъст върбалак заменяше тревата; видът на горичката бе направо шокиращ след изпепелената стерилност на пустинята. Наоколо трябваше да има извор, дори няколко, край тях щеше да е още по-хладно, но за предпочитане бе да останат на открито. Момчето бе на края на силите си, а и съществуваше опасност сред гъстата сянка на гората да се спотайват прилепи-вампири. Прилепите можеха да нарушат съня на

хляпето и ако наистина бяха вампири, двамата нямаше да се събудят... поне не в този свят.

Момчето каза:

– Ще събера малко съчки.

Стрелецът се усмихна.

– Недей. Седни, Джейк? Чии думи бяха това? На някоя жена ли?

Момчето се подчини. Когато Стрелецът се върна, то бе заспало на тревата. Огромна богомолка пълзеше по косата му. Стрелецът стъкми огън и отиде да потърси вода.

Върбовата джунгла се оказа далеч по-обширна и по-заплетена, отколкото бе предполагал. Все пак той успя да открие извор, „охраняван“ от жаби. Напълни един от меховете... сетне спря. Звучите, които изпълваха гората, събудиха тревожна чувственост, която само Алис, жената, с която бе спал в Тул, бе успявала да изкара на повърхността. В края на краищата чувствеността и сексът бяха братовчеди. Приписа всичко това на резкия контраст с пустинята. Нежната тъмнина сякаш галеше тялото му.

Върна се в лагера и одра заека, докато водата завираше над огъня. Сготвен с остатъка от консервите им, заекът се превърна в превъзходна яхния. Стрелецът събуди Джейк и го загледа как яде сънено, но лакомо.

– Ще останем тук и утре – каза му.

– Но човекът, когото преследваш... онзи свещеник...

– Не е свещеник. Не се притеснявай. Ще го хванем.

– Откъде си толкова сигурен?

Стрелецът само поклати глава. Беше абсолютно сигурен... но дали това бе за добро?

След вечерята изми консервените кутии, от които се бяха хранили (наслаждавайки се на разточителството, с което хабеше вода); когато се върна, видя, че Джейк е заспал отново. Усети познатото вълнение в гърдите си, което свързваше единствено с Кътбърт. Кътбърт бе на възраст на Роланд, но изглеждаше доста по-малък от него.

Цигарата му догоря и той я хвърли в огъня. Загледа се в ясения жълт пламък, толкова различен, толкова по-чист от онзи, който се получаваше при горенето на дяволска трева. Въздухът бе приятно хладен. Стрелецът легна с гръб към огъня. Далеч оттук, някъде отвъд клисурата, дочу грохота на разразила се буря. Заспа. И засънува.

Сюзан, неговата любима, умираше пред очите му:

Докато я наблюдаваше, по двама селянци държаша ръцете му,

вратът му бе заклезен в огромна, ръждива желязна халка, а тя умираше. Дори през тежкото зловоние на огъня Роланд усещаше мириxa на влага, който се разнасяше от дупката... и проумяваше собствената си лудост. Сюзан, красивото момиче, което седеше на прозореца, дъщерята на търговеца на коне.

Тя започна да почернява, пламъците напукваха кожата ѝ.

– Момчето! – пицеше. – Роланд, момчето!

Той се извърна и повлече пазачите си. Халката се впи във врата му и Роланд чу сподавения вик, който излезе от собственото му гърло. Във въздуха се разнесе гадният, сладникав мириx на печено месо.

Момчето го наблюдаваше от прозорец високо над двора, същия прозорец, на който Сюзан, жената, превърнала го в мъж, бе седяла и бе пяла стари песни като „Хей, Джуд“, „Надолу по пътя“ и „Сто леги до Бенбъри Крос“. Момчето стоеше на прозореца яг гледаше от високо като алабастрова статуя на светец в катедрала. Погледът му бе безжизнен. Копие пронизваше челото му.

Стрелецът нададе сподавен вик, който разтърси цялото му тяло и който бележеше началото на собствената му лудост.

– Нининининни...

Роланд нададе вик, щом усети, че огънят го опърли. Изправи се рязко в мрака; все още не се отърсил от кошмара, който го задушаваше като желязната халка. При мятането си насън бе поставил ръка върху тлеещата жарава. Поднесе длан към лицето си, усещаше как сънят си отива, оставяйки само бездиханната фигура на Джейк, тебеширенобяла, светец сред демони...

– Нининининни...

Огледа се в мистичния мрак, в който бе потънала върбовата гора; стискаше револверите, готови за стрелба. Последните проблясъци на огъня превръщаха очите му в червени амбразури.

– Нининининни...

Джейк.

Стрелецът стана и се затича. Луната бе изгряла и той успя да проследи стъпките на момчето в падналата роса. Гмурна се под върбовите клони, преджапа извора, изкачи се на другия бряг, подхлъзна се на мократа трева (попиваше влагата с цялото си тяло). Върбовите клонки го шибяха през лицето. Дърветата тук бяха по-големи, короните им скриваха луната. Стволовете им хвърляха причудливи сенки. Тревата достигаше до гърдите му. Полуизгнили паднали клони пропукваха под

краката му. Спря за миг, вдигна глава и подуши въздуха. Ветрецът му помогна. Момчето миришеше лошо, всъщност и двамата направо воняха. Ноздрите му се разшириха като на маймуна. Не можеше да сгреша макар и едва доловимия мирис на пот. Хукна през гъсталака, образуван от трева, къпини и паднали клони, през тунел от върби и смрадлики. Отри рамо в дърво, обрасло в мъх.

Проправи си път през последната барикада от върби и излезе на полянка, откъдето се откриваше изглед към най-стръмния връх в околността, чиято бяла шапка се мерзелееше на недостижима височина.

Озова се пред окръжност от високи черни камъни, които лунната светлина превръщаше в сюрреалистичен капан за животни. В средата имаше каменна маса... или по-скоро олтар. Много стар олтар, поддържан от масивна базалтова колона.

Момчето стоеше пред олтара. Цялото трепереше. Ръцете му се тресяха, сякаш през тях минаваше ток. Стрелецът извика рязко името му и Джейк отвърна с пренебрежителен жест. Лицето му изглеждаше едновременно уплашено и възбудено. Имаше и още нещо.

Мъжът пристъпи в кръга и Джейк изпищя, отскочи ужасен и вдигна ръце. На лицето му бяха изписани страх и ужас, беше изкривено в мъчителна гримаса на удоволствие.

Стрелецът усети въздействието му – духът на оракула, злият дух. Зави му се свят, езикът му надебеля и стана свръхчувствителен дори към слюнката, която го обвиваше.

Не се замисли и извади прогнилата челюст от джоба, където я носеше още от намирането ѝ в бърлогата на Говорещия демон от крайпътната станция. Не се страхуваше да действа, ръководен единствено от инстинкта си. Вдигна челюстта, замръзнала в праисторическа усмивка, протегна другата си ръка с насочени напред показалец и кутре – древния знак, закрила срещу злото.

Сякаш с едно изщракване с пръсти някой го бе лишил от всякакви чувства.

Джейк отново изпищя.

Стрелецът се приближи до него и поднесе челюстта пред замаяния му поглед. Письък на агония. Момчето се опита да отмести очи, но безуспешно. Те внезапно се забелиха и Джейк припадна. Тялото му се отпусна и той се строполи на земята, едната му ръка почти докосваше олтара. Стрелецът приклепна и го повдигна. Момчето бе учудващо леко, като ноемврийско листо, носено от сухия вятър на пустинята.

Роланд усещаше присъствието на духа, който обитаваше този

каменен кръг и беснееше в ревнив гняв. Когато излезе извън окръжността, усещането за разочарование и ревност изчезна. Той понесе Джейк към лагера. Преди да го достигне, припадналото момче дълбоко заспа. Стрелецът спря за миг край останките от огъня им. Лунната светлина, озарила лицето на Джейк, му придаваше вид на статуя на светец, излъчваща недостижима алабастрова чистота и непорочност. Внезапно прегърна момчето; съзнаваше, че го е обикнал. И в същото време му се струваше, че долавя някъде от висините смеха на мъжа в черно.

Събудиха го виковете на Джейк. Той го бе завързал здраво за един от жилавите храсти, които растяха наблизко, а момчето бе гладно и ядосано.

– Защо си ме завързал? – попита възмутено то, докато Стрелецът разхлабваше стегнатия възел на одеялото. – Нямах да избягам!

– Но избяга – отвърна му и изражението на хлапака го накара да се усмихне. – Наложих се да тръгна след теб. Ти си сомнамбул.

– Така ли?

Стрелецът кимна и внезапно извади челюстта. Поднесе я пред лицето на Джейк, който примигна, извърна поглед и вдигна ръка.

– Виждаш ли я?

Той кимна объркано.

– Сега трябва да се отдалеча за малко. Може да отсъствам и целия ден. Слушай ме внимателно. Това, което ще ти кажа, е важно. Ако слънцето залезе, а аз още не съм се върнал...

Страх пробяга по лицето на Джейк.

– Изоставяш ме, нали? Стрелецът само го погледна.

– Не – каза момчето след секунда. – Сигурно греша.

– Искам да стоиш тук, докато ме няма. Ако се почувстваш странно – по какъвто и да било начин – вземи тази кост и я дръж в ръцете си.

Омраза и отвращение, придружени от объркване, се смесиха на лицето на Джейк.

– Не мога... Просто не мога...

– Можеш. Трябва да го направиш. Особено следобед. Важно е. Разбра ли?

– Защо ме оставяш сам?

– Налага се.

Отново улови странния стоманен блясък в очите на момчето, също толкова загадъчен, както и историята, която му бе разказало за пристигането си от онзи град с високи сгради, които едва ли не достигали небето.

– Добре – промълви хлапето.

Стрелецът внимателно сложи челюстта на земята край останките от огъня; тя се хилеше сред тревата като някакъв ерозиран фосил, озарен от слънчева светлина след пет хиляди години в мрак. Джейк не я погледна. Лицето му бе бледо и тъжно. Стрелецът се запита дали няма им е от полза, ако приспи момчето и го разпита, но сетне реши, че не си заслужава. Беше сигурен, че духът от каменния кръг е демон, а освен това и оракул. Демон без материална форма, само неопределена сексуална аура. Запита се дали това не е душата на Силвия Питстън, огромната жена, чието религиозно умопомрачение бе довело до кръвопролитие в Тул... но знаеше, че не е тя. Камъните от кръга бяха много стари, този демон бе завладял своята територия в далечните праисторически времена. Стрелецът познаваше добре говорещите демони и не смяташе, че на момчето ще му се наложи да използва челюстта талисман. Гласът и мислите на оракула щяха да бъдат заети със самия него. Стрелецът трябваше да научи истината въпреки риска... а рискът беше огромен. Нуждаеше се отчаяно от истината – заради себе си и заради Джейк.

Отвори кесията си с тютюн и порови из нея. Разбута натрошените сухи листа, докато откри миниатюрна вещ, увита в късче бяла хартия. Претегли я в дланта си, погледът му се рееше в небесата. Сетне разтвори хартията и извади малко бяло хапче, чиито ръбове се бяха протрили по време на пътуването.

Джейк го погледна любопитно.

– Какво е това?

Той се засмя.

– Философският камък. Според историята, която Корт ни разказваше, Старите Богове се изпикали наред пустинята и така се появил мескалинът².

Джейк изглеждаше объркан.

– Хапче – отвърна Стрелецът. – Но не от онези, които те приспиват. Това те възбужда за известно време.

– Като ЛСД – съгласи се внезапно момчето, макар да беше смутено.

– Какво е това?

– Не зная – отвърна Джейк. – Просто ми изскочи... Мисля, че дойде от... ти знаеш, от преди...

Стрелецът кимна, макар да изпитваше съмнения. Никога не бе

2. Мескалин – халюциноген, извлечан от цветовете на мескала, кактус от рода *Lophophora*, който расте в Тексас и северните части на Мексико; използван е от индианците при религиозните им церемонии. – Б. пр.

чувал да сравняват мескалина с ЛСД, дори и в старите книги на Мартин.

- Ще ти навреди ли? – попита момчето.
- Никога не съм имал проблеми. – Той избегна директния отговор.
- Не ми харесва.
- Няма страшно.

Мъжът прилекна пред меха, отпи глътка вода и пое хапчето. Както винаги почувства мигновеното му въздействие още в устата си; тя сякаш се напълни със слюнка. Седна край угасналия огън.

- Кога ще се случи нещо? – полюбопитства Джейк.
- След известно време. Стой мирен.

И така момчето закротува, наблюдавайки с неприкрито подозрение ритуала по почистване на оръжията, с който се зае Стрелецът.

Щом ги извади от кобурите, той каза:

- Ризата ти, Джейк. Свали я и ми я дай.

Момчето неохотно съблече избелялата си риза и му я подаде.

Той извади иглата, която носеше затъкната в един от страничните шевове на джинсите си, и конеца, който бе навил в празна гилза, пъкната в патрондаша му. Започна да шие съдрания ръкав на ризата. Когато приключи и подаде дрехата на момчето, усети въздействието на мескалина – стомахът му се сви на топка, заболяха го мускулите по цялото тяло.

- Трябва да тръгвам – каза и стана.

Момчето се надигна, лицето му изразяваше загриженост; сетне се отпусна на земята и каза:

- Пази се. Моля те.

– Не забравяй челюстта – отвърна му. Когато мина покрай него, постави ръка на главата му и разроши русолявите му коси. Жестът го стресна и го накара да се засмее. Джейк го проследи с тревожна усмивка, докато той изчезна в гъстия върбалак.

Стрелецът се насочи право към каменния кръг, като се отби единствено да отпие глътка студена вода от изворчето. Видя отражението си в спокойната му повърхност, оброчена от мъхове и водни лилии, вгледа се за миг в него, очарован от лика си като Нарцис. Мозъкът му вече се подчиняваше на действието на мескалина, мисълта му се забавяше, докато сетивата му се изостряха. Изправи се на крака и погледна през гъсто преплетените върбови клонки. Между тях проникваше един-единствен златен слънчев лъч, в чиято светлина проблясваха пращинки и мушици.

Мескалинът често бе предизвиквал у него чувство на безпокойство:

егото му бе прекалено силно (или може би прекалено елементарно), за да се наслади на помраченото си съзнание, да излезе от тялото си, да изпита по-изтънчени чувства, които гъделичкат като мустаци на котарак. Но този път бе свършено спокоен. Това беше добре.

Излезе на полянката и тръгна право към кръга. Остави мислите си да се реят в каквато посока пожелаят. Да, този път оракулът дойде по-бързо, връхлетя го с по-голяма сила. Тревата изглеждаше толкова наситено зелена, че навярно ако се наведеше и потриеше длани в нея, те щяха да се боядисат в зелено. Потисна пакостливия импулс да направи този опит.

Но оракулът не произнесе нито дума. Не се опита и да го възбуди сексуално.

Стрелецът отиде до олтара и застана край него. Не беше в състояние да разсъждава разумно. Зъбите му сякаш не бяха на мястото си. Светът изглеждаше облян от прекалено много светлина. Главата му сякаш се превърна в джунгла от растения-мисли, които никога не бе виждал или за чието съществуване дори не бе подозирал – непроходима върбова гора, израсла колкото мескалинов извор. Небето бе водна повърхност, а той се издигаше високо над нея. Тази мисъл предизвика световъртеж, който му струваше далечен и маловажен.

В съзнанието му изникна строфа от едно старо стихотворение; този път не беше приспивна песен, не; майка му се бе страхувала да взима хапчета (тя се бе страхувала и от Корт, и от строгото отношение към момчетата). Този стих идваше от един от бордеите на север от пустинята, където хората продължаваха да живеят сред машини, които отдавна бездействаха... и които понякога убиваха, щом заработеха. Мистичните, почти фантастични строфи се повтаряха безспир; напомняха му (по странния начин, присъщ за мескалиновите хапчета) за снега, който се сипеше в стъклената топка, с която си бе играл като дете:

Недостижимо за човека
късче от ада, странна нотка...

Сред надвисналите над олтара дървета заиграха странни образи. Стрелецът ги следеше в захлас. Ето един дракон, който извиваше зеленото си туловище. Там пък горска нимфа с ръце-клони. Череп, покрит с кал. Лица. Лица.

Тревата по поляната внезапно се преви.

Аз идвам.

Аз идвам.

Побиха го тръпки. „Какъв път изминах – помисли си. – От деня, в който спях със Сюзан до днес.“

Тя се притисна към него; тялото ѝ бе вятър, а гърдите ѝ – благоуханен жасмин, рози и орлови нокти.

– Кажете своето пророчество – рече той. В устата си усещаше метален привкус.

Въздишка. Едва доловим плач. Стрелецът се възбуди. Над него, над лицата сред клоните се извисяваха планините – недостъпни, жестоки, озъбени.

Тялото ѝ се притисна към неговото. Той сви ръце в юмруци. Тя му се представяше в облика на Сюзан. Върху му лежеше Сюзан; красивата Сюзан, застанала на прозореца, го очакваше с коси, разпилени по раменете. Извърна поглед, но образът ѝ го последва.

Жасмин, рози, орлови нокти, сено... мирис на любов. Люби ме.

– Кажете своето пророчество – повтори той.

– *Моля те* – изхлипа оракулът. – *Не се дръж студено с мен. Тук винаги е толкова студено...*

Ръцете на Сюзан се плъзнаха по тялото му, запалвайки огън в него. Придърпване. Потъване. Черна пропаст. Ненадминато, абсолютно възделение. Влажна и топла...

Не. Суха и студена. Стерилна.

– *Имай милост, Стрелецо! Моля те, умолявам те да ми направиш услуга! Милост!*

– Ще проявиш ли милост към момчето?

– *Какво момче? Не познавам никакво момче. Не ми трябват момчета. О, моля те!*

Жасмин, рози, орлови нокти. Сено, примесено с детелини. Масло, горещо в древни урни. Бунт на плътта.

– По-късно.

– *Не. Сега. Моля те.*

Той я оплете в мислите си. Тялото върху него се вцепени и сякаш изкрещя.

Някой като че теглеше въже между слепоочията му – мозъкът му бе въжето, сиво и влакнесто. Дълго време не се чуваше никакъв шум, с изключение на тихия звук от дъха му и от лекия ветрец, който караше

зелените лица сред дърветата да помръдват, да намигат, да гримасничат. Птиците бяха замлъкнали.

Тя поразхлаби хватката си. Отново се разнесе тихо ридание. Трябваше да действа бързо, в противен случай тя щеше да си отиде. Да остане означаваше да бъде победен; може би дори своеобразна смърт. Усещаше как тя напуска каменния кръг. Вятърът поклащаше зелените клонки.

– Пророчеството – промълви той.

Тих, уморен стон. Стрелецът едва не отстъпи, но си спомни за Джейк. Ако през нощта бе закъснял, щеше да го намери мъртъв или полудял.

– *Застп тогава.*

– Не.

– *Започваш да се унасяш...*

Стрелецът обърна поглед към лицата сред дърветата. Листата затанцуваха, сякаш изнасяха представление. Цели светове се раждаха и умираха пред очите му. Сред ослепително белите пясъци работеха машини, обзети от абстрактна електронна лудост, и създаваха империи. Империи западаха и се сгромолясваха. Колелата, които се бяха въртели безшумно, забавяха своя ход, започваха да скърцат и накрая спираха. Пясък засипваше улиците, подредени в концентрични окръжности под нощното небе, осеяно със звезди, студени като диаманти. Над всичко се носеше вятърът на промяната, който водеше със себе си канеления мирис, характерен за последните дни на октомври. Стрелецът наблюдаваше как светът се променя.

И се унасяше.

– *Три. Това е числото на твоята съдба.*

– Три ли?

– *Да, три е мистично число. Тройката е в основата на мантрата.*

– Коя тройка?

– *Виждам само част от истината; огледалото на пророчеството е замъглено.*

– Каж ми каквото можеш.

– *Първият е млад, чернокос мъж. Малка крачка го дели от грабежи и убийства. Обзет е от демон. Името на демона е ХЕРОИН.*

– Що за демон е това? Не го познавам дори от детските приказки.

– *Виждам само част от истината; огледалото на пророчеството е замъглено. Съществуват и други светове, Стрелецо, и други демони.*

Тези води са дълбоки.

– Кой е вторият?

– *Тя идва на коледа. Разумът ѝ е студен, но сърцето и очите ѝ са топли. Не виждам нищо друго.*

– А третият?

– *Във вериги е.*

– А човекът в черно? Той къде е?

– *Близо, Ще говориш с него.*

– За какво ще говорим?

– *За кулата.*

– Ами Джейк?

– Каж ми за момчето!

– *Момчето е твоят ключ към човека в черно. Човекът в черно е твоят ключ към тройката. Тройката е твоят ключ към Тъмната кула.*

– Как? Как е възможно това? Защо?

– *Виждам само част от истината; огледалото на пророчеството...*

– Върви по дяволите!

– *Дяволите не ме плашат.*

– Не се дръж снизходително, Създание! По-силен съм от теб!

– Как те наричат, а? Звездна кучка? Курвата на ветровете?

– *Някои живеят в любов, оцеляла по тези древни места... дори в днешните тъжни и жестоки времена. Други, Стрелецо, живеят оцаяни в кръв. Дори както разбирам, в кръвта на малки момчета.*

– Възможно ли е да оцелее?

– Да.

– Как?

– *Откажи се, Стрелецо. Вдигни лагера си и тръгни на запад. Там все още се търсят мъже, които умеят да си служат с оръжията.*

– Дадох клетва над револверите на баща ми и заради предателството на Мартин.

– *Мартин вече не е сред живите. Мъжът в черно изяде душата му. Знаеш това.*

– Дадох клетва.

– *Тогавата си прокълнат.*

– Майната ти, кучко!

Сянката го покри и погълна. Внезапен екстаз, заменен от цяла галактика от болка, ту бледа, ту ярка като древните звезди, почервенели

преди да избухнат в свръхнова. Появиха се лица, нежелани в кулминацията на съвкуплението: Силвия Питстън, Алис, жената от Тул, Сюзан, Айлийн, стотици други.

И накрая, след цяла вечност, той я отблъсна от себе си, възстанови контрол над съзнанието си, уморен до смърт и отвратен.

– *Не! Това не е достатъчно! Това...*

– Остави ме – отвърна Стрелецът. Изправи се, залитна и едва не падна върху олтара. Тя колебливо го докосна...

(орлови нокти, жасмин, аромат на рози)

... и той грубо я отблъсна, падайки на колене.

Изправи се на крака и олюлявайки се като пияница, се насочи извън кръга. Залиташе, но чувстваше, че огромна тежест е паднала от плещите му. Въздъхна дълбоко, тежко. Докато се отдалечаваше, чувстваше как тя стои зад решетките на своя затвор и го следи с поглед. Запита се колко ли време ще мине преди някой друг да прекоси пустинята и да я намери, жадна и самотна. За миг се почувства нищожен пред мащабите на времето.

– Ти си болен!

Джейк се изправи бързо на крака, щом видя Стрелецът да се тътри между дърветата. Момчето се бе свило на кълбо край угасналия огън, челюстта лежеше на земята между коленете му. То се затича към него с такова доверчиво изражение, че Роланд осъзна цялата ужасна тежест на предстоящото предателство – което можеше да се окаже първото от цяла поредица.

– Не – каза му. – Не съм болен. Само съм уморен. Разбит съм. – Разсеяно махна към челюстта. – Можеш да я изхвърлиш.

Джейк побърза да се подчини, след което изтри ръце в ризата си.

Стрелецът седна – или по-точно падна – ставите го боляха, а в главата му сякаш биеше чук; това бяха неприятните реакции от мескалина. Слабините му също пулсираха в тъпа болка. Бавно и внимателно сви цигара. Джейк го наблюдаваше. Изведнъж му се прииска да разкаже на момчето това, което бе научил, сетне ужасен отхвърли идеята. Чудеше се дали част от него – частица от съзнанието или от душата му – е останала незасегната от случилото се.

– И тази вечер ще преспим тук – заяви той. – Утре започваме изкачването. Малко по-късно ще се опитам да застрелям нещо, което да ни послужи за вечеря. А сега трябва да поспя. Съгласен ли си?

– Разбира се.

Стрелецът кимна и легна на земята. Когато се събуди, дърветата

вече хвърляха дълги сенки върху полянката.

– Стъкми огън – нареди на Джейк и му подхвърли кремъка и огнивото. – Знаеш ли как да си служиш с това?

– Да, мисля, че знам.

Роданд тръгна към върбовата горичка, сетне свърна вляво, заобикаляйки гъсталака. Достигна малка поляна, скри се в сянката на дърветата и зачака мълчаливо. Безпогрешно различи тихото *чат-чат-чат* – момчето се опитваше да запали огън. Остана неподвижен в продължение на десет минути, петнайсет, двайсет. Появиха се три заека и Стрелецът натисна спусъка. Уби двата по-охранени, одра ги и ги изкорми, след което ги отнесе в лагера. Джейк бе стъкмил огъня и водата вече вдигаше пара.

– Справил си се отлично.

Хлапето се изчерви от удоволствие и мълчаливо му подаде кремъка и огнивото.

Докато се свари яхнията, Стрелецът използва последните слънчеви лъчи, за да се върне във върбовата горичка. Край първия извор започна да сече жилавите лози, които растяха около мочурливия бряг. По-късно, когато от огъня щяха да останат само въглени, а Джейк щеше да заспи, той щеше да сплете от лозите въжета, които можеха да им послужат. Все пак се съмняваше, че изкачването ще ги затрудни кой знае колко. Имаше подобно предчувствие, което вече не го учудваше.

Лозовите клонки изцапаха ръцете му със зеленикава мязга, докато ги носеше към огъня, където го чакаше Джейк.

Събудиха се с изгрева на слънцето и събраха багажа си за около половин час. Стрелецът се надяваше да убие още един заек, но не разполагаша с много време, а и не видяха никакви зайци. Вързопът с остатъка от храната им бе толкова малък и лек, че Джейк с лекота го понесе. Момчето бе станало много по-издръжливо, в това нямаше съмнение.

Стрелецът носеше меховете с вода, току-що налята от един извор. Беше навил трите лозови въжета около кръста си. Заобиколиха отдалеч кръга (той се боеше да не би момчето да се изплаши отново), но когато минаха покрай камъните, Джейк ги удостои само с бегъл поглед, след което насочи вниманието си към птиците, които се рееха във висините. Скоро дърветата започнаха да стават по-ниски и да губят наситено зеления си цвят. Стволите им бяха изкривени, а корените водеха със земята отчаяна борба за малко влага.

– Всичко е толкова старо – отбеляза мрачно хлапето, когато спряха да починат. – Нищо ли не е по-младо?

Мъжът се усмихна и го побутна с лакът.

– Нищо, освен теб.

– Трудно ли ще бъде изкачването?

– Планините са високи. Не смяташ ли, че ще ни бъде трудно?

Джейк отвърна на погледа му с умора и объркване в очите.

– Не.

Продължиха нагоре.

Слънцето се издигна към своя зенит, стори им се, че то остана там по-кратко, отколкото по времето, когато прекосяваха пустинята. Сетне то заслиза надолу, като отново им върна сенките. Високи скални ръбове се издигаха над стръмния склон като странични облегалки на огромни фотьойли, заровени в земята. Полупустинните треви бяха пожълтели. Накрая се озоваха пред дълбок процеп с формата на комин. Наложиха се да изкатерят стръмна гола скала, за да го заобиколят. Разседите в гранита образуваха нещо като стъпала, а това улесни много изкачването, както двамата бяха пред чувствали. Спряха на един плосък връх, широк около метър, обърнаха се и погледнаха назад към пустинята, която заобикаляше планините като огромен жълт полумесец. В далечината тя блестеше ослепително бяла и се губеше сред вълните от нажежения въздух. Стрелецът остана удивен, когато си помисли, че същата тази пустиня едва не го уби. От мястото, на което бяха застанали сред приятния хлад, пустинята им изглеждаше величествена, но не и смъртоносна.

Продължиха с изкачването, катереха се по скали, лазеха по стръмни склонове, в които проблясваха жилки кварц и слюда. Скалите, които докосваха, бяха приятно топли, но въздухът бе далеч по-студен. В късния следобед Стрелецът чу далечна гръмотевица. Надвисналата над тях планинска верига скриваше дъждовната буря, разразила се от другата страна.

Когато сенките започнаха да се оцветяват в пурпурно, двамата решиха да си устроят лагер в подножието на скална издатина. Стрелецът опъна одеялото и образува нещо като навес. Седнаха пред него и загледаха небето, което разстиляше мантията си над света. Джейк провеси крака над пропастта. Роланд сви обичайната си вечерна цигара и погледна момчето с лека насмешка.

– Не се върти насън, че можеш да се събудиш в ада.

– Няма – отвърна сериозно то. – Мама казва... – започна, но млъкна изведнъж.

– Какво казва тя?

– Че спя като мъртвец – довърши Джейк. Погледна Стрелеца, който

видя, че устните на момчето треперят, докато то се опитва да съдържи сълзите си. „Това е само дете – помисли си Роланд, измъчван от остра болка, сякаш сякаш в челото му бе забит пикел. – Само едно дете. Защо?“ Глулав въпрос. Когато някое момче с наранено тяло или душа зададеше този въпрос на Корт, тази стара бойна машина, покрита с белези, чието задължение бе да научи синовете на стрелците на най-основните неща, той отговаряше: „Когато нещо не е наред, не питайте защо, а го оправете! Ставай! Денят едва започва!“

– Защо съм тук? – попита Джейк. – И защо не помня нищо от предишния си живот?

– Защото човекът в черно те е довел тук – отвърна му. – И заради Кулата. Кулата е нещо като... център на властта. И на времето.

– Не разбирам!

– Нито пък аз. Но нещо се случва. И то в моето собствено време. Светът се е променил, казваме ние... винаги сме го казвали. Но сега се променя по-бързо. Нещо става с времето.

Седяха мълчаливо на скалата. Острият ветрец галеше краката им и отекваше с глухо ху-у-у-у-у в скална пукнатина.

– А ти откъде идваш? – попита Джейк.

– От едно място, което вече не съществува. Чел ли си Библията?

– За Исус и Мойсей ли? Разбира се.

– Точно така. Моята страна носеше библейско име, казваше се Ню Ханаан. Земя, която раждаше всичко. В библейския Ханаан гроздето растяло на такива чепки, че мъжете ги пренасяли с каруци. При нас не беше толкова едро, но въпреки това земята ни бе плодородна.

– Зная историята и на Одисей – колебливо се обади момчето. – Тя част от Библията ли е?

– Може би – отвърна Стрелецът. – Библията вече е изгубена, освен онези пасажи, които бях принуден да науча наизуст.

– Но другите...

– Няма други. Аз съм последният.

Изгря нащърбена, бледа луна и насочи взора си към купчината скали, на която седяха.

– Беше ли красива? Твоята страна... твоята земя?

– Беше прекрасна – разсеяно отвърна Стрелецът. – Имаше поля, реки, мъгливи утрини. Но не това е истинската красота. Майка ми казваше, че истинската красота е в реда, в любовта, в светлината.

Джейк издаде неопределен звук – нито се съгласи, нито възрази.

Стрелецът пушеше и си припомняше миналото – нощите в

огромния салон, стотиците елегантно облечени танцьори, които сменяха бавните, тежки стъпки на валса с по-бързите, леки подскоци на полката. В прегръдките си държеше Айлийн, очите ѝ блестяха по-ярко от най-ослепителните скъпоценни камъни, светлината от кристалните полилеи хвърляше отблясъци в прическите на куртизанките, които флиртуваха безсрамно. Салонът наистина бе огромен, дъвен остров облян в светлина, както и цялата Централна сграда, съставена от близо сто каменни замяка. Изминали бяха дванайсет години, откакто го видя за последен път, откакто го напусна. Сърцето го заболя, когато му обърна гръб и пое по следите на човека в черно. Дори тогава, преди дванайсет години, стените бяха започнали да се рушат, в дворовете растяха плевели, прилепи се скупчваха на гроздове по огромните носещи греди на централния салон, в галериите прелитаха лястовички. Поляните, по които Корт ги бе учил да боравят с лък и огнестрелни оръжия, да ловуват със сокол, бяха обрасли в тимотейка и подивели лози. В огромната кухня, някогашното задимено и ароматно царство на Хакс, живееше гротескна колония мутанти, които го следяха с поглед от уютния мрак на килерите и сенките на колоните. Топлата пара, наситена с пикантния аромат на печено телешко или свинско, бе отстъпила място пред лепкавата влага на мъховете. Огромни отровни бели гъби растяха по ъглите, където дори мутантите не смееха да пристъпят. Вратите на грамадния дъбов бюфет зееха отворени; от вътрешността му се разнасяше най-отровният мирис; безпристрастно свидетелство за упадък на това място – острата миризма на вино, превърнало се в оцет. Не бе трудно да му обърне гръб и да потегли на юг – но болката в сърцето остана.

– Война ли е имало? – попита Джейк.

– По-лошо – отвърна той и захвърли фасата си. – Революция. Спечелихме всички битки, но загубихме войната. От това не спечели никой, освен лешоядите. Осигурихме им храна за години напред.

– Съжалявам, че не съм живял там – тъжно рече хлапето.

– Това беше друг свят. Време е да спим.

Момчето, неясна сянка в мрака, се обърна настрани, сви се на кълбо и се зави с одеялото. Мъжът остана буден около час, потънал в мрачните си мисли. Подобни размишления бяха нещо ново за него, непознато, приятно, меланхолично, но без абсолютно никаква практическа стойност: не съществуваше никакво друго решение на проблема с Джейк, освен предсказаното от оракула – а това просто не бе възможно. В тази ситуация се криеше цяла трагедия, но Стрелецът не виждаше нещата под такъв ъгъл; виждаше единствено предопределеността, която

винаги е съществувала. Накрая земната му природа взе връх и той заспа дълбоко, без да сънува.

Изкачването ставаше все по-трудно; на следващия ден те се насочи-ха към тесния клинообразен планински проход. Стрелецът вървеше без да бърза. Камъните под нозете им не бяха запазили следите на човека в черно, но знаеше, че той е минал оттук. Роланд беше уверен в това не само защото двамата с Джейк го бяха видели да се катери по тази пътека – от мястото им на хълмовете мъжът в черно им бе заприличал на пъпшеца буболечка. Миризмата му бе оставила своя отпечатък във всяка молекула от студения въздух. Беше тежък, неприятен мирис, горчив като аромата на дяволската трева.

Косата на Джейк бе пораснала, започваше да се къдри по изгорелия от слънцето врат. Той се катереше неуморно; с уверени стъпки и без видими прояви на акрофобия преодоляваше пукнатини и тесни скални корнизи. На два пъти достигаше места, недостъпни за Стрелеца, и привързваше едно от въжетата, по което се изкатерваше спътникът му.

На следващата сутрин продължиха изкачването, обгърнати от студени влажни облаци, покрили стръмния склон. Някои от по-дълбоките скални кухини бяха запълнени от преспи твърд, зърнест сняг, който блещукаше като кварц и бе сух като пясък. Следобед откриха една-единствена стъпка в снега. Джейк се вторачи в нея, едновременно ужасен и смаян, сетне вдигна уплашен поглед, сякаш очакваше човекът в черно да се материализира от собствения си отпечатък. Стрелецът го потуша по рамото и посочи напред.

– Да вървим. Скоро ще се мръкне.

Малко преди слънцето да залезе, успяха да стъкмят лагер на широка, равна тераса на североизток от прохода, който пронизваше сърцето на планината. Въздухът бе студен, от устите им излизаше пара, далечният тътен на бурята разтърсваше червено-пурпурното вечерно сияние.

Стрелецът очакваше Джейк да започне да го разпитва, но момчето не зададе нито един въпрос. То заспа почти мигновено. Той последва примера му. Отново сънува онова мрачно място, затвора, и Джейк като алабастрова статуя на светец с гвоздей, забит в челото. Събуди се, като дишаше тежко и инстинктивно посегна към челюстта, която вече не бе там. Очакваше да докосне тревата край старата върбова горичка. Вместо това ръката му докосна гола скала, в дробовете му нахлу студеният разреден планински въздух. Джейк спеше до него, но сънят му бе неспокоен: въртеше се и бълнуваше, преследваше своите собствени фантоми.

Стрелецът отново заспа.

Измина цяла седмица, преди да достигнат края на началото – за Стрелеца това бе необикновен пролог от дванайсет години, от окончателното западане на родното му място до срещата на тримата. За Джейк ключът бе странна смърт в друг свят. За Роланд това бе друга, още по-странна смърт – безкрайно преследване на човека в черно из непознат свят, без карта, без спомени. Къртбърт и останалите бяха мъртви: Рандолф, Джейми де Къри, Айлийн, Сюзан, Мартин. Накрая от стария свят останаха само трима, като три страховити карти от тесте за таро – Стрелецът, мъжът в черно и Тъмната кула.

Седмица, след като Джейк видя отпечатъка в снега, те зърнаха за миг човека в черно. В този момент, който му се стори цяла вечност, Стрелецът почувства, че започва да проумява ролята на Кулата.

Продължиха на югозапад, достигнаха средата на Циклопската планинска верига. Тъкмо когато изглеждаше, че са се сблъскали с първите истински трудности (над тях се издигаха заледени скални ръбове и непристъпни върхове, от които Стрелецът получаваше световъртеж), започнаха да се спускат към тесния проход. Извитата пътечка с множество остри завои ги водеше към дъното на каньон, където течеше буйна река със заледени брегове.

Същия следобед момчето спря и погледна назад към Стрелеца, който се бе отбил, за да измие лицето си в потока.

– Подушвам го – каза.

– И аз.

Пред тях се издигаше последната защитна линия на планината – огромен надвиснал скален пласт от гранит, чийто връх се губеше сред облаци. Всеки момент Стрелецът очакваше рязък завой на реката да ги изправи пред висок водопад – път без изход, като се има предвид непреодолимо гладкият гранит. Но тук въздухът притежаваше онова странно свойство да приближава обектите, характерно за високите планини, така че измина още един ден, преди да достигнат голямата гранитна стена.

Мъжът бе обзет от ужасно предчувствие, че всичко е в неговите ръце. Краят бе близо, а той трябваше да се бори със себе си да продължи, да не се откаже.

– Чакай! – внезапно извика Джейк. Стояха пред рязък завой на реката; водите ѝ се разбиваха и пенеха в огромен ерозирал къс варовик. Каньонът се бе стеснил и двамата бяха вървели цяла сутрин в сянката на планината.

Момчето трепереше, беше блед като платно.

– Какво има?

– Да се връщаме – прошепна то. – Да се връщаме бързо.

Стрелецът остана безмълвен.

– Моля те! – Лицето на Джейк бе изопнато, устните му трепереха в едва потиснат страх. Отвъд високия каменен склон на планината продължаваше да долита упоритият тътен на бурята. Късчето небе, което виждаха над себе си, бе оцветено в сиво; там си даваха среща топлите и студените ветрове.

– Моля те, *моля те!* – Момчето вдигна юмрук, сякаш за да го удари в гърдите.

– Не.

– Ще ме убиеш. Уби ме първия път, ще ме убиеш и сега – удивено изрече хлапакът.

Стрелецът усети как лъжата сама излезе от устата му.

– Всичко ще бъде наред. – И нова, по-голяма лъжа: – Ще се погрижа за теб.

Лицето на Джейк посивя и той не каза нищо повече. Протегна ръка и двамата започнаха да заобикалят скалната издатина. Озоваха се лице в лице с тази последна каменна стена и с човека в черно.

Той стоеше на не повече от пет-шест метра над тях, отдясно на водопада, чиито води се стичаха през огромна, дупка в скалата. Невидим вятър развяваше полите на расото му. В едната си ръка държеше тояга. Другата бе протегнал в подигравателен поздрав. Приличаше на прорицател, а на фона на бурното небе, стъпил на тесен скален корниз, напомняше пророк на Страшния съд, гласът му бе гласът на Йеремиа.

– Стрелецо! Колко добре изпълни пророчествата на древните! Лек ден, лек ден, лек ден! – Изсмя се, звуците отекнаха над падащата водна маса.

Стрелецът машинално бе извадил револверите си. Момчето се бе свило зад гърба му.

Роланд изстреля три куршума, преди да овладее предателското треперене на ръцете си – ехото отрази гърмежите сред скалната долина, заглушавайки воя на вятъра и тътена на водопада.

Късче гранит се отчупи над главата на мъжа в черно; вторият изстрел мина вляво от качулката му; третият – отдясно. Роланд бе пропуснал цели три пъти!

Мъжът в черно се изсмя – гръмогласен, весел смях, който сякаш предизвикваше заглъхващото ехо от изстрелите.

– Така ли лесно искаш да унищожиш човека, който единствен знае

отговорите на въпросите ти?

– Слез – отвърна Стрелецът.

Огново прозвуча гръмкият, подигравателен смях.

– Не се боя от куршумите ти, Роланд. Плаши ме желанието ти да научиш отговорите.

– Слез.

– От другата страна – каза човекът в черно. – От другата страна ще се видим и ще поговорим.

Погледът му се спря на Джейк и той добави:

– Само ние двамата.

Джейк трепна и нададе сподавен вик. Мъжът в черно се обърна, полите на расото му се развяха като крила на прилеп. После изчезна в скалната пукнатина, откъдето водата струеше с пълна сила. С мрачно усилие на волята Стрелецът се удържа да не стреля подире му.

Единствените звуци, които се чуваха, бяха от падащата вода и от вятъра – звуци, които са огласяли това затънтено място преди хиляди години. Мъжът в черно се бе появил тук. След дванайсет години Роланд най-сетне го бе видял отблизо, бе разговарял с него. А мъжът в черно му се бе присмял.

„От другата страна ще се видим и ще поговорим.“

Момчето се обърна към него с безмълвния смирен поглед на овца, цялото му тяло трепереше. За миг Стрелецът видя лицето на Алис, жената от Тул, наложено върху това на Джейк, белегът на челото ѝ блестеше в мълчаливо обвинение. Испита жестока ненавист и към двамата (много по-късно се досети, че белегът на челото на Алис и гвоздеят на челото на Джейк от кошмарите му бяха на едно и също място). Момчето сякаш долови мислите му и от гърлото му се изтръгна тих стон. Но само за миг; то бързо стисна устни. От него щеше да излезе истински мъж, дори може би Стрелец, ако разполагаше с достатъчно време.

„Само ние двамата.“

Роланд испита страхотна жажда, която изгаряше цялото му тяло, жажда, която не можеше да уталожни дори с вино. Цели светове се сгромолясваха пред очите му, а той се опитваше да остане същият, макар разумът му да му подсказваше, че подобна борба е обречена на неуспех.

Беше пладне. Стрелецът погледна нагоре и странната светлина на слънцето, полускрито зад облаците, озари лицето му. „Никой вече не плаща със сребърници – рече си той. – Цената на злото – необходимо или не – се заплаща с плът и кръв.“

– Идвай с мен или остани – обърна се той към Джейк.

Момчето го погледна без да пророни нито дума. За Стрелеца в този последен и съдбоносен момент на раздвоение то престана да бъде Джейк и се превърна просто в момче, безлично същество, което трябва да бъде манипулирано и използвано.

Вик, довян от вятъра, разцепи тишината и двамата с момчето го чуха.

Стрелецът продължи нагоре, миг по-късно Джейк го последва. Заедно преодоляха срутилата се скала зад леденостудения водопад. Изкачиха се до мястото, където бе стоял мъжът в черно. Заедно влязоха в отвора в скалите, където бе изчезнал той. Обгърна ги непрогледен мрак.

Мутантите

Стрелецът заговори бавно, сякаш разказваше сън:

– Бяхме трима: Кътбърт, Джейми и аз. Не трябваше да се намираме там, защото бяхме все още деца. Ако ни бяха хванали, Корт щеше да ни нашиба с камшик. Но не ни хванаха. Не мисля, че са хванали и някой от онези, които са били там преди нас. Момчетата обуват понякога панталоните на бащите си, перчат се пред огледалото, сетне крадешком ги връщат на закачалките; беше нещо подобно. Бащите се преструват, че не забелязват бъркотията в гардероба или следите от боя за обувки, с които момчетата са си рисували мустаци. Нали разбираш?

Момчето не отговори. То не бе промълвило нито дума, откакто влязоха в пещерата. Стрелецът бе говорил живо, трескаво, за да компенсира мълчанието му. Не се бе обърнал, за да погледне светлината, когато навлязоха сред подземния мрак, но момчето го бе сторило. Роланд бе проследил залеза на слънцето по нежното огледало, в което се бе превърнало лицето на Джейк – отначало бледорозово, сетне млечно, после сребристо, по-късно се появиха първите сенки на сумрака, накрая престана да вижда каквото и да било. Той запали факел.

Бяха стъкмили лагер. До тях не достигаше ехо от стъпките на човека в черно. Може би той също бе спрял да почине. Или пък бе продължил напред, през мрачните тунели, без да осветява пътя си.

– Провеждаше се веднъж годишно в Голямата зала – продължи. – Наричахме я Залата на предците. Но тя бе просто една Голяма зала.

До слуха им достигна шумът на капеща вода.

– Дворцов ритуал. – Стрелецът се измя пренебрежително и мрачните стени превърнаха смеха му в зловещо хриптене. – Едно време, поне според книгите, така посрещали пролетта. Но разбираш ли, цивилизацията...

Замълча. Не бе в състояние да опише смисъла, който влагаше в това неодошевено съществително, смъртта на романтиката и нейния стерилен, похотлив призрак – пищност и церемонии; геометричните стъпки на ухажването по време на великденските балове в Голямата зала, което заместваше лудешките импровизации на любовта, за които той можеше само да се досеща – фалшиво великолепие, съчетано с буйни страсти, които може би някога са погубвали души.

– Бяха превърнали всичко в нещо упадъчно – продължи той. –

Игра. Забава. – В гласа му пролича несъзнателното отвращение на аскета. Лицето му, ако светлината бе достатъчно силна, за да го озари, щеше да изрази промяната – то бе сурово и тъжно.

– Но Балът... Балът...

Момчето продължаваше да мълчи.

– Имаше пет тежки кристални полилея с електрически крушки. Всичко бе обляно в светлина... остров от светлина. Промъкнахме се на един от старите балкони, онези, за които се предполагаше, че са опасни. Но бяхме просто деца. Качихме се най-отгоре, пред очите ни се разкриваше цялата зала. Не помня дали разговаряхме. Само гледахме... гледахме в продължение на четири часа.

В залата имаше огромна каменна маса, на която седяха стрелците и съпругите им и наблюдаваха танцуващите. Някои от стрелците също танцуваха, но те бяха съвсем малко. И то от по-младите. Останалите само седяха, струваше ми се, че са замаяни от светлината на цивилизацията. Те бяха почитаните, пазителите, всички се бояха от тях, но приличаха на коняри сред тъпна от благородници с техните изискани жени...

Четири кръгли маси, отрупани с храни, се въртяха непрекъснато. Помощник-готвачите сновяха от седем вечерта до три сутринта. Масите се въртяха като часовници. До нас достигаше ароматът на печено свинско, телешко, омари, пилета, печени ябълки. Имаше сладолед и бонбони. И огромни шишове с месо.

Мартин седеше до майка ми и баща ми – разпознах ги дори от високия балкон. По едно време двамата станаха да танцуват, въртяха се бавно в кръг, останалите освободиха дансинга и ги аплодираха, когато свършиха. Стрелците не ръкопляскаха, но баща ми се надигна и протегна ръце към нея. И тя тръгна към него.

Това беше преходен момент, момче. Мартин беше обикновен Стрелец, баща ми беше водачът. А съпругата му, моята майка, беше свързващото звено. И тя отиде при него. Изневери. Баща ми беше последният господар на светлината.

Стрелецът сведе поглед към ръцете си. Момчето продължаваше да мълчи. Изглеждаше замислено.

– Спомням си как танцуваха – тихо продължи. – Майка ми и магьосникът Мартин. Спомням си как танцуваха, пристъпваха бавно един към друг, сетне се отдалечаваха.

Погледна момчето и се усмихна:

– Но това не означаваше нищо. Защото властта бе преминала у другиго по незнаен начин, но всеки бе разбрал за това. Майка ми се

подчиняваше сякаш на притежателя на тази сила. Така ли бе или греша? Тя отиде при него, когато танцът свърши, нали? И го прегърна. Ръкопляскаха ли им? Дали събрали се педерастички и префърцунените им дами ги аплодираха с възхита? Дали? Дали?

Някъде далеч в мрака капеше вода. Момчето продължаваше да мълчи.

– Спомням си как танцувах. Спомням си как танцувах... – Вдигна поглед към невидимия скален свод, за миг изглеждаше така, сякаш иска да му изкрещи, да го изругае, да му се опълчи сякаш – на тези безмълвни камари безчувствен гранит, приютил крехкия им живот в каменната си утроба. – Чия ли ръка е държала ножа, отнел живота на баща ми?

– Уморен съм – прошепна момчето.

Стрелецът замълча, а Джейк легна и подложи ръка между бузата си и студения камък. Огънят гаснеше. Роланд сви цигара. Сякаш пред очите му все още блестеше светлината от кристалните полилеи, сякаш чуваше виковете на одобрение, които отекваха глухо в опустошената земя, която още тогава безнадеждно се противопоставяше на сивия океан на времето. Островът от светлина му причиняваше болка и той съжали, че някога е бил свидетел на този бал или на изневярата на майка си.

Изпусна дима през устата и през ноздрите си, вперил поглед в момчето. Колко ли време оставаше до зазоряване?

После заспа.

След като задиша бавно и равномерно, Джейк отвори очи и погледна към него с изражение, което напомняше за любов. Угаснаха и последните отблясъци от огъня. Момчето заспа.

Сред еднообразието на пустинята Стрелецът бе загубил до голяма степен чувството си за време; сега напълно се обърка сред мрачните пещери в недрата на планината. И двамата не разполагаха със средства за измерване на времето и понятието „час“ бе изгубило всякакъв смисъл. В известен смисъл живееха извън времето. Денят можеше да трае цяла седмица, седмицата – ден. Вървяха, спяха, хранеха се оскъдно. Спътник им беше само монотонното бучене на водата, която дълбаше своя път сред скалите. Следваха подземната река, пиеха от блудкавите й минерализирани води. От време на време на Роланд му се привиждаха отдалечаващи се светлини, подобно на блуждаещи огънове, но решаваше, че това са халюцинации, плод на съзнанието му, което не бе забравило светлината.

Далекомерът в главата му продължаваше да работи безпогрешно.

Пътеката покрай речното корито (защото това бе пътека, равна,

леко вдлъбната в земната повърхност) водеше нагоре, към извора на реката. През равни интервали достигаха до дялани каменни стълбове със забити в тях халки; може би някога тук бяха привързвали волове или впрегатни коне. На всеки стълб бяха окачени голяма плоска бутилка и електрически фенер; това бяха единствените признаци, че тук някога е имало живот и светлина.

По време на третото спиране за отдых момчето се отклони за малко от маршрута им. Стрелецът чуваше чаткането на камъчетата под предпазливите му стъпки.

– Внимавай! – извика му. – Не виждаш нищо.

– Пълзя едва-едва. Това е... гледай ти!

– Какво има? – Той се приведе и машинално хвана дръжката на единия си револвер.

Настъпи кратка пауза. Стрелецът напразно се взираше в мрака.

– Мисля, че това е железопътна линия – колебливо рече момчето.

Стрелецът стана и тръгна бавно към мястото, откъдето долиташе гласът на Джейк, като внимаваше да не стъпи в някоя дупка.

– Тук съм. – Невидима ръка опипа лицето му. Момчето се ориентираше добре в тъмнината, по-добре от самия него. Очите му се бяха разширили и изглеждаха безцветни. Стрелецът запали факел. Тъй като не бяха открили нищо подходящо за горене, бързо изчерпаха запасите си. Понякога желанието да запали огън направо го подлудяваше.

Момчето стоеше до извита каменна стена; покрай нея се издигаха метални стълбове, които се губеха в мрака. Върху всеки имаше черни крушки. А на земята, само на два-три сантиметра от каменния под, се виждаха релси от блестящ метал. Какво ли е минавало по тях навремето? Стрелецът си представяше единствено черни електрически снаряди, които летят през вечната нощ. Никога не бе чувал нещо подобно, но на света бяха останали скелети, както и демони. Веднъж бе срещнал един отшелник, който беше придобил почти религиозна власт над шепа нещастни пастири благодарение на една бензинова колонка. Заставаше до нея, едната му ръка собственически я обгръщаше, и произнасяше диви, просташки, човеконенавистни проповеди. От време на време поставяше все още лъскавия метален струйник, прикрепен за разяден гумен маркуч, между краката си. Върху помпата, макар и покрити с ръжда, съвсем отчетливо се четяха загадъчни букви: *АМОКО. Безоловен*. Амоко се бе превърнал в тотем на бога на бурите и му се кланяха, като му принасяха в жертва овце.

„Раковини – помисли си Стрелецът. – Безсмислени раковини сред

пустините, които някога са били морета.“

А сега и железопътна линия.

– Ще вървим по нея – каза.

Момчето не отвърна нищо.

Мъжът загаси факела и двамата легнаха да спят. Когато Стрелецът стана от сън, момчето бе будно, седеше на релсите и гледаше към него, без да го вижда в мрака.

Тръгнаха покрай релсите като слепци; Стрелецът водеше, Джейк го следваше. Неуморните буйни води отдясно бяха единственият им спътник. Вървяха без да разменят нито дума; спираха да поспят и отново тръгваха. Роланд не изпитваше необходимост да разсъждава или да планира. Спеше без да сънува.

По време на четвъртия период на бодърстване се натъкнаха на дрезина.

Стрелецът я блъсна с гърди, а момчето, което вървеше от другата страна, удари главата си, извика и падна.

Стрелецът веднага запали факел.

– Добре ли си?

Думите му прозвучаха рязко, почти раздражено и Джейк трепна.

– Да – отвърна, като се държеше за главата. Тръсна я, за да покаже, че говори истината. Обърнаха се и огледаха онова, в което се бяха блъснали.

Беше метална платформа, която навярно се движеше на релсите. По средата ѝ имаше нещо като помпа. За разлика от момчето Стрелецът не се ориентира веднага за предназначението ѝ.

– Това е дрезина – обясни Джейк.

– Какво?

– Дрезина – нетърпеливо повтори момчето, – като в старите филми.

Виж.

То се качи на платформата и отиде до помпата. Успя да натисне дръжката, напрягайки всичките си сили. Мълчалива, издигнала се над времето, дрезината се придвижи с трийсетина сантиметра по релсите.

– Върви малко трудно – каза момчето, сякаш се извиняваше за това.

Стрелецът се качи на платформата и натисна дръжката. Дрезината напредна послушно, сетне спря. „Операцията“ му хареса – това бе първата стара машина с изключение на помпата в крайпътната станция, която бе виждал да работи – но и го обезпокои. Тя щеше да ги отведе до целта доста по-бързо от предвиденото. „Това е нов капан“ – рече си, уверен, че мъжът в черно е направил така, че да се натъкнат на

дрезината.

– Страхотно, нали? – каза момчето с изпълнен с омраза глас.

– Какво е това „филми“? – попита отново Роланд.

Джейк не му отговори. Двамата продължиха да стоят сред тишината, която напомняше за стара гробница. Стрелецът чуваше как работят органите в тялото му, чуваше и дишането на момчето. Това беше всичко.

– Застани от едната страна. Аз ще застана от другата – каза Джейк.
– Трябва да натискаш, докато набере скорост. Тогава ще ти помогна. Първо ти, после аз. Ясно ли е?

– Да – отвърна той. Дланите му бяха безпомощно свити в юмурици.

Но ще трябва да натискаш сам, докато дрезината се ускори – повтори момчето и го погледна.

Изведнъж пред погледа на Стрелеца се появи съвсем ясна картина на Голямата зала една година след пролетния бал, опустошена от въстание, гражданска война и чуждо нашествие. Замени я споменът за Алис, жената с белега от Тул, отхвърлена от машинално изстреляните куршуми. Сетне се появи лицето на Джейми, посиняло в смъртта, сетне това на Сюзан, изкривено от плач. „Всичките ми стари приятели“ – помисли си Стрелецът и се усмихна зловещо, сетне промълви:

– Ще натискам.

Носеха се през мрака, вече с по-голяма скорост, без да опипват пътя си. Щом дрезината веднъж се отърси от товара на своята възраст, започна да върви съвсем леко. Момчето се опитваше да помага и Стрелецът му позволяваше да го сменя, но през повечето време действаше сам – неуморно натискаше надолу-нагоре. Реката бе техен спътник, понякога ги доближаваше от дясната им страна, понякога се отдалечаваше. Веднъж преминаха през огромна пещера, която наподобяваше преддверието на праисторическа катедрала.

Скоростта и вятърът, който галеше лицата им, сякаш замениха зрението им и ги върнаха отново в рамките на времето. Стрелецът прецени, че за час изминават между петнайсет и двайсет и пет километра, движейки се по плавен стръмен склон, който го изтощаваше. Когато спираха, заспиваше смъртно уморен. Храната им беше на привършване. Но не се тревожеха.

За Стрелеца напрежението, предизвикано от приближаващата разръзка, нарастваше едва доловимо, но съвсем реално, също като умората от задвижването на дрезината. Бяха близо до края на началото.

Чувстваше се като актьор, излязъл на сцената минути преди вдигането на завесата, преговорил първите думи от ролята си и чул шумоленето на програмите, докато невидимата публика се настаняваше по местата си. Стомахът му бе свит на топка от непрестанно, напрегнато очакване; радваше се, че умората му помага непробудно да спи.

Момчето говореше все по-малко и по-малко; но когато спряха да починат, преди да бъдат нападнати от мутантите, то го заразително за това кога човек пораства.

Стрелецът се бе облегал на дръжката, стискайки между зъбите си цигара. Канеше се да потъне в обичайния си мъртвешки сън, когато момчето зададе своя въпрос.

– Защо се интересуваш?

В гласа на Джейк прозвуча упорство, което може би прикриваше неудобството му.

– Просто така. – И след като помълча, добави: – Винаги съм се питал какво е да си голям. Досега съм чувал само лъжи.

– Не пораснах изведнъж, нито пък на едно място – каза Стрелецът. – Веднъж видях обесен човек. Това също бе част от израстването ми, макар тогава да не го съзнавах. Преди дванайсет години заряха едно момиче в град, наречен Кингстаун. Това бе друг епизод от израстването ми. Не осъзнавах какво се случва. Едва по-късно осмислих отделните етапи.

Досети се с известно смущение какво точно избягва и неохотно допълни:

– Навярно ритуалът на пълнолетието беше само формалност. – Той се изсмя. – Като любовта. Любовта и смъртта бяха моят живот.

Момчето мълчеше.

– Трябваше да се проявя в битка – започна Стрелецът.

Беше горещо лято.

Август връхлетя като любовник-вампир, изсуши земята и посевите на фермерите и превърна полята край града-замък в безплодна пустош. На запад, на няколко километра в посока към границата, където бе краят на цивилизования свят, вече се водеха битки. Новините бяха лоши, но те избледняха пред страшната суша. Добитъкът лежеше изтощен в кошарите. Свинете грухтяха равнодушно, без да се притесняват за ножовете, които се точеха всяка есен. Хората както обикновено се оплакваха от данъците и от военната служба; но зад обичайната им игра на политика се чувстваше отчаяние. Центърът бе оръфан като протрит килим, изпран

и прострян да съхне. Нишките на мрежата, която още удържаше остатъците от минало великолепие, се бяха протрили. Всичко се разпадаше. В горещия дъх на лятото земята летеше към приближаващото затъмнение.

Момчето се разхождаше из горния коридор на каменната сграда, която бе негов дом; то усещаше какво става, но не го разбираше.

Бяха изминали три години от обесването на готвача, който винаги бе намирал закуска за изгладнелите деца. Момчето бе наедряло. Беше на четиринайсет, облечено в избелели сини панталони, широкоплещесто, с източени крака. Все още бе девствено, но две повлекани, дъщери на търговец от Западния град, му бяха хвърлили око. Той също не беше безразличен към момичетата. Дори в хладния коридор тялото му бе обляно в пот.

В другия край се намираха покоите на майка му и той ги доближи без капка любопитство, просто искаше да ги подмине и да се качи на покрива, където го очакваха лекият ветрец и удоволствието, което си доставяше със собствената си ръка.

Минаваше покрай вратата, когато някой го повика:

– Хей, момче.

Беше Мартин, магьосникът. Беше облечен с подозрителна, смущаваща небрежност – тесни черни кадифени панталони и бяла риза, разкопчана на гърдите му. Косата му бе разчорлена.

Момчето го изгледа мълчаливо.

– Ела, ела! Не стой в коридора. Майка ти иска да говори с теб. – Усните му се усмихваха, но изражението му беше подигравателно. От усмивката му лъхаше студенина.

Майка му, изглежда, не изпитваше желание да го види. Седеше на стола си край огромния прозорец в централната приемна на своите покои, онзи, който гледаше към каменния двор. Носеше широка всекидневна рокля. Погледна сина си само веднъж с мимолетна усмивка на съжаление, сякаш есенно слънце се отразяваше в буйна река. През останалото време не откъсваше поглед от ръцете си.

Виждаше я рядко и споменът за песните ѝ почти бе избледнял в съзнанието му. Тя бе една обична непозната. Момчето усети зараждането на неопределен страх и неподправена омраза към Мартин, дясната ръка на баща му.

И, разбира се, към сплетните, които се носеха из града.

– Добре ли си? – тихо го попита тя, свела поглед. Мартин стоеше до нея, тежката му ръка бе смущаващо близо до мястото, където се съединяваха бялото ѝ рамо и бялата ѝ шия. Усмихваше се и на двамата.

Кафявите му очи изглеждаха почти черни.

– Да – отвърна хлапакът.

– Добре ли върви обучението ти?

– Справям се. – И двамата добре знаеха, че той не притежава изумителния интелект на Кътбърт или рефлексите на Джейми. Беше зубрач и побойник.

– А Дейвид? – Тя знаеше колко е привързан към сокола.

Момчето погледна към Мартин, който продължаваше надменно да се усмихва.

– Вече не е в най-добрата си форма.

Майка му сякаш трепна; за миг лицето на Мартин като че помръкна, ръката, която лежеше върху рамото ѝ, се сви в юмрук. Сетне тя погледна през прозореца.

„Това е игра“ – рече си той. Но кой с кого си играе?

– Имаш белег на челото си – каза магьосникът. – Ще станеш ли боец като баща си, или просто си прекалено бавен и несъобразителен?

Този път майка му наистина трепна.

– И двете – отговори момчето. Гледаше Мартин право в очите и насила се усмихваше. Дори тук горещината беше непоносима.

Изведнъж усмивката на Мартин се стопи.

– Можеш да се качиш на покрива, момче. Мисля, че имаш работа там.

Но Мартин не беше разбрал нищо, беше го подценил. Бяха разговаряли на езика на простолудието, истинска пародия на непринуденост. Но сега момчето извика на Свещения език на господарите:

– Майка ми не ме е освободила, робе!

Лицето на магьосника се изкриви, сякаш някой го бе ударил с камшик. Момчето чу как майка му ахна от ужас и успя да произнесе само името му.

Но болезнената усмивка не слезе от лицето на момчето и то пристъпи напред.

– Ще ми дадеш ли знак за вяност, робе? В името на баща ми, комуто служиш?

Мартин продължи да го гледа втренчено, не вярваше на ушите си.

– Върви – промълви, – върви да си играеш.

Момчето излезе без да престава да се усмихва.

Когато затвори вратата, дочу вопъла на майка си.

Сетне Мартин се засмя.

Продължавайки да се усмихва, то се подготви за изпитанието.

Джейми бе разговарял със съпругите на търговците и когато видя Роланд да пресича тренировъчния плац, се втурна да му съобщи последните клюки за бунтовете и кръвопролитията на запад. Но думите застигнаха в гърлото му. Бяха израсли заедно от деца, бяха се били, бяха предприемали хиляди експедиции из замъка, зад чиито стени бяха родени.

Момчето мина покрай него с неவிждащ поглед и неприятна усмивка. Отиваше към дома на Корт, където щорите предлагаха защита срещу жестоката следобедна жега. По това време Корт обикновено спеше и събираше сили за нощните си похождения из мръсните бордеи на долния град.

Джейми интуитивно разбра какво ще се случи. Обзет от страх и изпаднал в екстаз, бе разкъсан от желанието да последва Роланд или да извика останалите.

Сетне сякаш се пробуди и хукна към главната сграда, като крещеше:

– Кътбърт! Алан! Томас!

Всички знаеха, по загадъчния, но присъщ за момчетата начин, че Роланд ще е първият сред тях, който ще се подложи на изпитанието. Но това се случи прекалено рано.

Неприятната усмивка на лицето на Роланд го възбуди повече, отколкото новините за войни, въстания и магии.

Той стигна дома на своя учител и отвори вратата с ритник. Тя отхвъркна назад, удари се в грубата мазилка на стената и отскочи.

Никога не бе идвал тук. Озова се в оскъдно обзаведена кухня, прохладна и тъмна. Маса. Два обикновени стола. Два шкафа. Избелял линолеум на пода, протрит между хладилника, рафта, на който стояха ножовете, и масата.

Това бе убежището на стария учител – заклет среднощен гуляйджия, който се бе грижил с недомялана любов за три поколения момчета и бе превърнал някои от тях в стрелци.

– Корт!

Роланд ритна масата, тя отхвъркна в другия край на кухнята и се удари в лавицата. Ножовете изпадоха с трясък от стената.

От съседната стая се разнесе силен тропот, придружен от полусънено покашляне. Момчето не влезе там, убедено, че това е капан, знаеше, че Корт се е събудил веднага при влизането му и е застанал с блеснало от възбуда око зад вратата на другата стая, готов да извие врата на непредпазливия натрапник.

– Корт, ела тук, робе!

Сега той говореше на Езика на господарите и Корт отвори широко вратата. Носеше само долни гащи. Беше набит мъж с криви крака и огромни мускули, целият покрит с белези. Единственото му здраво око блестеше на плешивата му глава.

Момчето формално отдаде чест.

– Вече няма да ме учиш, робе. Днес аз ще те уча.

– Избързваш, пале такова – небрежно отвърна той, също на Езика на господарите. – Подранил си с цели пет години. Ще те попитам още веднъж. Ще вземеш ли обратно думите си?

Лицето на момчето се изкриви в неприятна усмивка. За Корт, който бе виждал подобни усмивки по окъпаните в кръв поля на славата и безчестието, този отговор бе достатъчен. Може би единственият отговор, който щеше да приеме без съмнение.

– Много жалко – равнодушно продължи той. – Беше многообещаващ ученик – бих казал най-добрият, който съм имал от двайсет години насам. Жалко ще бъде да пропилееш таланта си. Но светът се промени. Настъпиха тежки времена.

Момчето остана безмълвно (и без друго не бе в състояние да даде каквото и да било смислено обяснение), но за пръв път ужасната му усмивка се смекчи.

– Все пак си в правото си на наследник, въпреки че на запад бушуват революции. Аз съм твой роб, момче. Признавам те за свой господар и ти се подчинявам сега – може би за последен път – с цялото си сърце.

И Корт, който го бе връзвал, ритал, бил, псувал, който беше издевателствал над него, коленичи пред Роланд и сведе глава.

Момчето смаяно докосна жилавия му врат.

– Стани, робе. Приеми моето благоволение.

Корт бавно се изправи; може би изпитваше болка, скрита зад непоницаемата маска на лицето му.

– Безполезно е. Откажи се, момче. Ще наруша собствената си клетва. Откажи се и изчакай.

Роланд не отвърна нищо.

– Много добре. – Гласът на учителя стана сух и делови. – След един час. С оръжие по твой избор.

– Ще донесеш ли тоягата си?

– Никога не се разделям с нея.

– Колко тояги са ти били отнети, Корт? – Което бе равностойно на: „Колко момчета са напускали двора зад Голямата зала като стрелци-чираци?“

– Днес няма да я загубя – бавно отвърна Корт. – Съжалявам. Получавах само един шанс. Дали си проявил нетърпение, или си се оказал недостоен, наказанието е същото. Не можеш ли да почакаш?

Момчето видя пред себе си образа на Мартин, който се извисяваше пред него като планина.

– Не.

– Добре. Какво оръжие избираш?

Роланд мълчеше.

Усмивката на Корт разкри кривите му зъби.

– Постъпваш разумно. След час. Разбираш ли, че съществува вероятност никога повече да не видиш близките си, баща си или замъка?

– Зная какво означава изгнанието.

– Върви тогава.

Момчето излезе без да се обърне.

В мазето под плевнята бе студено и влажно. Тук проникваше светлината на вездесъщото слънце, но не и топлината му; момчето държеше в мазето сокола си и птицата като че се чувстваше добре.

Дейвид беше остарял и вече не ловуваше. Перушината му бе загубила предишния си блясък, но очите на хищника бяха все така остри. Не можеш да се сприятелиш със сокол, казваха хората, освен ако ти самият не си сокол, самотник, гост на тази земя, без да имаш приятели и без да изпитваш нужда от тях. Соколът не знае що е морал.

Дейвид беше стар сокол. Момчето се надяваше (или може би нямаше достатъчно въображение, за да се надява на подобно нещо? Кой знае?), че самият той е млад сокол.

– Хай! – подвикна тихичко и протегна ръка към дървения прът.

Птицата кацна на ръката му и застана неподвижна; главата ѝ не бе покрита с качулка. С другата си ръка момчето бръкна в джоба си и извади парче сушена пастърма. Соколът я грабна и я погълна.

Момчето започна нежно да гали Дейвид. Корт вероятно не би повярвал на очите си, ако видеше тази сцена, но той не вярваше, че момчето е готово да стане Стрелец.

– Мисля, че днес ще умреш – каза Роланд, като продължаваше да гали сокола. – Ще бъдеш принесен в жертва като всички онези птици, загинали при твоето обучение. Помниш ли? Не? Няма значение. От днес нататък соколът съм аз.

Дейвид не издаваше нито звук – очевидно му беше все едно дали ще живее, или ще умре.

– Стар си – замислено продължи момчето. – И може би не си мой приятел. Само преди година щеше да изкълвеш очите ми, вместо да грабнеш парчето месо, нали? Корт би се изсмял на това. Но ако сме се сближили... коя е причината, птицо? Старост или приятелство?

Дейвид мълчеше.

Момчето му нахлупи качулката и взе връвта, навита на края на дървения прът. Сетне двамата излязоха от мазето.

Дворът зад Голямата зала всъщност не бе истински двор, а само дълъг коридор със стени от преплетен, гъсто насаден жив плет. От незапомнени времена бе използван при ритуалите за посвещаване на момчетата за стрелци, дълго преди появяването на Корт и неговия предшественик, пронизан смъртоносно от престарал се ученик. Много момчета бяха напуснали като мъже коридора от източната му страна, тази, от която бе влязъл учителят. Източният край водеше към Голямата зала, към цивилизацията и съблазните на просветения свят. Но много по-често момчетата биваха изнасяни rebити и окървавени през западния край, за да си останат момчета завинаги. Западният край водеше към планините и отшелниците, които ги населяваха, отвъд тях се намираха непроходими гори, а после идваше ред на пустинята. Момчето, което успяваше да се превърне в мъж, напускаше света на мрака и невежеството и преминаваше в света на светлината и отговорността. Момчето, което загубеше битката, можеше само да се оттегли... завинаги. Коридорът бе равен като игрище. Беше дълъг точно петдесет метра.

В двата му края обикновено се скупчваха зрители и роднини, тъй като денят на ритуала най-често биваше предсказан с голяма точност – осемнайсет бе най-разпространената възраст (онези, които не успяваха да издържат изпита до двайсет и петата си година обикновено започваха да водят скромния и уединен живот на свободни фермери; бяха се оказали неспособни да поемат жестокия риск да спечелят или да загубят всичко). Но в този ден единствените зрители бяха Джейми, Кътбърт, Алан и Томас. Те се събраха в края, от който идваха момчетата, бяха изумени и ужасени.

– Оръжието ти, глупако! – изсъска Кътбърт. – Забравил си оръжието!

– Не съм – разсеяно отвърна Роланд. Питаше се дали новината бе достигнала до Централната сграда, до майка му и до... Мартин. Баща му бе отишъл на лов и щеше да се върне след няколко седмици. Това го

караше да се срамува, защото чувстваше, че баща му може би няма да одобри постъпката му, но положително щеше да го разбере. – Появи ли се Корт?

– Тук е. – Гласът дойде от далечния край на коридора. Учителят пристъпи напред, облечен в къса туника. Челото му бе опасно от широка кожена лента, която да пречи на потта да се стича в очите му. В ръката си държеше дървена тояга, заострена от единия край, а другият завършваше с тежка топка. Започна молитвата, която всички те, избраници на своите бащи, научаваха още в ранно детство, за да я произнесат в деня, в който може би щяха да станат мъже.

– Сериозни ли са намеренията ти, момче?

– Да, учителю.

– Като изгнаник от бащиния дом ли идваш?

– Да, учителю. – Щеше да остане изгнаник, докато успееше да победи Корт. Ако той го надвиеше, щеше да остане изгнаник завинаги.

– Носиш ли избраното от теб оръжие?

– Нося го, учителю.

– Какво е то? – Този въпрос даваше предимство на учителя, позволяваше му да нагоди действията си към прашка, копие или мрежа.

– Моето оръжие е Дейвид, учителю. Корт се поколеба за миг.

– На твоё разположение съм, момче. Побързай. Тръгна към него по коридора, като прехвърляше тоягата ту в едната, ту в другата си ръка. Момчетата възбудено трепнаха като птици, когато Роланд пристъпи насреща му.

Моето оръжие е Дейвид, учителю.

Дали Корт си спомняше? Дали го беше разбрал? В такъв случай всичко бе загубено. Момчето разчиташе на изненадата и на духа, съхранил се в сокола. Дали нямаше да остане безучастен, докато Корт удряше Роланд с тоягата си? Или щеше да полети към небето?

Двамата се приближаваха един към друг и момчето свали качулката на сокола. Тя падна на зелената трева и Роланд престана да се движи. Видя как очите на Корт се насочват към птицата и се разширяват от изненада и закъсняло просветление.

Настъпил беше моментът.

– Към него! – извика момчето и вдигна ръка.

Дейвид полетя като безмълвен куршум; размаха здравите си криле веднъж, два, три пъти, преди да забие ноктите и клюна си в лицето на Корт.

– Браво, Роланд! – радостно изкрещя Кътбърт.

Учителят отстъпи назад, като се олюляваше, сетне изгуби равновесие. Вдигна тоягата си и я завъртя безсилно над главата си. Соколът беше като вълна от перушина.

Роланд се втурна напред и протегна ръка.

Но Корт си оставаше прекалено бърз. Птицата почти закриваше ползрението му, но той вдигна тоягата със заострения край напред и направи единственото, което можеше да го спаси. Удари по лицето си три пъти, безмилостно напругайки мускулите си.

Смазаният Дейвид падна на земята. Едното му крило лудешки пляскаше по тревата. Студените му хищнически очи бяха вперени в окървавеното лице на учителя.

Момчето ритна Корт по темето. Това трябваше да сложи край на двубоя; кракът му бе изтръпнал от единствения удар с тоягата, но въпреки всичко трябваше да довърши учителя. За миг Корт се олюля, сетне се просна на земята и хвана момчето за крака.

Роланд отскочи назад, но се спъна и падна на земята. До слуха му достигна писъкът на Джейми.

Корт се бе изправил, готов да го нападне и да го довърши. Роланд бе изгубил своето преимущество. За миг двамата се изгледаха, учителят бе застанал над ученика си, по лявата му страна се стичаха струйки кръв, сляпото му око беше полузатворено. Тази нощ нямаше да се забавлява из публичните домове.

Момчето почувства остра болка в ръката си. Дейвид го кълвеше. И двете му крила бяха счупени. Беше истинско чудо, че още е жив.

Момчето го сграбчи като камък, без да обръща внимание на забития клон, който късаше ивици месо от китката му. Когато Корт се хвърли към него, Роланд отново запрати сокола към него.

– Хай! Дейвид! Убий го!

Сетне Корт връхлетя отгоре му, закривайки слънцето с тялото си.

Птицата остана приклекшена между двамата и момчето усети как учителят се опитва да забие палеца си в очите му. Рязко отметна глава, като едновременно с това вдигна крак, за да попречи на коляното на Корт, което търсеше слабините му. Три пъти удари учителя по врата. Имаше чувството, че удряше камък.

Корт изохка. Тялото му потрепери. Момчето едва успя да види как ръката му търси тоягата. Успя да я изрита извън обсега му. Дейвид беше забил нокти в дясното ухо на Корт. Топла кръв опръска лицето на момчето.

Юмрукът на учителя се заби в птицата, пречупвайки гръбнака ѝ.

Ноктите обаче не изпуснаха жертвата си. Корт вече бе останал без ухо; на мястото му имаше само червена дупка. Третият удар отхвърли сокола встрани.

Роланд замахна, удари учителя по носа и счупи тънката кост. Бликна кръв.

Корт изохка и слепешката посегна между краката на момчето, но то се извърна, напипа тоягата и се изправи на колене.

Учителят също успя да се изправи на колене и зловещо се озъби. Цялото му лице бе покрито с кръв. Единственото му зрящо око бясно се въртеше. Разбитият му нос бе изкривен. От бузите му висяха парчета месо.

Момчето държеше тоягата като бейзболист, който очаква подаване.

Корт направи лъжливо движение и се хвърли към него.

Но момчето беше нащрек. Тоягата описа плавна арка и с тъп звук се стовари върху черепа на учителя, който се строполи на тревата, вперил в момчето безжизнените си очи. От устата му се стичаше слюнка.

– Предай се или ще умреш.

Корт се усмихна. Съзнанието му почти го бе напуснало и той щеше да лежи къщи поне една седмица, потънал в мрака на комата, но сега напрегна последните си сили.

– Предавам се, Стрелецо. Предавам се с усмивка.

Здравото му око се затвори.

Стрелецът го разтърси леко, но настойчиво. Останалите се събраха около него, треперещите им ръце го тупаха по гърба, побутваха го приятелски. Сетне отстъпиха уплашени, усетиха пропастта, зейнала помежду им. Това не бе кой знае колко учудващо – между новия Стрелец и момчетата винаги зейваше пропаст.

Корт примигна едва-едва.

– Ключът – каза Стрелецът. – Принадлежи ми по рождение, учителю.

Рожденото му право бяха револверите – не толкова тежки като тези на баща му с дръжки от сандалово дърво – но все пак револвери. Забранени за всички, освен за малцината избрани. Съвършеното оръжие. В трезора под казармите, където според древния обичай Роланд трябваше да остане далеч от майчината прегръдка, висяха окачени револверите му на чирак, тежки изделия от стомана и никел. Но те бяха принадлежали на баща му по време на неговото чиракуване, а сега баща му командваше всички – поне на теория.

– Затова ли бързаше, а? – промълви Корт, сякаш насън. – И все пак

ти победи.

– Ключът.

– Соколт... добре измислено. Отлично оръжие. От колко време обучаваше гадината?

– Не съм го обучавал. Сприятелих се с него. Дай ми ключа.

– Под колана ми е, Стрелецо – промълви Корт и отново затвори единственото си око.

Стрелецът пхна ръка под колана на учителя, почувства тежестта на корема му, огромните му отпуснати мускули. Ключът беше окачен на месингова халка. Роланд го сграбчи и едва потисна желанието си да го подхвърли нагоре, радвайки се на победата.

Изправи се на крака и тъкмо се обръщаше към момчетата, когато Корт направи безуспешен опит да го хване за крака. Стрелецът уплашено си помисли, че това е отчаяна атака и се напрегна, но Корт само го погледна и размаха пръст, сетне прошепна:

– Сега ще заспя. Може би завинаги, не зная. Вече няма на какво да те науча, Стрелецо. Ти ме надмина и при това си с две години по-млад, отколкото беше баща ти навремето. А той беше най-младият Стрелец. Позволи ми да ти дам един съвет.

– Какъв? – Гласът на момчето издаваше нетърпение.

– Почакай.

Роланд смаяно го зяпна.

– Остави славата и легендата да вървят пред теб. Има хора, които ще се погрижат за това. – Очите му гледаха някъде над рамото на Стрелеца. – Може би са глупаци. Нека мълвата те предшества. Нека сянката ти расте. Нека ти порасне брада. Нека стане тъмна и плътна. – Той криво се усмихна. – След време мълвата може да омагьоса дори магьосник. Разбра ли какво се опитвам да ти кажа, Стрелецо?

– Да.

– Ще приемеш ли последния ми съвет?

Стрелецът се поклащаше на пети и размишляваше.

Погледна небето. То потъмняваше; преобладаваше пурпурният цвят. Горещината на деня постепенно отслабваше, а от запад долитаха гръмотевици, които вещаеха дъжд. Сияние озаряваше смълчаните хълмове. Отвъд тях се простираха планините. Отвъд тях се проливаха реки от кръв. Той беше уморен, уморен до мозъка на костите си.

Погледна към Корт.

– Довечера ще погребеш сокола си, учителю. Сетне ще отида в долния град, за да предупредя онези, които те очакват в бордеите.

Устните на Корт се разтегнаха в болезнена усмивка. Сетне той погледна в сън.

Стрелецът се обърна към останалите:

– Направете носилка и го отнесете в дома му. Сетне повикайте медицинска сестра. Не, две сестри. Разбрахте ли?

Продължаваха да го гледат, затаили дъх, неспособни да излязат от обхваналото ги вцепенение. Струваше им се, че около главата му ще се появи ореол или че той всеки момент можеше да се превърне във върколак.

– Две жени – повтори Стрелецът и се усмихна. Приятелите му също се усмихнаха.

– Проклетнико! – внезапно извика ухиленият Кътбърт. – Не остава нищо за нас!

– Светът няма да се промени до утре – каза Стрелецът, като цитира с усмивка старата поговорка. – Алан, мързеливецо! Размърдай си задника.

Алан се зае да майстори носилка; Томас и Джейми тръгнаха към главната сграда.

Стрелецът и Кътбърт се спогледаха. Бяха първи приятели – поне доколкото бе възможно при техните характери. В очите на Кътбърт играеше опасно пламъче, а Стрелецът едва се съдържа да го предупреди да не се подлага на изпитанието поне още година или дори година и половина, освен ако не иска да замине на запад. Но заедно бяха преживели страхотни моменти и той чувстваше, че не бива да се държи покровителствено. „Започвам да ставам интригант“ – рече си, после се сети за Мартин и за майка си и на устните му заигра коварна усмивка.

„Ще бъда първият“ – помисли си. Едва сега бе напълно убеден в това, макар тази идея да се бе въртяла в главата му стотици пъти.

– Да вървим – промълви.

– С удоволствие, Стрелецо.

Напуснаха зеления коридор откъм източния му край. Томас и Джейми вече се връщаха с медицинските сестри, които приличаха на привидения с белите си престилки и червените кръстове на гърдите си.

– Да ти помогна ли да погребеш сокола? – попита Кътбърт.

– Да.

По-късно, когато се спусна мрак, а заедно с него пристигнаха гръмотевиците и проливният дъжд, докато огромни призрачни облаци се гонеха по небето, а светкавиците озаряваха кривите улички на долния град, докато конете чакаха на коневръза с наведени глави и увиснали

опашки, Стрелецът за пръв път спа с жена.

Всичко стана бързо и беше приятно. Когато всичко свърши и двамата лежаха безмълвни един до друг, заваля градушка. На долния етаж някой свиреше „Хей, Джуд“. Мислите на Стрелеца се насочиха към самия него. В тишината, нарушавана от тропота на ледените зърна, малко преди да потъне в сън, той осъзна, че може да се окаже не само първият, но и последният.

Разбира се, той пропусна някои моменти, но все пак разказа на момчето почти всичко. Вече бе разбрал, че хлапакът е изключително схватлив и прилича много на Кътбърт или дори на Джейми.

– Спиш ли? – попита го.

– Не.

– Разбра ли онова, което ти разказах?

– Дали съм го разбрал? – попита момчето с премерен присмех. – Дали съм го разбрал? Шегуваш ли се?

– Не – заоправдава се Стрелецът. На никого досега не бе разказвал за посвещаването си, защото изпитваше смесени чувства към случилото се. Разбира се, соколът бе напълно приемливо оръжие, но едновременно с това бе трик. И предателство. Първото, а след него дойдоха много други. *Дали се готвя да хвърля това момче към мъжа в черно?*

– Разбирам – каза Джейк. – Било е игра, нали? Защо възрастните винаги си играят? Нима всичко трябва да е само оправдание за поредната игра? Дали хората израстват, или просто остаряват?

– Не знаеш всичко – каза мъжът, опитвайки се да сдържи гнева си.

– Така е. Но зная какво съм аз за теб.

– И какво си ти за мен? – напрегнато попита Стрелецът.

– Чип за игра на покер.

На Роланд му се прииска да сграбчи камък и да размаже главата на момчето. Вместо това каза:

– Заспивай. Момчетата имат нужда от сън.

А в главата му отекваха думите на Мартин: „*Върви да си играеш.*“

Седеше неподвижно в мрака, уплашен, ужасен (за пръв път през живота си) от мисълта, че ще започне да изпитва ненавист към самия себе си.

През следващия период на бодърстване железопътната линия доближи подземната река и те се натъкнаха на мутантите.

Джейк ги видя пръв и пронизително изпищя.

Стрелецът, който гледаше право напред, докато караше дрезината, изви глава вдясно. Някъде в далечината се мерзелееше нещо зеленикаво, което блещукаше едва-едва. За пръв път от много време усети миризма – слаба и неприятна.

Зелената маса се оказа уродливо лице. Над сплескания нос се виждаха изпъкнали като на насекомо очи, които бяха втренчени безизразно в тях. Стрелецът почувства атавистично отвращение. Потръпна и дрезината намали скоростта си.

Светещото лице изчезна.

– Какво беше това? – попита момчето. – Какво... – Думите заседнаха в гърлото му, когато минаха покрай група от три мъждукащи създания, застанали между релсите и невидимата река, които ги проследиха с поглед, без да помръднат.

– Това са мутантите – отговори Стрелецът. – Не мисля, че ще ни създадат проблеми. Мисля, че се страхуват от нас...

Едно от съществата се отърси от унеса си и се затътри към тях; излъчваше слаба флуоресцираща светлина и променяше формата си. Голото му тяло се превърна във възлеста фигура с пипаловидни крайници, завършващи със смукала.

Момчето отново изпищя и като уплашено куче се притисна към крака на Стрелеца.

Едно от пипалата се издигна над платформата на дрезината. От него лъхаше на нещо влажно, тъмно и непознато. Стрелецът пусна дръжката и извади револверите си. Изстреля един куршум право в идиотската физиономия. Съществото падна, блещукането помръкна като луна при затъмнение. Проблясъкът от изстрела ослепи привикналите с мрака им очи. Горещият мирис на барут бе непознат в това забравено от Бога място.

Заприиждаха нови и нови мутанти. Не смееха да ги нападнат, но се приближаваха към релсите – мълчалива, досадна пасмина.

– Трябва да караш дрезината вместо мен – каза мъжът. – Ще се справиш ли?

– Да.

– Бъди готов.

Момчето застана до него, тялото му се напрегна. Погледът му се спираше за миг на мутантите само когато минаваха покрай тях. Цялото му същество излъчваше ужас.

Стрелецът натискаше ритмично, но не увеличаваше скоростта. Бе сигурен, че мутантите долавяха техния ужас, но се съмняваше, че това

ще ги окуражи да нападнат. Все пак двамата с момчето бяха създания на светлината. „Колко ли ни мразят?“ – помисли си той и се запита дали бяха изпитали същата омраза към човека в черно.

Едва ли. Или може би той бе преминал покрай тях и през жалката им, подобна на мравуняк, колония, незабелязан като черна сянка.

Викът заседна в гърлото на Джейк и Стрелецът машинално обърна глава. Четири същества неуверено атакуваха дрезината – едно от тях бе успяло да се хване за платформата.

Мъжът пусна дръжката и също така машинално отново извади револвера си, прострелвайки мутанта в главата. Съществото изстена, изхлипа и се ухили. Ръцете му бяха отпуснати, меки, мъртви; пръстите му залепнаха един за друг като пръстите на ръкавица, оваляна в кал. Внезапно сграбчи момчето за крака и задърпа.

Джейк пронизително изпищя в тишината на каменната гробница.

Стрелецът улучи мутанта в гърдите. По ухилените устни на противното същество изби пяна. То издърпа Джейк до самия край на платформата. Стрелецът хвана момчето за едната ръка и едва не изгуби равновесие. Мутантът се оказа удивително силен. Роланд изпрати още един куршум в главата му. Блясъкът в едното око на мутанта угасна като свещ. Но съществото продължаваше да дърпа. Двамата със Стрелеца се вкопчиха в мълчалив двубой за извиващото се тяло на Джейк, като че бяха кучета, биещи се за кокал.

Дрезината забави ход. Останалите започнаха да приближават – кучият, сакатият, слепият. Може би просто търсеха Исус, който да ги изцери, да ги възкреси, подобно на Лазар, от мрака.

„Свършено е с момчето – каза си Стрелецът напълно хладнокръвно. – Това е краят му. Трябва да го пусна и да продължа напред или да продължа да дърпам и да загина. Свършено е с момчето.“

Силно дръпна ръката на Джейк и простреля мутанта в корема. За миг онзи дори затегли по-силно и хлапето отново се заплъзга към ръба. Сетне ръцете на мутанта отслабнаха и той се просна по лице между релсите зад дрезината, която продължаваше да забавя ход. Лицето му си остана ухилено.

– Мислех, че ще ме зарежеш – хлипаше момчето. – Мислех... Мислех...

– Хвани се за колана ми – нареди му. – Дръж се с всичка сила.

Ръката на Джейк сграбчи колана му; хлапакът дишаше тежко, задавяйки се от ридания.

Стрелецът здраво натисна дръжката и дрезината набра скорост.

Мутантите изостанаха; наблюдаваха ги да се отдалечават, а нечовешките им лица излъчваха слаба флуоресцираща светлина като онези дълбоководни риби, живеещи във вечен мрак и при невероятно налягане; безчувствени лица, които не изразяваха нито гняв, нито омраза, а само поуюсъзнато идиотско разочарование.

– Изостават – обади се Стрелецът. Стегнатите му коремни мускули се поотпуснаха. – Те...

Мутантите бяха струпали камъни на релсите. Пътят бе блокиран. Бяха го направили набързо и не особено старателно. Може би на Стрелеца и момчето им трябваше само минута, за да ги разчистят, но за целта трябваше да спрат. Някой трябваше да слезе и да махне камъните от релсите. Момчето изстена и се притисна до спътника си. Той пусна дръжката, дрезината продължи по инерция, безшумно се блъсна в барикадата и спря.

Мутантите отново започнаха да се приближават, движеха се съвсем спокойно, сякаш се бяха заблудили в мрака и бяха видели някого, който да ги упъти. Бяха като тълпа зяпачи на ъгъла на някоя улица.

– Ще ни хванат ли?

– Не. Замълчи за малко.

Стрелецът огледа каменната преграда. Мутантите бяха слаботелесни и не бяха успели да домъкнат някоя канара. Само дребни камъни. Но малките камъни бяха достатъчни, за да ги спрат, да накарат някого от тях да слезе от платформата.

– Слизай – нареди Стрелецът. – Трябва да ги махнеш. Ще те прикривам.

– Не – прошепна момчето. – Моля те.

– Не мога да ти дам оръжие, нито едновременно да стрелям и да разчиствам пътя. Ти трябва да свършиш това.

Очите на Джейк ужасено се облешиха; за миг тялото му потрепери, сетне той скочи от дрезината и започна да хвърля камъните наляво и надясно, без да се оглежда.

Стрелецът извади револверите си и зачака.

Двама от мутантите, които залитаха в мрака, протегнаха ръце към момчето. Оръжията свършиха своето, пронизвайки тъмнината с червено-бели огнени езици, които се забиха като иглички в очите на Стрелеца. Джейк изпищя и продължи да хвърля камъни. Пред погледа на Роланд затанцуваха огнени точки. Най-лошото бе, че не виждаше нищо. Всичко се сля в огромна сянка.

Един от мутантите, който почти не излъчваше светлина, внезапно

протегна гадните си гумени ръце към момчето. Очите, които заемаха почти половината от главата на съществото, бавно се въртяха.

Джейк изпищя отново и се обърна, готов да се съпротивлява.

Стрелецът машинално изпращаше куршум след куршум, преди замъгленото му зрение да накара ръцете му да затреперят. Главите на мутанта и на момчето бяха на няколко сантиметра една от друга. Чудовището се свлече на земята.

Джейк с бясна скорост продължи да хвърля камъни. Мутантите тъпчеха на място отвъд невидимата граница, която сами бяха очертали; приближаваха стъпка по стъпка, но винаги оставаха извън обсега на оръжията. Прииждаха все нови и нови.

– Качвай се – извика Стрелецът. – Побързай!

Тъкмо когато момчето се качваше на дрезината, мутантите атакуваха. Джейк вече бе на платформата и се опитваше да се изправи, а Стрелецът натискаше дръжката. И двата револвера бяха прибрани в кобури-те. Беше време за бягство.

Уродливите пипала се плъзнаха по металната платформа. Момчето се хвана за колана на спътника си, а лицето му бе притиснато към гърба на Стрелеца.

Група мутанти тичаха по релсите, лицата им изразяваха безумно, неосъзната възбуда. Адреналинът в организма на Стрелеца бе достигнал рекордни височини, дрезината летеше в мрака. Вряза се в телата на чети-ри-пет нещастни създания.

Отново летяха из зловещо смълчания мрак.

След цяла вечност момчето вдигна глава, вятърът галеше лицето му. Изпитваше едновременно страх и любопитство. Блестящите окръжности от револверните изстрели още плуваха пред очите му. Не виждаше нищо освен мрак, не чуваше нищо освен бученето на реката.

– Няма ги вече – каза той, обзет от внезапен страх, че релсите може да свършат, дрезината да излети от пътя си и двамата да се пребият. Беше се возил на коли; веднъж намръщеният му баща бе карал по магистралата на Ню Джърси с над сто и четирийсет километра в час и бе спрял за превишена скорост. Но никога досега не се бе возил така – сред вятър, непрогледен мрак и ужас, а в тътена на реката сякаш долавяше подигравателния смях на мъжа в черно. Ръцете на Стрелеца се движеха трескаво като бутала на някаква фантастична човеко-машина.

– Няма ги вече – плахо повтори момчето, вятърът отнесе думите му. – Можеш да намалиш. Оставихме ги далеч зад нас.

Но той не го чу. Продължиха да летят във враждебния мрак.

Изминаха три периода на бодърстване без нито един инцидент.

По време на четвъртия период на бодърстване (може би след като го бяха преполовили, или пък бяха изминали три-четвърти, нямаха представа – знаеха само, че не са достатъчно уморени, за да спрат) дочуха рязък звук, дрезината подскочи и инерцията мигновено запрати телата им надясно, а релсите завиха наляво.

Пред тях се виждаше светлина – толкова слаба, че отначало им се стори като някакъв съвършено нов, непознат елемент – нито земя, нито въздух, огън или вода. Нямахме цвят и присъствието му се доказваше единствено от факта, че вече различавахме лицата и ръцете си. Очите им бяха станали толкова чувствителни към светлината, че я забелязаха от десетина километра.

– Краят – промълви момчето. – Това е краят.

– Не – каза Стрелецът със странна увереност. – Не е.

Оказа се прав. Не беше дневна светлина.

Когато приближиха източника ѝ, забелязаха, че каменната стена отляво бе изчезнала и към релсите се бяха присъединили и други, които образуваха сложна плетеница. Виждаха се товарни и пътнически вагони, платформи на колела. Гледката изнерви Стрелеца, сякаш виждаше прозрачни галеони, потънали в подземно море.

Светлината ставаше все по-ярка, предизвикваше болка в очите им, но се усиливаше бавно, така че да се адаптират към нея. Излизаха от мрака към светлината като водолази, които постепенно изплуват от дълбините към повърхността.

Далеч пред тях се издигаше огромен хангар. По стените му блещукаха двайсет и четири жълтеникави правоъгълника. Когато приближиха, видяха, че това са двайсет и четири врати с различни размери. Някои достигаха височина шест метра. Влязоха през един от централните отвори. Над тях висяха табели, написани на различни езици, както предположи Стрелецът. С учудване установи, че може да прочете последния надпис – дъвен вариант на Свещения език – който гласеше:

ШОСЕ 10 КЪМ ПОВЪРХНОСТТА И ЗАПАДНИЯ ПОСТ

Вътре светлината бе още по-ярка; релсите се сливаха и разделяха с помощта на множество стрелки. Някои от семафорите все още работеха

и мигаха в червено, зелено или кехлибареножълто.

Движеха се между каменни перони, почернели отстрани от хилядите влакове, минали покрай тях. Сетне навлязоха в нещо като централна гара. Стрелецът бавно спря дрезината и се огледа.

– Прилича ми на метро – обади се момчето.

– Какво е това „метро“?

– Няма значение.

Джейк се покатери върху студения циментов перон. Огледаха смълчаните, пусти павилиончета, в които някога са се продавали вестници и книги, магазина за обувки, оръжейния магазин (Стрелецът бе обзет от луда радост при вида на револверите и карабините, но когато ги огледа по-отблизо, видя, че цевите им са пълни с олово; все пак взе един лък, който метна на гръб, и колчан с почти неизползваеми, лошо балансирани стрели), магазина за дамска конфекция. Климатичната инсталация освежаваше въздуха, както бе правила в продължение на хиляди години, но навярно скоро щеше да престане да действа. Дочуваше се стържещ звук, който напомняше, че вечен двигател, дори при строго контролирани условия, може да съществува само в мечтите на глупците. Въздухът имаше металически привкус. Стъпките на Стрелеца и момчето отекваха в мрака.

Джейк смаяно възкликна.

Роланд се обърна и се приближи до него. Момчето стоеше вцепенено край павилиона за книги. Вътре, просната в далечния ъгъл, лежеше мумия. Тя бе облечена в синя униформа със златни кантове – приличаше на кондуктор. В скута ѝ лежеше напълно запазен стар вестник, който се превърна в прах веднага щом Стрелецът се опита да го разгъне. Лицето на мумията приличаше на сбръчкана ябълка. Той внимателно докосна страната ѝ. Вдигна се облаче прах и те вече виждаха в устата ѝ, където проблясваше златен зъб.

– Газ – промълви Стрелецът. – Едно време са използвали газ, който да причини всичко това.

– Водили са войни с негова помощ – мрачно добави момчето.

– Да.

Имаше и други мумии, но не бяха много. Всичките бяха облечени в сини униформи със златни кантове. Стрелецът предположи, че газът е бил пуснат, когато не е имало нито пристигащи, нито заминаващи влакове. Вероятно в някой мрачен ден гарата е била атакувана от отдавна несъществуваща армия в името на отдавна несъществуваща кауза. Тази мисъл го потисна.

– По-добре да продължим – каза и тръгна към шосе 10 и дрезината. Но момчето отказа да го последва.

– Няма да дойда.

Стрелецът се обърна изненадан.

Лицето на Джейк бе изкривено, той трепереше.

– Няма да постигнеш целта си, докато съм жив. Сам ще опитам щастието си.

Стрелецът с безразличие кимна, изпитвайки омраза към самия себе си.

– Добре – каза, обърна се, тръгна по перона и когато стигна дрезината, с лекота скочи на платформата.

– Ти склучи сделка! – изкрещя Джейк подире му. – Сигурен съм!

Роланд не отвърна; внимателно положи лъка на пода на дрезината.

Момчето стискаше юмруци, лицето му бе изкривено в агония.

„Колко лесно е да блъфираш това момче – помисли си мрачно Стрелецът. – Отново и отново интуицията му го доведе до истината, и отново, и отново ти го водиш за носа – в края на краищата то няма други приятели освен теб.“

Внезапно осенила го мисъл (почти откровение) го накара да проумее, че всичко, което трябва да направи, е да се откаже, да обърне гръб, да вземе момчето със себе си и да го превърне в източник на нова сила. Не биваше да достига Кулата по такъв недостоен начин. Ако след няколко години се върне заедно с момчето, двамата заедно ще победят човека в черно.

„Как не – помисли си цинично той. – Как не.“

Потръпна, когато осъзна, че връщането означава смърт и за двамата – смърт или нещо по-лошо: щяха да попаднат в ръцете на живите мъртъвци, които бяха оставили зад себе си. Всичките му умения щяха да изчезнат. Е, може би оръжията на баща му щяха да останат и да се превърнат в тотеми като онази бензинова колонка.

„Бъди по-смел“ – лицемерно си каза той.

Хвана дръжката и започна да я движи нагоре-надолу. Дрезината се отдалечи от перона.

Момчето изкрещя: „Чакай!“ И хукна по диагонал към мястото, откъдето дрезината щеше да влезе в тунела. Стрелецът потисна мимолетното си желание да ускори и да изостави момчето.

Вместо това го хвана при скока му върху платформата. Когато Джейк се притисна към него, усети как сърцето под тънката риза пърха като сърчице на птиче.

Краят приближаваше.

Шумът от реката се усили, чуваха равномерния тътен дори когато спяха. Стрелецът, по-скоро за развлечение, отколкото по необходимост позволи на момчето да кара дрезината, докато той изпрати в мрака няколко стрели, привързвайки към всяка тънка бяла нишка.

Лъкът бе направо трагичен; наглед тетивата беше запазена, но всъщност беше прогнила и да се прицели му беше невъзможно. Дори смяната ѝ нямаше да помогне. Стрелите не отлетяха далеч, но когато последната се върна, бе мокра и хлъзгава. Стрелецът само сви рамене, когато момчето го попита колко надалеч е успял да я изпрати, но си помисли, че едва ли е било на повече от стотина метра.

А грохотът все повече се усилваше.

По време на третия период на бодърстване след напускането на гарата отново забелязаха светлина. Навлязоха в дълъг тунел, прокопан сред необикновени фосфоресциращи скали. По стените блещукаха хиляди миниатюрни звезди. Сякаш се бяха качили на влакчето на ужасите в някой лунапарк.

Шумът от реката достигаше до тях предаван от скалите, които се превръщаха в естествен усилвател. Но за тяхно учудване звукът си оставаше все така постоянен, дори когато скалите отстъпиха назад. Склонът, който изкачваха, стана още по-стръмен.

Релсите се насочваха към източника на светлина. На Стрелеца те напомняха за тръбичките с блатен газ, които се продаваха по време на празника на Свети Йосиф; на момчето – безкрайни неонов лампи. Оскъдната светлина им помогна да видят, че скалите, които ги заобикаляха отвсякъде, завършваха с два назъбени полуострова, зад които се простираше море от мрак.

Релсите преминаваха над бездънна пропаст, поддържани от хилядолетни подпори. Отвъд нея, на разстояние, което им се струваше безкрайно, се мерзелееше светлинка; не фосфоресцираща или флуоресцираща, а истинска дневна светлина. Беше като миниатюрно петънце, голямо колкото глава на топлийка, но в нея имаше нещо заплашително.

– Спри – каза Джейк. – Спри за минута. Моля те.

Без да задава въпроси, Стрелецът остави дрезината да спре по инерция. Откъм реката се носеше равномерен оглушителен тътен, идващ от долу и отпред. Изкуственото сияние на скалите изведнъж им се стори отвратително. За пръв път почувстваха пристъп на клаустрофобия, заkopняха да излязат от тази гробница.

– Трябва да минем – промълви момчето. – Нали това иска той? Да минем с дрезината... над... тази... и да паднем.

Роланд знаеше истината, но предпочете да излъже.

– Нямам представа какво иска.

Слязоха от платформата и предпазливо пристъпиха към ръба на пропастта. Скалата под тях продължаваше стръмно нагоре, сетне рязко пропадеше, релсите се простираха над пропастта.

Стрелецът коленичи и погледна надолу. Смътно видя сложна, невероятна плетеница от стоманени носещи греди и напречни подпори; тя чезнеше в бездната, от която долиташе тътенът на реката. Цялата тази конструкция поддържаше изящния свод, по който релсите преодоляваха пропастта.

Той си представи пораженията, които бе нанесла на стоманата убийствената комбинация от вода и време. Колко бяха здравите колони? Малко? Много малко? Нито една? Сетне пред погледа му се появи мумията и съсухрената ѝ кожа, разпаднала се на прах при допира на пръста му.

– Ще минем пеша – заяви, очаквайки момчето отново да се възпротиви, но Джейк дори го изпревари и закрачи по релсите с уверена стъпка. Стрелецът го последва, готов да го хване, ако се подхлъзне.

Оставиха дрезината зад себе си и предпазливо навлязоха в мрака.

Роланд започна да се поти. Подпорите на моста бяха ръждясали, напълно ръждясали. Те отекваха под стъпките му в такт с буйния устрем на реката и се полюшваха като окачени на невидими въжета. „*Ние сме акробати* – каза си той. – *Виж, мамо, няма предпазна мрежа. Аз летя.*“ Веднъж коленичи и огледа релсите. Бяха покрити с ръжда (причината беше чистият въздух, приятел на корозията). Веднъж Стрелецът чу ужасяващо проскърцване под краката си и разбра, че стоманената греда ще се пречупи под него, но успя да отскочи.

Момчето, разбира се, бе с петдесетина килограма по-леко. За него преминаването на моста бе далеч по-безопасно, стига положението да не се влоши.

Дрезината се изгуби в мрака зад тях. Известно време успяваха да различат каменния перон от лявата ѝ страна, но скоро той също потъна в тъмнината. Стрелецът и Джейк останаха сами над бездната.

Отначало им се струваше, че миниатюрната дневна светлина сякаш им се надсмива и изобщо не се приближава (може би дори се отдалечаваше – което щеше да бъде истинска магия). Но постепенно Роланд се убеди, че светлото петно се разширява и става по-ярко. Все още се

намираха под нивото му, но релсите неумолимо водеха нагоре.

Момчето изненадано ахна и внезапно залитна встрани, после размаха ръце, опитвайки се да запази равновесие. Отстрани изглеждаше, че се клатушка над пропастта безкрайно дълго, преди да пристъпи напред.

– Едва не паднах – равнодушно промълви Джейк. – По-добре прескочи пукнатините.

Стрелецът се подчини. Траверсата, върху която момчето бе стъпило, бе пропаднала и се крепеше само на един ръждясал нит. Поклащаше се и тракаше зловещо като прозорец в обитавана от духове къща.

Нагоре, все нагоре. Беше кошмарен преход; струваше им се, че няма край. Въздухът стана по-сгъстен, подухваше лек ветрец и Стрелецът изпита чувството, че не върви, а плува. Отново и отново съзнанието му направи опит да се насочи към ужасната бездна между моста и реката под него. Представи си пропадането с най-малките подробности: проскърцването на изкривения метал, политането на тялото му, опита да се хване за несъществуващ парапет, плъзгането на подметките му по изгнилата стоманена греда и накрая полета надолу, преобръщането във въздуха, топлото петно, което се разлива по панталоните му, тъй като пикочният му мехур е изпуснал, свиренето на вятъра покрай ушите му, настръхналата от страх коса, изцъклените очи, тъмната вода, която бърза да го погълне и да заглуши виковете му...

Металната траверса под крака му изскърца и той я прескочи без да бърза и без да мисли за пропастта, за това колко далеч бяха стигнали или колко още им оставаше. Нито пък се замисляше, че може да изтъргува живота на момчето и че предстои пазарлък за собствените му чест и достойнство.

– Тук няма три траверси! – с безразличие обяви Джейк. – Ще прескоча. Хоп!

Стрелецът видя за миг силуета му на фона на дневната светлина: приличаше на къкьор, който изпълнява сложна фигура. После се приземи и цялата конструкция се разлюля. Металните греди възнегодуваха, нещо падна в пропастта, като първо изтрещя, сетне цопна във водата.

– Успя ли? – обади се Роланд.

– Да – тихо отвърна момчето, – но тук всичко е покрито с ръжда. Не мисля, че ще издържи тежестта ти. Аз минах, но ти няма да успееш. Върни се. Върни се и ме остави на мира.

Въпреки че говореше спокойно, в гласа му се прокрадваха истерични нотки.

Стрелецът прескочи дупката, зейнала в моста. Една голяма крачка и вече бе от другата страна. Момчето безпомощно трепереше.

– Върни се. Не искам да ме убиеш.

– Продължавай да вървиш, за Бога! Ще пропаднем.

Джейк тръгна напред като сомнамбул, с протегнати разтреперани ръце и разперени пръсти.

Продължиха да вървят нагоре.

Да, тук наистина всичко беше покрито с ръжда. Често се натъкваха на места, където липсваха една, две и дори три траверси. Всеки път Стрелецът тръпнеше да не попаднат на по-голяма празнина, която да ги накара или да се върнат, или да тръгнат по самите релси, балансирайки над главозамайващата пропаст.

Не откъсваше поглед от светлината.

Сиянието се обагри в синьо и с приближаването ставаше все по-мекко, а фосфоресциращият блясък на скалите постепенно избледняваше. Оставаха петдесет метра или може би сто? Роланд не можеше да прецени.

Продължиха да вървят и сега той гледаше в краката си, докато прескачаше от траверса на траверса. Когато отново вдигна поглед, видя дупка: не просто светлина, а изход от подземния лабиринт. Почти бяха стигнали до целта си.

Оставаха им трийсет метра, не повече. Деветдесет къси крачки. Почти бяха успели. Може би дори щяха да настигнат мъжа в черно. Може би ярката слънчева светлина щеше да прогони злите му помисли. Всичко беше възможно.

Изведнъж светлината изчезна.

Стрелецът объркан погледна нагоре и видя силует, закриващ изхода, поглъщащ светлината – само сини отблясъци очертаваха раменете и разкрачените крака на човека в черно.

– Здравейте, момчета!

Ироничният му глас в черно се усилваше многократно от скалите. Стрелецът машинално потърси челюстта, но не успя да я открие, нямаше я, беше я изгубил.

Врагът му се смееше и звукът се блъскаше в скалите, запълвайки подводната пещера. Момчето изпищя и се олюля, отново размаха ръце като вятърна мелница, за да запази равновесие.

Няколко от металните греди под тях се откъснаха от нитовете си и се наклониха; релсите бавно хлътнаха. Момчето се подхлъзна, ръката му полетя нагоре като чайка в мрака, нагоре, нагоре, сетне се вкопчи в

ръба. Джейк увисна и впери черните си очи в Стрелеца. Вече беше разбрал какво го очаква.

– Помогни ми – промълви. Но прокътня и друг глас:

– Върви, Стрелецо. Иначе никога няма да ме хванеш! Всички залози са сложени на масата. И всички карти са обърнати, освен една. Момчето висеше над бездната, жива карта от колода за таро, обесеният, финикийският моряк, невинната жертва, увиснала над черните води на река Стикс.

„Почакай, почакай малко.“

– Да тръгна ли? – Гласът бе толкова силен, че му пречеше да мисли и замъгли съзнанието му.

„Не унивай, превърни тъгата в радост...“

– Помогни ми.

Траверсата се изкриви още повече, изскърца, изтръгна се от...

– Тогава ще те оставя.

– Не!

Краката му го понесоха в изненадващ скок през бездната, над увисналото момче. Стрелецът се устреми към светлината, към Кулата, която бе обсебила мислите му. Внезапно настъпи тишина, силуетът изчезна, дори разтуптяното сърце на Роланд се успокои. Металната траверса се откъсна окончателно и започна бавния си танц към пропастта. Гласът на момчето разцепи ужасяващата тишина.

– Върви тогава. Има и други светове освен този.

Почувства се лек като перце и полетя към светлината, към лекия ветрец, към реалността на една нова карма; извърна глава, за миг съжалявайки, че не е двуликният Янус, но зад него имаше само тишина, защото момчето не издаваше нито звук.

Стрелна се нагоре, отгласквайки се от стръмната скала, водеща към обраслото с трева плато, на което бе стъпил мъжът в черно.

Роланд спря, беше блед като платно, очите му бяха разширени, виеше му се свят, ризата му беше изцапана в белия прах, който бе вдигнал при последния си скок. Внезапно осъзна, че мисълта за това убийство винаги ще го преследва. Осъзна, че ще го очакват нови етапи на деградация на духа, в сравнение с които този ще му се струва незначителен. Ще успее да избяга от тях, от град на град, от легло на легло. Но лицето на момчето винаги ще го преследва. Той се бе превърнал в момчето, момчето се бе превърнало в него. Той беше нещо като върколак и в сънищата си винаги ще приема образа на момчето и ще говори на странни езици.

Това е смъртта. Дали? Дали?

Вървеше бавно и неуверено към скалистия хълм, към мястото, където го очакваше човекът в черно. Под слънцето в реалния свят релсите се разпаднаха и изчезнаха, сякаш никога не бяха съществували.

Човекът в черно отметна качулката си и се засмя.

– Е! Това не е краят, а краят на началото, а? Напредваш, Стрелецо! Напредваш! О, колко ти се възхищавам!

Стрелецът мълниееносно извади револверите си и изстреля дванайсет куршума. Димът от изстрелите замъгли слънцето, а гърмежите отекнаха в скалите.

Мъжът в черно продължаваше да се смее.

– Двамата с теб сме страхотна комбина. Магията ни свързва. Не успяваш да ме погубиш, не успяваш да погубиш и себе си.

Отстъпи назад без да извърща лице от Стрелеца, продължавайки да се смее.

– Да вървим. Да вървим. Да вървим.

Той бавно го последва към мястото, където щяха да разговарят.

Стрелецът и човекът в черно

Човекът в черно го отведе до древен олтар за жертвоприношения. Стрелецът го разпозна мигновено: Голгота, лобно място. Оглозгани бели черепи невъзмутимо се вираха в тях – крави, койоти, елени, зайци. Алабастров скелет на фазан, разпръснати тънки костици на къртица, убита за развлечение от диво куче.

Голготата бе падинка в планинския склон. Под нея растяха юки и ели джуджета. През последните дванайсет месеца не бе виждал по-нежносиньо небе. Във въздуха витаеше нещо необяснимо, което подсказваше близостта на море.

„Това е Западът, Кътбърт и аз съм тук“ – смаяно си помисли той.

И, разбира се, във всеки череп, във всяка очна кухина виждаше лицето на момчето.

Човекът в черно седеше на стар пън от габър. Ботушите му бяха побелели от праха и костното брашно от изгнилите черепи. Отново бе нахлупил качулката си, но Стрелецът виждаше квадратната му брадичка и контурите на челюстта му.

Скритите в сянка устни се изкривиха в усмивка.

– Събери съчки, Стрелецо. Това е южният склон на планината, но на тази височина студът пронизва като нож. А наоколо витае смъртта, нали?

– Ще те убия – закани се Роланд.

– Не, няма. Не можеш да го направиш. Но можеш да събереш съчки, за да си припомним Исаак, когото принесоха в жертва.

Стрелецът не разбра намека му. Отдалечи се безмълвно и събра дърва, все едно, че бе най-обикновен слуга в кухнята. Това се оказва трудна работа. Тук нямаше дяволска трева, а габърът гореше много трудно. Накрая се върна с огромен наръч, покрит с бял прах от костите. Слънцето залязваше зад високите юки и надничаше с безразличие иззад черните клони.

– Отлично! – възкликна мъжът в черно. – Ти си невероятен! Толкова си методичен! Поздравявам те! – Закиска се, а Роланд хвърли в краката му съчките, които вдигнаха облаче бял прах.

Мъжът в черно не се стресна, не подскочи, а спокойно се залови да разпалва огъня. Стрелецът в захлас наблюдаваше как идеограмата

придобива окончателния си вид. Приличаше на малък двоен комин, висок около шейсет сантиметра. Човекът в черно вдигна ръка към небето, разтърси широкия ръкав на дрехата си, сетне сведе длан с насочени напред показалец и кутре – традиционният знак за предпазване от злото. Появи се синкав пламък и огънят се разгоря.

– Имам кибрит – развеселено каза мъжът в черно, – но прецених, че ще предпочетеш магията. А сега пригответи вечерята.

Разтвори расото си и на земята падна одраният и изкормен труп на охранен заек.

Стрелецът го набоде на дълъг шиш и започна да го върти над огъня, без да промълви нито дума. Разнесе се приятен аромат. Слънцето залязваше. Над долчинката, в която човекът в черно най-последно бе решил да се срещне с Роланд, се спускаха пурпурни сенки. Докато Стрелецът наблюдаваше как заекът добива кафеникав загар, стомахът му закръкори от глад. Но когато печеното най-сетне беше готово, той мълчаливо протегна целия шиш към мъжа в черно, затършува в полуразната си вече раница и извади остатък от пастърмата. Тя беше солена, щипеше устните му и имаше вкус на сълзи.

– Това е безсмислен жест – каза човекът в черно. Изглеждаше едновременно ядосан и развеселен.

– Няма значение – отвърна Роланд. По устните му имаше ранички, причинени от липсата на витамини, и соленият вкус го накара горчиво да се усмихне.

– Боиш се месото да не е омагьосано ли?

– Да.

Мъжът в черно свали качулката си.

Стрелецът мълчаливо го изгледа. В известен смисъл лицето на човека в черно се оказа истинско разочарование. Беше красиво, с правилни черти, но обикновено – липсваха белези или някакви други особености, които да свидетелстват за изпитанията, които е преодолял, за великите тайни, в които е бил посветен. Дългата му черна коса бе сплъстена и мръсна. Челото му беше високо, тъмните му очи блестяха в полумрака. Носът му не се поддаваше на описание. Устните му бяха плътни и чувствени. Лицето му бе бледо като на Стрелеца.

Най-накрая Роланд каза:

– Мислех, че си по-възрастен.

– Каква е разликата? Аз съм почти безсмъртен. Можех да приема друг образ, разбира се, какъвто си очаквал, но реших да ти разкрия лицето, което... ъ-ъ... с което съм се родил. Стрелецо, погледни залеза.

Слънцето вече се бе скрило и небето на запад бе озарено в червено като разпалена пещ.

– Много време ще мине преди да видиш отново залеза – тихо рече мъжът в черно.

Роланд си спомни мрачния лабиринт под планината, сетне погледна небето с хилядите блещукащи звезди и промълви:

– Сега това няма значение.

Мъжът в черно с невероятна бързина и ловкост разбърка картите. Колодата бе огромна, рисунките на гърба на картите – изключително сложни.

– Това са карти таро – каза мъжът в черно, – комбинация от стандартна колода и карти, които са изработени от мен. Наблюдавай внимателно, Стрелецо.

– Защо?

– Ще ти предскажа бъдещето, Роланд. Трябва да обърна седем карти, една по една, и да ги подреда по определен начин. Не съм го правил повече от триста години. Подозирам, че няма да попадна на комбинация от карти като твоята. – В гласа му отново се прокрадна подигравателна нотка, като войник, промъкваш се в мрака с нож в ръка. – Ти си последният авантюрист. Последният кръстоносец. Колко ли те блазни тази мисъл, Роланд! Нямах представа колко близко стоиш до Кулата сега.

– Предскажи ми бъдещето – обади се Стрелецът с дрезгав глас.

Мъжът в черно обърна първата карта и каза:

– Обесеният. В този случай, когато няма връзка с други карти, тя означава сила, не смърт. Ти, Стрелецо, си Обесеният, който следва неотклонно целите си и не се спира пред бездните на Хадес. Вече зарязва един свой спътник в подобна бездна, нали?

Обърна втората карта.

– Морякът. Обърни внимание на ведрото чело, на гладките страни и подпухналите очи. Той се дави, Стрелецо, но никой не му хвърля спасителен пояс. Това е Джейк, момчето.

Стрелецът трепна, но не каза нищо.

Мъжът в черно обърна и третата карта.

Един павиан се хилеше, седнал върху рамото на млад мъж. Лицето на младежа беше застинало в характерна гримаса на ужас. Като се вгледа по-внимателно, Роланд видя, че маймуната държи камшик.

– Затворникът – промълви човекът в черно. Огънят хвърляше странни отблясъци по лицето на младежа, яхнат от павиана. То сякаш се

гърчеше в ням ужас. Стрелецът отмести поглед. – Разстройва те, нали? – попита мъжът в черно, като едва сподавяше кикота си.

Обърна и четвъртата карта. Жена, загърната с шал, стоеше на шурвала. Усмивката ѝ беше едновременно лукава и тъжна.

– Господарката на сенките. Не ти ли се струва, че има две лица, а, Стрелецо? Така е. Тя е същински Янус.

– Защо ми показваш тези карти?

– Не питай! Не питай! Само гледай. Приеми, че това е един безсмислен ритуал, ако ще ти олекне. Нещо като църковен обред.

Изсмя се сподавено и обърна петата карта. Ухилена жътварка стискахе коса с костеливите си пръсти.

– Смъртта – спокойно обяви човекът в черно. – Но тя не идва за теб.

Обърна шестата карта.

Стрелецът я погледна и изпита странно предчувствие. Беше применено с ужас и радост, той не можеше да изрази с думи обзелото го вълнение. Повдигаше му се и същевременно изпитваше желание да затанцува.

– Кулата – промълви мъжът в черно.

Картата, която символизираше Стрелеца, беше в центъра; останалите четири бяха поставени върху ъглите ѝ, като спътници, кръжащи около звезда.

– А тази къде ще сложиш?

Човекът в черно я постави върху Обесения, като го покри напълно.

– Какво означава това?

Той не отговори.

– Какво означава това? – настоя Роланд с дрезгав глас.

Човекът в черно не отговори.

– Да те вземат дяволите! Никакъв отговор.

– Тогава обърни седмата карта.

Човекът в черно се подчини. Изгряващо слънце на фона на ведро синьо небе, сред което се носеха купидончета и феи.

– Седмата е Животът – прошепна. – Но и тя не е за теб.

– Каква е връзката ѝ с останалите?

– Не ти е съдено да разбереш. Нито пък на мен. – Безгрижно захвърли картата в гаснещия огън. Тя почерня, сгърчи и стана на пепел.

Стрелецът усети как сърцето му трепва и се превръща в буца лед.

– Заспивай – небрежно подхвърли човекът в черно. – Приятни сънища.

– Ще те удуша – закани се Роланд. Краката му го изстреляха като пружини и той полетя над огъня към човека в черно. Онзи се усмихна и започна да расте пред очите му, после внезапно се отдалечи по дълъг, ехтящ коридор с колони от обсидиан. Целият свят се изпълни със зловещ, подигравателен смях. Роланд пропадеше, умираше, заспиваше.

Присъни му се, че вселената е празна. Няма никакво движение. Нямаше нищо.

Той смаян се рееше из пространството.

– Да бъде светлина – разнесе се спокойният глас на човека в черно и се появи светлина. Стрелецът реши, че това е добре.

– Да се обсипе небето със звезди и да бъде под небето вода. – Така и стана. Той се носеше над безбрежни морета. Над него блещукаха безброй звезди.

– Земя – произнесе мъжът в черно. И земята се появи; изникна наред океана след множество конвулсии. Беше червеникава, суха, напукана, неплодна. Вулкани неуморно бълваха лава като огромни гнойни пъпки върху грозното лице на някой юноша.

– Добре – каза човекът в черно. – Това е началото. Да бъдат растенията. Дърветата. Тревите и поляните.

И всичко се сбъдна. По земята започнаха да бродят динозаври, да реват и да ръмжат, да се изяждат взаимно, да затъват в тресавища. Огромни джунгли покриха земята. Гигантски папрати се полюшваха от вятъра. По някои от тях пълзяха двуглави буболечки. Стрелецът видя всичко това.

– А сега е ред на човека – тихо каза магьосникът, но Роланд пропадеше... пропадеше. Хоризонтът на обширната и плодородна Земя започна да се заобля. Да, всички негови учители твърдяха, че Земята е кръгла, че всичко това е било доказано дълго преди светът да се преобърне. Но това беше....

Пред смаяния му поглед се оформяха континентите, забулени в гъсти облаци. Атмосферата обвиваше като плацента раждащата се планета. А слънцето се издигаше иззад рамото на Стрелеца...

Той изкрещя и закри очите си с длани.

– Да бъде светлина! – Гласът, който изкрещя, не принадлежеше на мъжа в черно. Това бе могъщ, гръмотевичен глас, който изпълни цялото пространство, целия космос.

– Светлина!

Пропадане, пропадане.

Слънцето помръкна. Червена планета с набраздена от канали

повърхност се въртеше около него, а около планетата кръжаха две луни, които се въртяха с бясна скорост. Опасан с пръстени свят блестеше с огърлицата си от ледени частици.

– *Светлина! Да бъде...*

Нови светове, един, втори, трети... А в далечината самотна топка от скали и лед се въртеше в мрака около слънце, което блестеше не по-ярко от изгъркана монета. Мрак.

– Не – промълви Стрелецът. Думите му прозвучаха глухо и сякаш застинаха в мрака. Мрак по-черен от черния цвят. В сравнение с него най-тъмната нощ в човешката душа изглеждаше като ден. Мракът в планинските недра бе като петно на лицето на Светлината. – Не, стига толкова, моля те. Престани...

– *СВЕТЛИНА!*

– Стига толкова. Стига, моля те...

Звездите започнаха да гаснат. Цяло съзвездие помръкна. Вселената сякаш се завъртя около него.

– Господи, стига толкова, стига, стига...

До слуха му достигна нежният шепот на човека в черно:

– Откажи се. Забрави за Кулата. Върви си по пътя и спаси душата си.

Стрелецът събра сили. Целият разтреперан, обгърнат от мрака, ужасен от смисъла на чутото, той събра сили и непреклонно извика:

– *НЕ! НИКОГА!*

– *ТОГАВА ДА БЪДЕ СВЕТЛИНА!*

И се появи светлина. Ярка, първична светлина, която сякаш го удари като чук. Заплашваше да изпепели съзнанието му – но малко преди това той успя да види нещо съдбовно важно. Вкопчи се в изображението и избегна безумието, предизвикано от откритието му.

После се събуди.

Все още бе нощ – но дали това бе същата нощ или някоя друга, нямаше как да разбере. Надигна се от мястото, където го бе отвел дяволският му скок върху мъжа в черно, и погледна към пъна, където бе седял противникът му. Онзи беше изчезнал.

Обзе го чувство на непреодолимо отчаяние, запита се нима трябва да започне всичко отначало. Сетне гласът на мъжа в черно се разнесе зад него:

– Тук съм, Стрелецо. Искам да съм по-далеч от теб. Говориш насън.

– Той се изкиска.

Роланд едва успя да се изправи на колене и се обърна. Огънят бе угаснал, от него бяха останали само червени въгленчета и сива пепел. Мъжът в черно седеше до тлеещата жаравя и дождаше остатъците от заека.

– Доста добре се справи – обърна се той към Стрелеца. – Не бих могъл да изпратя подобно видение на Мартин. Той би се побъркал.

– Какво беше това? – попита Роланд. Устните му трепереха и той заваляше думите. Почувства, че ако се опита да стане, краката му ще се подкосят.

– Вселената – нехайно отвърна човекът в черно. Оригна се и хвърли костите в огъня, където проблеснаха сред въглените с неестествена белота.

– Вселената – машинално повтори Стрелецът.

– Искаш да намериш Кулата – продължи онзи. Думите му прозвучаха като въпрос.

– Да.

– Но това няма да стане – каза мъжът в черно и се усмихна. – Имам представа за възможностите ти. Кулата ще те убие, преди да си извървял половината път до нея...

– Изобщо не ме познаваш – тихо възрази Стрелецът и усмивката на противника му помръкна.

– Аз създадох твоя баща и пак аз го унищожих. Добрах се до майка ти с помощта на Мартин и съсипах душата ѝ. Такова бе предсказанието и то се сбъдна. Аз съм служител на Кулата. Цялата Земя е предоставена в мое владение.

– Какво видях? – попита Стрелецът. – Какво беше онова, което видях накрая?

– А на теб на какво ти заприлича?

Роланд замълча и се замисли. Пушеше му се, но беше свършил тютона. Мъжът в черно не предложи да напълни кесията му било с черна, било с бяла магия.

– Имаше светлина – каза той най-сетне. – Огромна и ярка бяла светлина. Сетне... – Млъкна и впери поглед в мъжа в черно, който се бе привел със странно изражение; беше прекалено явно, за да се скрие или отрече: смайване.

– Не знаеш – прошепна Роланд и разтегли устни в усмивка. – О, велики магьоснико, който възкресяваш мъртвците. И ти не знаеш.

– Зная – отвърна човекът в черно. – Но не зная... какво...

– Бяла светлина – повтори Стрелецът. – А след това – стръкче

трева. Едно-единствено стръкче трева, което изпълваше кръгозора. Бях малък. Безкрайно малък.

– Трева. – Човекът в черно затвори очи. Лицето му изглеждаше измъчено и изпито. – Стръкче трева. Сигурен ли си?

– Да – смръщи чело Стрелецът, – но то беше тъмночервено.

Тогава човекът в черно заговори:

– Във Вселената съществува парадокс, който ограниченият човешки разум не може да възприеме. Както живият разум не може да си представи съществуването на нежив разум – макар да си въобразява, че може – ограниченият ум не може да обхване безграничното.

Прозаичният факт на съществуване на вселената сам по себе си оборва доводите на прагматика и на циника. Беше време, стотина поколения преди светът да се промени, когато човечеството разполагаше с достатъчно техническа и научна мощ, за да отчупи няколко песъчинки от огромния каменен стълб на обкръжаващата го реалност. Дори тогава лъжесветлината на науката (можеш да я наречеш знание, ако желаеш) озаряваше само няколко напреднали страни.

Въпреки огромното натрупване на фактологически материал, истинските открития се брояха на пръсти. Стрелецо, бащите ни победиха болестта, която разяжда (ние я наричаме рак), забавиха процесите на стареене, стъпиха на Луната...

(„Не го вярвам“ – категорично възрази Стрелецът, на което човекът в черно отвърна просто: – „Не е и необходимо.“)

... изобретиха или откриха стотици други играчки. Но богатството на тази огромна по обем информация не им помогна прозрат истината. Чудесата на изкуственото оплождане бяха отминати с мълчание...

(„Какво?“ „Бebета от замразена сперма.“ „Глупости!“ „Както желаш... макар дори и древните не успяваха да създадат деца от този материал.“)

– Както и колата, която се движеше сама. Малцина бяха осъзнали Принципа на реалността: новото познание води към още по-големи загадки. Все по-задълбочените психологически познания правеха съществуването на душата по-малко възможно, но същевременно подсилваха самото ѝ търсене. Разбираш ли? Разбира се, че не. Заобиколен си от своята собствена романтична аура, обожаваш тайнствата и мистериите. А сега се доближи до границата – не на вярата, а на познанието, на способността да възприемаш неизвестното.

Но да се върнем към по-прозаичното.

Най-голямата загадка на Вселената не е животът, а Машабът на пространството. Машабът определя живота, а Кулата определя Машаба. Детето, което възприема чудесата като нещо обикновено, пита: „Тате, какво има над небето?“ А бащата отговаря: „Космически мрак.“ Детето: „А какво има отвъд космоса?“ Бащата: „Галактиката.“ Детето: „А отгатаък галактиката?“ Бащата: „Друга галактика.“ Детето: „А отвъд всички други галактики?“ Бащата: „Никой не знае.“

Разбираш ли? Машабът е по-силен от нас. За рибата езерото, в което тя плува, е цялата ѝ вселена. Какво си мисли рибата, когато кукичка-та я издърпва нагоре и тя се окаже в друга вселена, където има само въздух, който я задушава, и влудяваща синя светлина? Където огромни двуноги животни без хриле я поставят в кутия, в която тя се задушава, и я покриват с водорасли, след което я оставят да умре?

Представи си, че някой отчупи върха на молив и го уголеми. Ще настъпи момент, когато с учудване ще установи, че върхът не е твърд; той се състои от атоми, които се въртят като милион планети. Онова, което смятаме за твърдо вещество, всъщност е огромна мрежа от атоми, които са свързани чрез гравитацията. Ако се променят до съответните машаби, разстоянията между атомите могат да се превърнат в левги, в цели бездни или вечности. Самите атоми са изградени от ядра и въртящи се около тях протони и електрони. Ако се задълбочим, ще стигнем до субатомните частици. А след тях? Тахиони ли? Или нищо? Разбира се, че не. Всичко във вселената отрича празнотата, невъзможно е да се твърди, че в един момент всичко свършва.

Ако достигнеш границите на вселената, ще намериш ли дъсчена ограда с табелка: „КРАЙ НА ПЪТЯ“? Не. Може да откриеш нещо твърдо и кръгло, както пиленцето вижда яйцето отвътре. И ако разчупиш с клон черупката, каква мъчително ярка светлина ще озари твоята дупка на края на вселената. Може би ще надникнеш през нея и ще откриеш, че нашата вселена е частица от един атом на върха на стръкче трева. Може би едва тогава ще разбереш, че изгаряйки едно клонче, изпепеляваш множество вселени. Че съществуването не е само една безкрайност, а милиони светове.

Може би си разбрал мястото, което нашата вселена заема в космически машаб като атома на върха на стръкче трева. Нима всичко, което сме в състояние да възприемем, от безкрайно малкия вирус до далечната мъглявина Конска глава, се съдържа в едно стръкче трева... стръкче, което би просъществувало само ден-два в някакво друго измерение? Ами ако коса повали стръкчето? Когато то започне да умира, дали

загниването ще се пренесе и в нашата вселена, в нашия живот, дали всичко ще пожълтее и изсъхне? Може би този процес вече е започнал. Казваме, че светът се е променил; може би това означава, че светът е започнал да изсъхва.

Представи си колко нищожни ни прави тази концепция за Вселената. Ако Бог ни гледа отгоре, дали не му приличае на едно от многобройните ята, над които Той раздава правосъдие? Ще види ли падащия врабец, когато той е по-малък от водороден атом, който се носи свободно из космоса? И ако го вижда... що за Бог е това? Къде живее Той? Как е възможно да живее отвъд безкрая?

Представи си пясъка в пустинята Мохейн, която прекоси, за да ме откриеш, представи си и милиарди вселени – не светове, а вселени – побрани в една-единствена песъчинка от тази пустиня. А във всяка вселена има безкрайно множество други. Ние гледаме към тези вселени от висотата на нашето жалко стръкче трева. Ако го настъпиш, ще изпратиш в небитието милиарди и милиарди вселени.

Въпрос на машаби, Стрелецо.

Да допуснем още нещо. Да допуснем, че всички светове, всички вселени са се съединили в единствено звено, в единствена опора – една Кула. Може би тя е стълба, която води към самия Бог. Ще посмееш ли да се изкачиш по нея? Възможно ли е някъде над безкрайната реалност да съществува Стая...

Няма да посмееш.

Няма да посмееш.

– Но някой е посмял – промълви Стрелецът.

– И кой е бил това?

– Бог – тихо отвърна Роланд. Очите му блестяха. – Бог е посмял... или пък стаята е празна, как мислиш?

– Не зная. – Страх пробяга по лицето на човека в черно, нежен и тъмен като крило на мишелов. – А и не питам. Не мисля, че е разумно.

– Боиш ли се от смъртта? – насмешливо попита Стрелецът.

– Може би се страхувам от отговорността – отвърна човекът в черно, след което и двамата замълчаха. Нощта беше много дълга. Млечният път блестеше над тях в цялото си великолепие, но и с ужасяващата празнота. Стрелецът се питаше какво би почувствал, ако мастиленочерното небе се разтвореше и през него нахлуеше поток от светлина.

– Огънят угасва – промърмори той. – Студено ми е.

Роланд задряма и когато се събуди, видя, че мъжът в черно го наблюдава със странно, някак болезнено изражение.

– Какво зяпаш?

– Теб, разбира се.

– Престани. – Стрелецът разбута огъня и развали прецизната идеограма. – Не ми е приятно. – Погледна на изток, за да провери дали не настъпва изгревът, но тъмнината си оставаше все така непрогледна.

– Вече чакаш изгрева, а?

– Роден съм за светлината.

– Да, бе! Колко невъзпитано от моя страна, че го забравих. Дватама с теб трябва да обсъдим още много въпроси. Така ми нареди моят господар.

– Кой е той?

Мъжът в черно се усмихна.

– Искаш ли да бъдем откровени един с друг? Без лъжи. Без фокуси.

– Фокуси ли? Какво искаш да кажеш?

Но човекът в черно продължаваше да говори:

– Искаш ли да говорим само истината като мъже? Не като приятели, а като врагове, като равен с равен? Рядко ще получиш подобно предложение, Роланд. Само враговете казват истината. Приятелите и любовниците лъжат неуморно, у плетени в мрежата на дълга.

– Да говорим истината, тогава. Какво имаше предвид, когато каза „без фокуси“?

– Магия, Стрелецо. Магията на моя господар удължи тази нощ и тя ще трае... докато си свършим работата.

– Колко време ще ни отнеме това?

– Много. Не мога да ти кажа точно. Аз самият не зная. – Беше се надвесил над огъня и тлеещите въглени хвърляха отблясъци върху лицето му. – Питай. Ще ти кажа каквото ми е известно. Ти ме залови. Честно казано, не вярвах, че ще успееш. Но изпитанието ти едва сега започва. Питай. Скоро ще стигнем до същината на въпроса.

– Кой е твоят господар?

– Никога не съм го виждал, но ти ще го видиш. За да се добереш до Кулата, трябва първо да се срещнеш с него, Безсмъртния Непознат. – Човекът в черно беззлобно се усмихна. – Трябва да го убиеш, Стрелецо. Но не мисля, че искаше да ме попиташ точно това.

– Откъде знаеш, че той ти е господар, след като никога не си го виждал?

– Появи се веднъж в съня ми. Тогава бях юноша и живеех в далечна

страна. Беше преди хиляда години или може би преди пет хиляди. Появи се в дните преди старейшините да прекосят морето. В една страна, наречена Англия. Преди много векове той ми внуши моя дълг, макар през годините да изпълнявах и други негови заповеди. Ти си главната ми задача, Стрелецо. – Мъжът в черно сподавено се изсмя. – Виждаш ли, някой те е взел насериозно.

– Този Непознат няма ли си име?

– О, напротив.

– И какво е то?

– Мерлин – гласеше отговорът. Някъде на изток в мрака, където се извисяваха планините, лавината от камъни прекъсна думите му, а пума пронизително изрева, сякаш изпищя жена. Тръпки побиха Стрелеца, дори мъжът в черно се стресна. – Но не мисля, че искаше да ме попиташ и това. Не ти е присъщо да мислиш в перспектива.

Стрелецът знаеше въпроса, който искаше да зададе; беше го измъчвал цяла нощ. Трептеше на устните му, но не го задаваше... засега.

– Този Непознат, този Мерлин, е служител на Кулата, така ли? Също като теб?

– Много по-могъщ е от мен. Разрешено му е да пътува във времето. Той е *неуловим*. Той е *във* времето. Но има и по-могъщ от него.

– Кой?

– Звярът – боязливо прошепна мъжът в черно. – Пазителят на Кулата. Източникът на всички вълшебства.

– Какво представлява той? Какъв е този Звяр?

– Не ме питай повече! – изкрещя човекът в черно. Гласът му стана суров, сетне в него се промъкнаха умоляващи нотки. – Не зная! Не искам да зная! Да говориш за Звяра означава да погубиш собствената си душа. В сравнение с него Мерлин е нищожество, което съм аз спрямо Мерлин.

– Звярът препречва пътя към Кулата и онова, което е в нея, каквото и да е то?

– Да – прошепна мъжът в черно. – Но ти не се интересуваш от отговора, нали?

Това беше самата истина, помисли си Роланд и зададе въпроса, стар като света:

– Познавам ли те? Виждал ли съм те някъде?

– Да.

– Къде? – Стрелецът рязко се приведе. Съдбата му зависеше от отговора.

Човекът в черно притисна длан към устните си и се закиска като дете.

– Мисля, че знаеш.

– Къде? – Роланд скочи на крака и посегна към кобурите.

– Не така, Роланд. Оръжията не отварят врати, само ги затварят завинаги.

– Къде? – повтори Стрелецът.

Да ти подскажа ли? Мисля, че се налага. – Обърна се към него с изгарящ поглед. – Имаше един човек, който ти даде съвет. Твоят учител...

– Да, Корт – нетърпеливо го прекъсна.

– Съветът бе да почакаш. Беше лош съвет. Мартин вече бе привел в действие плановете си срещу баща ти. И когато баща ти се върна...

– Беше убит – каза глухо Стрелецът.

– А когато ти осъзна какво се е случило, Мартин беше изчезнал... бе заминал на запад. Но имаше един човек в свитата му, който се обличаше като монах и бръснеше главата си като разкаял се грешник...

– Уолтър – прошепна Стрелецът. – Ти... ти не си Мартин. Ти си *Уолтър!*

Човекът в черно злорадо се усмихна.

– На твоите услуги.

– Би трябвало да те убия незабавно.

– Не е честно. В края на краищата аз предадох Мартин в ръцете ти три години по-късно, когато...

– Значи си упражнявал контрол върху мен.

– В известен смисъл, да. Но нищо повече, Стрелецо. Сега ще си поговорим откровено. А на сутринта ще изрека заклинанията. Ще потънеш в сън. Сетне ще започне истинското ти изпитание.

– Уолтър – невярващо повтори Роланд.

– Седни – подкани го мъжът в черно. – Ще ти разкажа моята история. Мисля, че твоята е доста по-дълга.

– Не обичам да говоря за себе си – промърмори Стрелецът.

– Но тази нощ се налага. Само така можем да се разберем.

– Какво искаш да разбереш? Моята цел ли? Та ти я знаеш. Заклел съм се да намеря Кулата.

– Интересува ме разумът ти. Твоят тронав, инатлив разум. Като него няма в историята на света. Може би дори в историята на сътворението.

– Сега е моментът за разговор, за разказване на истории.

– Тогава говори.

Човекът в черно тръсна ръка. От широкия ръкав на расото му изпадна увит с станиол пакет, по чиято повърхност проблясваха отраженията на въгленчетата от гаснещия огън.

– Тютюн, Стрелецо. Ще запалиш ли?

Роланд бе устоял на изкушението да хапне от заека, но не можеше да устои на това. Нетърпеливо отвори пакета. В него имаше фин тютюн и зелени, учудващо влажни листа да свие цигара. Не бе виждал такъв тютюн цели десет години.

Сви две цигари и отхапа краищата им, за да се наслади по-пълно на аромата им. Предложи едната на мъжа в черно, който я взе. Дватама взеха по една горяща главня от огъня.

Стрелецът запали цигарата и пое благоуханния дим дълбоко в дробите си, като затвори очи, наслаждавайки се на усещането. Бавно изпусна дима.

– Бива ли я?

– Да.

– Наслаждавай се. Може да се окаже последната ти цигара за много дълъг период от време.

Стрелецът равнодушно го изгледа.

– Много добре – каза магьосникът. – Да започваме. Трябва да разбереш, че Кулата винаги е съществувала и винаги е имало някой, които е знаел за нея и страстно я е желал – повече, отколкото е желал власт, богатство или жени...

Така започна разговорът им, който продължи през цялата нощ, но след време Стрелецът почти не си спомняше за какво са говорили – практичният му разум запомняше само полезната информация. Мъжът в черно му съобщи, че трябва да отиде до морето, което се простира на трийсетина километра на запад. Там щял бъде дарен със силата да изтегли числото на съдбата.

– Не се изразих правилно – добави магьосникът, захвърляйки цигарата си сред останките от огъня. – Всъщност няма да бъдеш дарен с каквато и да било сила. Силата е в теб и съм принуден да ти разкажа всичко отчасти заради факта, че пожертва момчето, отчасти защото такъв е законът на природата. Водата трябва да тече надолу, ти трябва да бъдеш уведомен. Доколкото знам, ще изтеглиш тройка... но това всъщност не ме интересува, не искам да го знам.

– Тройка – повтори Стрелецът, припомняйки си думите на Оракула.

– Сетне ще започне забавната част. Но мен няма да ме има. Сбогом,

Стрелецо. Изпълних мисията си. Всичко зависи от теб. Внимавай да не объркаш нещо.

Непознатата външна сила накара Роланд да попита:

– Трябва да ми съобщиш още нещо, нали?

– Да – отвърна мъжът в черно, погледна го с бездънните си очи, усмихна се и протегна ръка към него: – Да бъде светлина.

И настана светлина.

Когато Роланд се събуди край угасналия огън, видя, че е остарял с десет години. Черната му коса бе оредяла и прошарена на слепоочията. Бръчките по лицето му бяха станали по-дълбоки, а кожата му – по-груба.

Неизползваните съчки, които бе събрал за огъня, се бяха вкаменили, а от човека в черно бе останал ухилен скелет с прогнили черни одежди, още една купчина кости, още един череп на тази голгота.

Изправи се и се огледа. Погледна светлината и разбра, че е истинска дневна светлина.

Рязко се наведе и посегна към събеседника си от предишната нощ... нощ, която беше продължила цели десет години. Откъсна челюстта от черепа на Уолтър и небрежно я пхна в джоба на джинсите си – тя щеше да замести челюстта, която бе изчезнала под планините.

Кулата. Тя го очакваше – центърът на Времето, центърът на Пространството.

Отново тръгна на запад, оставяйки слънцето зад себе си. Осъзнаваше, че е отминал важен период от неговия живот.

– Обичах те, Джейк – каза на глас.

Сетне разкърши тялото си и закричи по-бързо. До вечерта бе стигнал до края на сушата. Приседна на пустия бряг, който се простираше вляво и вдясно, докдето стигаше погледът му. Вълните неуморно се разбиваха в брега. Залезващото слънце придаваше на водата блясък на пиринч.

Седеше с лице, обърнато към гаснещата светлина. Замечтано наблюдаваше как се появяват звездите; не се бе отказал от целта си; сърцето му уверено биеше; само косата му бе оредяла и прошарена. Смъртоносните револвери с дръжки от сандалово дърво лежах спокойни в кобурите. Беше самотен, но не смяташе самотата за нещо лошо или недостойно. Над света се спусна мрак. Стрелецът зачака мига, в който щеше да изтегли числото на съдбата; мечтаеше за Тъмната кула, към която щеше да приближи някоя вечер, надувайки рога си, за да се впусне в

някаква невъобразима последна битка.

Послеслов

Историята, която прочетохте и която е почти (но не съвсем) завършена, сама по себе си представлява „първото стъпало“ в едно много по-голямо произведение, наречено „Тъмната кула“. Вече съм написал част от него, но ми предстои още много работа. Според предварителните ми изчисления повествованието ще заеме 3000 страници, а може би дори повече. Навярно ще си кажете, че съм прекалено самоуверен и амбициозен, че плановете ми относно този роман са налудничави... ала попитайте преподавателите по английска литература какви са били плановете на Чосър за написването на „Кентърбърийски разкази“ – нищо чудно Чосър също да ви се стори луд.

Изчислих, че ако работя с досегашното темпо, ще ми бъдат необходими около 300 години, за да довърша историята за Кулата, тъй като писах романа „Стрелецът“ в продължение на дванайсет години. Никоя моя творба не ми е отнемала толкова много време. Всъщност може би е по-честно да се изразя по друг начин: никое друго мое недовършено произведение не е било с толкова „дълъг“ живот; ако творбата е умряла в съзнанието на писателя, тя е мъртва като мумия, въпреки че думите продължават да маршируват по белия лист.

Все си мисля, че идеята за написването на „Тъмната кула“ възникна, когато през летния семестър на последната ми година в колежа случайно ми попадна топче хартия. Не беше от обикновената хартия, на която най-често пишат студентите, нито дори разноцветна рециклирана хартия, използвана предимно от начинаещите автори, тъй като тези разноцветни листове (често с пресовани в тях тресчици) са с три – четири долара по-евтини.

Хартията, която ми попадна, беше светлозелена, дебела почти колкото картон и с крайно необичайни размери – листовите бяха широки около осемнайсет сантиметра и дълги около двайсет и шест. По онова време работех в университетската библиотека в Мейн и един прекрасен ден три топчета разноцветна хартия се появиха Бог знае откъде. Моята бъдеща съпруга, която тогава още носеше фамилното име Спръс, взе едното топче (гълбовосиня хартия); момчето, с което тогава излизаше, си избра жълтата, а за мен остана зелената.

По ирония на съдбата и тримата станяхме истински писатели – прекалено голямо съвпадение, за да бъде случайност в едно общество,

където десетки хиляди (а може би дори стотици хиляди) студенти мечтаят да станат професионални писатели, но пробиват едва стотици. Успях да публикувам около половин дузина романи, съпругата ми има една публикувана творба („Малък свят“) и упорито заляга над нов роман, който обещава да бъде още по-интересен, а Дейвид Лайънс, с когото тя ходеше тогава, стана добър поет и основа „Ленъкс Прес“ в Масачузетс.

Може би причината за успеха ни е била в хартията, приятели. Може би разноцветните листове са били *вълшебни*. Нали се сещате, като в роман на Стивън Кинг.

Във всеки случай всички вие, които сега четете тези редове, едва ли си представяте какви възможности предоставят петстотин листа хартия, макар че навярно мнозина от вас утвърдително ще кимнат. Разбира се, писателите, които са успели да се наложат и чиито творби са били публикувани и се публикуват, могат да си купят неограничени количества хартия; това е тяхното „средство за производство“. На практика могат да притежават толкова много хартия, че самото ѝ количество сякаш потиска творческия им импулс. Много по-добри от мен писатели са споделяли, че белите страници като че им отправят мълчаливо предизвикателство; Бог знае колцина от тях тези празни листове са обрекли на мълчание.

Другата страна на медала, особено за младите автори, е странната възбуда, която изпитват при вида на бялата хартия. Навярно се чувстват като алкохолици, които жадно съзерцават запечатаната бутилка уиски.

По онова време живеях сам в къщичка на брега на реката, недалеч от университета – първата трета от романа, който току-що сте довършили, беше написана сред потискаща, дори гробовна тишина, която сега, когато домът ми се оглася от виковете на палави деца, когато имам две секретарки и икономка, непрекъснато намекваща ми, че изглеждам зле, почти не мога да си спомня. Тримата ми съквартиранти бяха принудени да напуснат университета поради слаб успех. През март, когато ледените блокове заплауаха по реката, бях започнал да се чувствам като последното от десетте негърчета в прочутия роман на Агата Кристи.

Тези два фактора: предизвикателството на зелената хартия и гробовната тишина (нарушавана само от ромоленето на ручейчето от разтопен сняг, което се спускаше по склона) бяха главната причина да се захвана с „Тъмната кула“. Имаше и трета причина, но все ми се струва, че без първите две този роман никога нямаше да бъде написан.

Третата причина беше поема, която бях прочел преди две години, когато като второкурсник изучавах поетите на ранния романтизъм

(всъщност има ли по-подходяща възраст за изучаване на тази поезия?). Повечето произведения вече бях забравил, но тази поема – великолепна и дори странна – се беше запечатала в съзнанието ми... мисля, че никога не ще се заличи. Наричаше се „Чайлд Роланд“, а авторът беше Робърт Браунинг.

Блазнаше ме идеята да сътворя дълъг романтичен роман, възплъщаващ ако не смисъла, то чувствата, характерни за поезията на Браунинг. И все пак непрекъснато изоставях тази идея, тъй като пишех какво ли още не: стихове, разкази, статии за вестници.

Ала по време на онзи пролетен семестър продуктивността ми пресекна, не се чувствах творчески изчерпан, а усетих, че трябва да престана да се занимавам с каквото ми хрумне; да престана да копая с лопата и да се прехвърля на мощен багер; усетих, че е настъпило времето да се опитам да изроя от пясъка нещо огромно, дори ако всичките ми опити завършат с провал.

И тъй, една мартенска нощ през 1970, открих, че седя зад старата си пишеща машина „Ъндърууд“ с отчупената буква „м“ и подскачащо главно „О“, и печатам думите, с които започва този роман: „Човекът в черно бягаше през пустинята, а Стрелецът го следваше...“

През годините, които са изминали от времето, когато написах първото изречение, докато от стереоуредбата се разнасяше гласът на Джони Уинтър, който не успяваше да заглуши ромоленето на ручейчето под прозореца ми, косата ми се прошари, народиха ми се деца, погребях майка си, пристраших се към наркотиците и се отказах от тях, и най-важното – научих повече за себе си: някои истини бяха неприятни, други – печални, но, общо взето, повечето бяха забавни. Както би казал Стрелецът, светът се беше променил.

И все пак никога не напусках напълно света на Роланд. Зелената хартия отдавна се беше разпиляла, но още пазех първите петдесетина машинописни страници, съдържащи откъсите, озаглавени „Стрелецът“ и „Крайпътната станция“. Вече използвам много по-хубава хартия, но си спомням за онези зелени листове с умиление, което не се поддава на описание. Когато срещях затруднения при писането на „Сейлъмс лог“, се връщах в света на Роланд (главата, озаглавена „Оракулът и планините“); описах трагичната смърт на момчето Джейк малко след като друго момче на име Дани Торанс се спаси от ужасяващия планински хотел в романа „Сияние“. Всъщност единствено по времето, когато „живеех“ в почти реалния свят, описан в „Сблъсък“, където човечеството се съвзема след Апокалипсиса, мислите ми дълго не се връщаха в пустинния и

все пак великолепен мир на Стрелеца (поне за мен този свят винаги е бил великолепен).

Последната част от този роман, озаглавена „Стрелецът и човекът в черно“, написах преди около осемнайсет месеца тук, в Мейн.

Навярно дължа на хората, които са прочели първата книга, кратко обобщение („предказание“, както биха се изразили поетите от епохата на романтизма) на онова, което ще се случи по-нататък, защото сигурно ще умра, преди да завърша целия роман... или епос... или каквото го назовете. За съжаление не мога да го сторя. Хората, които ме познават, разбират, че не притежавам блестящ интелект; а онези, които са прочели творбите ми и са ги харесали, въпреки че са ми отправили критични забележки (те са малцина и обикновено са подкупени от мен), може би ще се съгласят, че най-добрите ми произведения идват от сърцето ми, не от главата ми или от стомаха, където се намира главният емоционален източник на писателя.

Наприказвах ви всичко това, опитвайки се да ви обясня, че никога предварително не знам какво ще се случи, което най-вече се отнася до този роман. През очите на Роланд виждам, че действително настъпва краят на неговия свят, тъй като вселената му съществува в единствената молекула на зашиващата тревичка, растяща в някаква космическа пустош (навярно ще се досетите, че тази идея съм заимствал от „Пръстен около Слънцето“ от Клифърд Саймък – моля те, не завеждай дело за плагиатство, Клиф!).

Зная, че изтеглянето на картите означава, че Роланд трябва да повика трима души от нашия свят (както човекът в черно беше пренесъл тук Джейк), които ще се присъединят към него в търсенето на Тъмната кула... казвам го със сигурност, защото вторият роман, наречен „Трите карти на съдбата“, вече е написан.

Сигурно се интересувате какво се е случило в миналото на Стрелеца. Господи, не зная почти нищо по този въпрос. Може би е избухнала революция, която е унищожила неговия „свят на светлината“? Не зная. Имало ли е последна схватка между Роланд и Мартен, който е прелъстил майка му и е убил баща му? Не зная. Не зная нищо и за смъртта на приятелите му Кътбърт и Джейми, нито за приключенията му през годините, изминали от посвещаването му в зрялата възраст и появяването му в пустинята. Ами коя е била Сюзан, първата му любов? Не зная.

И все пак цялата история съществува дълбоко в съзнанието ми. Зная какво ще се случи, ето защо не е необходимо да предсказвам, да предполагам или да правя кратко обобщение на съдържанието на

бъдещите си творби (обобщението е последното оръжие, до което прибягват некадърните писатели).

Когато настъпи моментът, всички тези подробности, определящи съдбата на Стрелеца, ще се появят съвсем естествено – като сълзите или смехът. А пък ако не се появят, то, както някога е казал Конфуций, на петстотинте милиона китайски комунисти хич няма да им пука.

Зная още, че в някакво магическо време – ще бъде вечер, обгърната във виолетов мрак (вечерта е създадена за романтика, нали?) – Роланд, надувайки рога си, ще се приближи до Тъмната кула... и ако присъствам, вие, мои читатели, първи ще узнаете за това.

Стивън Кинг

Бангор, Мейн

КРАЙ

© 1982 Стивън Кинг
© 1998 Милко Стоименов, превод от английски

Stephen King
The Gunslinger, 1982

Сканиране, разпознаване и редакция: NomaD, 12 март 2007 г.

Публикация:

ТЪМНАТА КУЛА I. СТРЕЛЕЦЪТ. 1998. Изд. Плеяда, София. Роман. Превод: [от
англ.] Милко СТОИМЕНОВ [The Dark Tower: Gunslinger / Stephen KING]. С цв. ил.
Печат: Полипринт, Враца. Формат: 130x200 мм. Офс. изд. Тираж: 5 000 бр. Страници:
208. Цена: 3500.00 лв.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2718>]